

John Carter Brown.

MVNDVS ALTER ET IDEM.

Siue

Terra Australis ante

hac ſemper incognita longis itineribus peregrini Academici nuperrime luſtrata

Auth:

Mercurio Britannico

FRANCOFVRTI APVD
hæredes Aſcanij de Rinialme

HONORATIS-
SIMO DOMINO NEC
Minus virtute ſuâ quam ſplendore
Generis Illuſtri DOM. HEN-
RICO Comiti Hun-
tingdoniæ,

MVNDVM SVVM
SVPPLEX VOVET

MERCVRIVS BRI-
TANNICVS.

LECTORI SALVTEM.

PRæter ſpem, amice Lector, nec tempeſtatibus actus, nec diuturnâ maris iactatione laſſatus, ſine ventis, ſine velis in nouum mundum appuliſti. Vbi poſtquam terrarum amplitudinem, regionum ſitum, populorum mores & ingenia, vniuerſi denique faciem & habitum rectè perluſtraueris; adeo huius veteris mundi formam agnoſcas, vt licèt alterũ videas, eundem tamen credas. Fortaſſe cogitas hunc noſtrum decrepitum filium tãdem ſibi prorſus cõſimilem peperiſſe. Prolem ſæpè quidem parentis natu-

JOHN CARTER BROWN

ram mirificè referre experientia docet, & Poëta:

Qui viret in folijs venit a radicibus humor;
Et patrum in natos abeunt cũ ſemine mores.

Verùm mundum noſtrum ſenem non ſexagenarium, ſed iam ferè ſexmillenarium procreaſſe, ab omni ratione, doctrináque philoſophica immane quantum diſcrepat! Atque ſi maximè fuiſset mundus eiuſmodi generatrice facultate vnquam prædìtus; nonne vegetioribus ſuis annis potiùs eam exercuiſset, filios produxiſset? ipſius etiam nati iamdudum adulti eadẽ virtute genus latè propagaſſent: adeo vt licet non in immenſum, in tãtum tamen proceſſiſſet generatio hæc, totq; extitiſsent partim iuniores, partim ſeniores mundi, vt nullus Alexander quos ſuperaret mundos, ſed mundi quidem, à

quibus

quibus ſuperarentur, Alexādros deſiderarent. Equidem, quod ad me attinet, exiſtimo hūc quem nunc vt nouum intueris mūdum, illum ipſum eſſe, de quo tot ante ſecula ſomniarunt Platonici: quē & mundum inuiſibilem, & mundi ideam nuncupauère priſci. Si enim ſingula huius membra & lineamēta rectè perpenderis, accuratéque cōtemplatus fueris, veram ac viuā huius in quo degimus, mundi ideam & σύνοψιν te perſpexiſſe dixeris. Qui igitur per tot tranſacta ſecula Chimeriis obtectus tenebris latebat humanum genus; huius tandem authoris ingenio & labore nobis clarè conſpiciēdus præbetur: mundus ille olim inuiſibilis neſcio quo artificio ſiue optico ſiue magico viſui expōitur, & hoc opere primùm detegitur. Vbi

illud mihi in primis videtur mirandum, quòd & orbis iſte, & hic eius index ſimilem omnino fortunam ſubire adacti ſint. Vtérque enim à parente ſuo (quàm primùm natus) tenebris adiudicatus: Vtríque à conditore ſuo lux negata; vtríque aliunde conceſſa. Nullus huic Titan præbebat lumina mundo: Conditus erat & ſtatim abſconditus: nec lux ei ſpectanda vel ſperanda vnquam, niſi ab hoc ingenio. Cuius illuſtre opus latentem hunc, obſcurúmque mundum è caligine facilè eruiſſet, modò ſibimet ipſi lucem pariter prohibitam vindicare potuiſſet. Citiùs itaque nobis patuiſſet iſte mundus incognitus, ſi citiùs prodiiſſet hic libellus in lucem. Verùm illius author, mũdique ignoti explorator, qui iam pridem Muſis (quarum

rum inſignis fuerat cultor) vale dicto, ad Theologiæ ſacra ſe contulerat (iiſque iam totus vacat) hæc, & nõnulla alia ſua commenta Philologa luce & laude digniſsima, tanquam leuia aut vana aſpernatus, nullis precibus induci potuit, vt permitteret in publicum exire. Excuſabat autem, ſe iuuenili quidem ætate ocióque Academico huiuſmodi quædam proprij exercitij & oblectationis gratia compoſuiſſe; ſed nũc quaſi nugas inutiles reijcere, abdicare, nec dignari vt ſuo nomine vnquam ſub aſpectum hominũ veniant. Hinc factum eſt, vt hoc opuſculum verè elegantiſsimum ac iucundiſſimum diutiùs tenebris obductum deliteſceret, & indignis caliginis vinculis teneretur, ne literatorũ orbi innoteſceret: Donec e-

go,

go, quem author ipſe pro ſua mirifica humanitate amici & familiaris loco habebat, belliſſimi felicis ingenij partus infelicem ſortem miſeratus, omnibus modis & rationibus, quibus poteram, quærebam & tentabam, vt eũdem carcere ſuo eximerem, & in libertatem lucémque vindicarem. Cumque probè perſpexiſſem authoris animum adeò fixum & obfirmatum, vt nullis amicorum petitionibus, rationibus, aut ſuaſionibus à ſua ſententia moueretur, nec iam ſpes vlla reſtaret, vt nouus hic mundus mundo noſtro recluderetur; ſanctas ſanè amicitiæ leges potiùs mouendas duxi; quam ingenuos cunctorum vbique eruditorum animos dulciſſimo huius fructu gratiſſimáque voluptate perpetuo priuandos eſſe.

Itaque

Itaque vt quam ipſe hinc dulce-dinem guſtauerim, ſtudioſis omnibus percipiendam præbêrem, conſilium cepi communicandi cum alijs quod antea me ſolum penes erat. Sed priúſquam auderem rem aggredi, multum temporis elapſum eſt. Hærebam enim animo: quia & audacius factum videbatur, & chariſſimi viri (cuius amicitiam ſemper maximi mihi faciendam ſtatueram) offēſam, prout debui, metuebam. Ad poſtremum verò, rei pulchritudine victus & captus, cū exiſtimarem nihil damni aut dedecoris inde poſſe authori redundare, ſed multum potiùs beneuolentiæ & famæ, plurimum verò vtilitatis & voluptatis literatæ Reipubl. neceſſariò manare; non potui mihi ampliùs temperare, quin amota omni hæſitatione exemplar

emplar huius operis, quod ratione amicitiæ noſtræ mihi erat creditum, cuſtodia mea emitterem, & typographorum manibus traderem.

Atque hoc tandem modo meâ curâ, induſtriáque nonnullo etiam diſcrimine aperitur tibi, Lector, nouus orbis iam diu occluſus & obſeratus. In cuius beneficij mercedem, hoc vnum abs te peto & obſecro, vt ſi quid hinc gratum & iucundum perceperis, velis pro me intercedere apud authorem (quem ægrè laturum vereor) ad ſedandum eius animum, ne ob facinus admiſſum iniquius quid in me decernat; ſed potius vt iuſtis adductus rationibus factum meũ benignius interpretetur: meq; in ſolita ſua gratia adhuc retineat ac conſeruet. Ita valeas, nouóq; mundo, quẽ expectas, lætè fruaris.

GVLIELMVS KNIGHT.

INDEX LIB. I.

CAP. PAG.

1, Regionis Crapuliæ ſitus. 19

2, Pamphagonia ſeu terra gulonum. 21

3, Prima Pamphagoniæ prouincia. 23

4, Secunda Pamphagoniæ prouincia. 26

5, Tertia Pamphagoniæ prouincia. 27

6, Metropolis Pamphagoniæ moreſque populi. 29

7, Bella Pamphagonum. 40

8, Vcalegonium vrbs libera. 42

9, Leges regni Pamphagonici. 45

10, Religio Pamphagonum. 48

11, Electio magni Ducis Pamphagonici. 51

12, Inſula Famelica ſeu Terra d'Hambre. 59

LIB.

LIB. II.

1. Ingenium Yuronum. 62
2. Diſtributio Yuroniæ in partes eius 64
3. Zouffenberga Yuroniæ metropolis deſcripta, & ſub hac Yuronum habitus & mores. 67
4. Equites aurei dolii, Legéſque loci. 76
5. Artes & bellandi mos Yuronibus. 78
6. Exequiæ Burgomagiſtri, & Bacchi ſacrificium. 80
7. Pyrœnia vel Zythœnia, & peregrinatio ad S. Vtrem. 81

LIB. III.

1. Situs Viraginiæ, ſeu terræ fœminarum eiúſque regiones. 91
2. Quid mihi à Gynæcopolitis factum fuerit. 92
3. Forma regiminis & electionum. 96
4. Viraginenſium origo. 98
5. Aphrodiſia. 100
6. Inſula Hermaphroditica. 102
7. Amazonia vel Gynandria. 104

LIB.

INDEX CAPITVM.

LIB. IV.

1, Moroniæ ſeu terræ ſtultorum ſitus. 113
2, Moroniæ partes moreſque populo toti communes. 115
3, Variana, vel Moronia mobilis. 122
4, Moronia aſpera. 135
5, Orgilia Ducatus alter Moroniæ aſperæ. 142
6, Moronia Fatua. 150
7, Moronia Felix. 165
8, Moronia Pia. 181
9, Status politiæ Moronicæ. 189

LIB. V.

1, Situs Lauerniæ. 193
2, Larcinorum mores. 194
3, Larcini litorales & Inſulares. 199
4, Quis aditus fuerit auctori in Larciniam; & de Harpyis. 202
5, Vallis Bugietta; Phænacum mores; vrbs Furtofrancheſa; Bolſecium. 204
6. Prouincia Plagiana. 212
7, Codicia ſeu terra auaritiæ. 213

ITINERIS OC-
CASIO ET

Προπαρασκευάσμα.

QVæ mihi cum peregrinis omnibus neceſſitudo quondam interceſſerit, & ſatis norunt Academici noſtri, & ipſorum libri φιλιώτικοι *& literæ etiamnum abundè teſtantur : ſiue huc me illud impulerit Homericum*

——πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες

ξεινοῖτε, πτωχοῖτε *: ſeu potiùs, præter ſuauiſſimos illorū mores & ingenia, innata mihi quædam animi ſitis & titillatio, à ſummo diſcēdi ſtudio profecta; neq; enim quid illuſtre tulit vlla noſtri orbis regio, quod me iam tum verè Athenienſem percontatorem diu latere potuit. E reliquis poſtquam mihi multus ſermo cum meo* Petro Beroaldo Gallo , *&* Adriano Cornelij Drogio Belga *de peregrinationis vtilitate*

 ſubortus

ſubortus fuiſſet (in quo non iniucunda legum, morũ, linguarum, vrbium collatio amicâ quadam lite agitata eſt) Ego verò (inquit Beroaldus) adhuc neſcio quid ſit illud peregrinari. Nam ſi limen patrium tranſilere, terram tuæ proximam calcare, fretum aliquod anguſtius, aut flumen (puta Twedam, Rhenúmue*) tranſnauigare, hoc ſibi nomen (vt vulgò fieri ſolet) adſciſcat; cùm tamen eodem cælo, iiſdem fruare ſyderibus, vixq; mutatam ſoli faciem animaduertas; non video quid in ſe durum, aut quid nobile complectatur. Me iam chari parentes, & tot Montalbanæ amicitiæ, velut longiùs abſentem, ſolicitè domum reuocant: ego me intereà vel præter abſtruſiorem Socratis ſententiam, domi biennium hoc egiſſe puto; quantillo enim diſtat à Montalbano Lutetia, à Lutetia Caletum, à Caleto Dorobernium? Sanè, vbi terram ipſam cogito, vlnã mihi fortè vnam videor; cùm tabulam Geographicam, latum digitum; cùm verò cælum intueor, nihil quicquã promouiſſe: Nec video quî mihi minùs Europa, quàm Gallia patriæ nomen mereretur. Nam ſi linguarum*

varie-

varietatẽ ſpectes, quis neſcit quot in orbe hoc Europæo prouinciæ, totidẽ ab vnâ Gallorum gente, & ſono & origine penitus diſcrepantia ſermonũ idiomata vſurpari? Si mores & ingeniũ populi: En tibi hîc orbis, non quidẽ noſtri, ſed planè vniuerſi expreſſam imaginẽ, dũ vnaquæq; prouincia in gẽtis vicinæ mores habitúſq; nõ ſecus ac Polypus piſcis in ſaxi ſibi adiacentis colorẽ transformatur. Atqui nos (inquam ego) inuidemus tibi, ſeriò, Beroalde, quã tu tãtopere contẽnis peregrinandi licentiã: qui (miſelli homines) teſtudinũ more, domunculis noſtris infixi hæremus; dũ tu orbis totius delicias liberè intueris, & iam animo bene ſaturo deſpicis, & cõculcas. Si liceret mihi modò Alpinã niuẽ, vel Pyrenæas vmbras cõtueri; quãtũ ego hòc meis oculis, ocio meo gratularer! vbi quicquid viderẽ & audirẽ, documẽto mihi foret, recẽtíq; cognitiõis acceſſione auidũ hoc pectus locupletaret. Quãta ſibi, mi hoſpes, promittũt abſẽtes (reſpõdet Beroaldus) quãq; vana ſpes lactat ſæpe inexpertos! Hac ego me opinione domi quondã latitantẽ fouere ſolebã: quã nũc ſemel meis finib. egreſſus inanẽ cõperi

ac ocioſam. Facilis enim eſt in tantilla profectione ſatietas, rerúmq; vel non antè viſarum nouitas opinione rarior. Ita namq; parùm à noſtris diſcrepant aliena, vt vel ea, quæ nunc primùm oculis noſtris occurrunt, noua tamen videri non poſſint. Et quid, quæſo, eſt in tam probè notis, remotíſque parùm terræ partibus, quod homini cordato minùs tabularum vſu, & peregrinorum ſermone, quàm ſuis itineribus innoteſcat? Britanniam *veſtram deſcripſit* Camdenus: *hunc qui legerit, quidni de ſingulis vrbibus ac villis, fluuijs & quotquot vſpiam cernuntur antiquitatis monumentis, aut ſtupendis naturæ operib. abſens diſceptare poßit, non minùs profectò accuratè, quàm qui ſingula ſuis oculis perluſtrârit? Et quæ tandem pars Europæ ſuorũ laboribus ac typis illuſtrata, exterorum oculis minùs pateſcit? Mores verò populorum ſi quis deſideret, & illi communi quadam ratione ſatis noti ſunt vniuerſis: neq; tamen ita ſibi conſtantes, vt ſingillatim poſſint cuiuſquam vel oculis, vel calamo comprehendi. Audiant vulgò Galli temerarij, Hiſpani arrogantes, bibaces*

Ger-

Germani, Britanni πολυπράγμονες, *Itali molles, Sueui timidi, Boëmi inhumani, Hyberni barbari ac ſuperſtitioſi; quiſquámne hominum ita plumbeus eſt, vt exiſtimet Galliam vix quenquam prudentem, Hiſpaniam puſillanimum, abſtemium Germaniam produxiſſe? Fallunt, mihi crede, qui animorum compoſitionem, & efformationem morum ita totam cælo tribuunt, nihil vt propriæ cuiuſq; indoli, nihil ſemini parentis, nihil denique educationis rationi relinquant. En tibi has ipſas Muſarum ædes, ſub quarum benigniore vmbra nos feliciter hoc ocio fruimur philoſophico: Finge tibi ex Italis, Hiſpanis, Gallis, Danis, Belgis, Polonis, coaluiſſe pulchellum hunc ſtudioſorum numerum; putáſne maiorem ingeniorum varietatem inter ipſos quàm ſolos veſtrates, poſſe cõperiri? Quouò igitur te vertas, non video, aut cur hoc tam compendiarium, ac verè ſeſquipedale iter peregrinationis nomẽ mereatur, aut quid nobis iſtinc commodi (modò illuſtrium doctrinâ virorum,* Whitakeri, Rainoldi, Iunii *adſpectum excipias) itinerantibus demum emergat. Ego certè*

Draconem *ac* Candiſium *veſtrates*, *ac* Sebaſtianum Delcanum Portugal. *verè dixerim peregrinatos*, *qui totũ hunc orbẽ itinere quidem nauali*, *non ita pridẽ permenſi ſunt. Neque verò nomen hoc inuidebo vel* Chriſtophoro Colono, *qui Occidentalem Indiam*, *vel* Fernando Magellano, *qui Moluccas*, *vel* Franciſ. Piccarro *&* Almagro, *qui prouinciam Perüanam*, *vel denique* Hugoni Villobeio, *qui terrã Arcticam primus aperuiſſe fertur; nec illi demũ quiſquis fuerit*, *qui vel nouos orbes periculoſa diſquiſitione inuenerit*, *vel nuper inuẽtos excoluerit. Et ſanè (licèt.n.corã vobis tutò fateri) neſcio quid mihi mens mea ſuggerit heroïcũ, audere aliquid in hoc genere, quod & hæc ætas ſtupeat, & poſterì nepotes gratâ sẽper memoriâ recolendũ cẽſeant. Tacuit hîc Beroaldus, & erubuit, ac ſi aliquid ſibi vel audacius vel ſecretius excidiſſet: Cùm Drogius arridens leniter; ſiccine verò, inquit, Beroalde, quod tamen ne profari quidem auſus? vel nũ fortè tibi ſpes ſuſpenſos diutiùs auditorũ animos curioſæ anxiæq; inquiſitionis eculeo torquere aliquãdiu? vel deniq;, nũ arcanũ hoc modeſtius*

deſtius, quod in pectoris tui intimo conclaui hactenus delituit, egreſſu primo tot auribus propalari timet? quicquid ſit, en tibi candidã frontẽ, aures bibulas, fida pectora: nuſquã tutius, nuſquã opportunius tam ardui cœpti conſiliũ prodibit in hanc lucem. Pol, tu malus es interpres ſilentij, reſpondet Beroaldus, quin illud potiùs cõiecturis tuis vltrò immiſces Drogi, quòd cùm res magnæ non ſine magno apparatu longíſque præfationũ ambagibus (vt viri principes non ſine numeroſo ſtipatorum agmine) prodire ſoleant, ipſe rem longè maximã, vnius anni prolẽ, derepẽtè abſq; omni præmonitiõe nudã in mediũ protruſiſſe viſus ſim: Conſiliũ quidẽ iſtud vobiſcũ cõmunicare, iã mihi olim ab initio certò decretũ erat; quod tamẽ gradib. quibuſdã facere volui, & nõ ſine opportuna animorũ præparatione; ſine qua noui quã ingrata & inſipida videantur etiã quæ prudẽtiſſimè ſunt inſtituta: nunc vero rem totã (ni ſuſpectũ vobis velim amorem meum) intempeſtiuo ſermone præcipitare mihi neceſſum video. Faciã igitur herclè, citius aliquanto quàm ſperabam; ſed non minùs profectò lubenter: fingite vos modò

(ne quid deſit) longã πρόφασιν, *quàm ego mihi propoſuerã, ordine ſuo anteceſſiſſe.*

Ægrè me ſemper habuit quod in tabulis Geographicis vſque mihi occurrit; Terra Auſtralis incognita: *& ſanè quis hæc non planè excors, ſine tacita indignatione legat? nam ſi* Terram *eſſe norunt, ſi* Auſtralem, *quomodo tandem incognitam aſſerunt; &, ſi incognita ſit, quid mihi illius formam, quid ſitum vnanimes Geographi depinxerunt? Ignaui homines, qui quod eſſe aiunt, ſe tamen ignorare fatentur: & quovſque tandem deſides neſcire non pigebit, quod à nobis cognoſci quadãtenus profitemur?*

at. lib. 1 Certè ſi nemo vnquam
3. ---∪∪-Fragilem truci
Commiſiſſet pelago ratem:

non deforet nobis aliquid quo pertinacem hanc (quam nos, boni viri, neutiquam diſſimulamus) inertiã excuſaremus; nunc vero cum vndiq; mare pateat ac tellus, nec quis ferè ſit è plebe nautarum, quin ventos, freta, ſyrtes, portus totius orbis catè norit: Apage hanc nimiùm ſupinam ætatis noſtræ ſocordiam, vel timorem certe plus

quàm

uàm fœmineum, & inanem ὑποψίαν, *quæ os alio orbe ſpoliat nō inuitos: Nam quod ræterea velum obtendemus huic inſcitiæ? uid dubitamus? quid formidamus? vmras? nos ipſos? Ibi cælum eſt, ibi terra, ſūt rocul dubio & homines, fortaſſe noſtris on parùm cultiores. Quis inter Chinenes tantū acuminis, ſolertiæq;, expectaſſet? uis tot artes, tamq; multijugem rerū omium ſcientiam? qui dum nos Muſas omes in hoc Occidentali gurguſtiolo incluſas utamus, rident, nec immeritò, quicuid vſpiam præter ſe hominum eſt, aiuntue ſe ſolos vere oculatos, Europæos vniocus eſſe; reliquos, quotquot ſunt, mortales, ecutire; vel ſi nemo ſit, turpe eſt ſapienti ueri ſolitudinem, turpe metuere.* Prouerb. Chinenſium.

Iſta ſæpe meditanti ingenuum mihi uendam calorem flammamq; in hoc petore excitauit indignatio; atque hinc orta quod ab alijs neglectum video, doleóque) agnamina, vulgóque altior audendi cupiitas. Magnum quiddam, Beroalde, moris, inquam ego, & vix operæ mortalis; quo quicquid fiat, gratulor tibi mentē anc ſanè altam, & te dignā: ſed oportet

memi-

meminiſſe res magnas, quæ (te iudice) ſin[e] multis verborum præludijs proferri no[n] debent, vt feliciter ſuſcipiantur, maior[e] quidem cogitationum apparatu indigere. Satin' ergo propoſuiſti tu tibi facinori[s] tāti pericula, ſūtus, difficultatem, ſpem, exitum, omniaque inter ſe collata, æquâ iudicij trutinâ probè libraſti? Cælum eſt, inquis; at quod tu fortaſſe vix præ continuis tenebris intuebere: Terra eſt; quam tu fortè ob ſerpētum ferarumque frequentiā calcare non audebis: Homines ſunt; at quorum tu conſortio carere malles. Quid ſi te Patagonius aliquis Polyphemus medium diſcerpſerit, & iam palpitantem adhuc, ſentientémque deuorarit; vbi nunc es audax orbium indagator? Cogitare iſta quidem tutum eſt; caue, ſi ſapis, experiri. At tu neſcis, reſpondet Beroaldus, neſcis hoſpes ex aduerſo meæ terræ incognitæ iacere Promontorium Bonæ ſpei: *Audendum ſcilicet & ſperandum. Illa periculorum ſpectra terrent imbelles animos, excitant generoſos; quorum ſi habenda eſſet ratio, nulla nobis regio, nulla vrbs, aut domus præter noſtram pateret.*

Hanc

nc vnam ob cauſam quam diu latuit A-ericanus ille orbis, & adhuc credo latuiſ-t, ni Deus nobis ſero columbam cælitùs iſiſſet, quæ oliuæ ramulo ex hac terra de rpto, doceret nos aliquid præterea ſuper ſe terrarum, quod vndis parũ ſubmerge-etur: cuius quàm celebre ſãctúmq; gratæ oſteritati nomen haberi ſolet? imo quam-iu terra erit, circumferetur illius effigies, uam nos non ſine honore quodam, ſtupo-éque intuemur: neque ſanè mihi minus ho-orificum ſonat, Inuentor orbis noui, *quàm iſtius* expugnator. *Quidni nos idẽ beet ſucceſſus, eadem gloria? Neque pro-fectò parùm mihi acuit animũ nõ obſcurũ illud ſatiſq; decantatũ Senecæ Tragœdi va-ticiniũ, qđ à nobis adhuc reſtat adimplẽdũ:*

Venient annis
Secula ſeris, Quando Oceanus vincula rerum
Laxet, & ingens pateat tellus.

Quid de itineris inſtituti exitu clarius dici potuit, aut felicius? Hîc interpellans Drogius; At caue, inquit, Beroalde, tam altæ ſtructuræ adeo exile & anguſtum ſubſternas fundamentum. Columbus ille tuus, quicquid tragicus vates hariola-tus eſt, iam olim præſtitiſſe dicitur: Hæc

ſera

ſera ſæcula ſunt: Patuit iam dudum ingen Americana tellus: Quid tu aliam ſomnias ætatem, terram aliam? Scio quàm popularis hæc ſententia ſit, dubito quàm vera, inquit Beroaldus: & ni fallor, efficiã vt vel tu planè falſam fateare, vel iſtud vaticinium fuiſſe perneges. Nam vbi futuri temporis omne vaticinium ſit; quid ſi palam euicero Indias Americanas ſæculis prioribus innotuiſſe? vt hoc modo Seneca non tam futurum præmonere, quàm quid ab aliis ante ſe factum docere videretur. Nec quid mihi magis perſuaſum eſt, quàm aliquam Occidentalis huius terræ partem, illam fuiſſe auream Ophyram, *quam Salomonis & Hirami claſsis trienni nauigatione non ſemel luſtraſſe fertur. Etenim vbi quinq; mihi occurrunt pugnantium hac de re authorum ſententiæ; Prima* Rabani Mauri & Nicolai Lyrani, *quæ in Orientali India ponit Ophyrinam terram; ſecunda* Raphaëlis Volaterrani, *etiam &* Abrahami Ortelii, *quæ hanc* Solaſam *ſtatuit in Oceano Æthiopico inſulam, ex incerta* Ludouici, *neſcio cuius,* Veneti, *relatione; Tertia*

Gaſpa-

aſparis Varerii, *quæ quicquid vſpiam*
rræ Peguſio, Malaca, Sumatra, contine-
r, hoc nomine indigetat: Quarta Franc.
atabli. *cui teſte P. Martyre, ſuffraga-*
ur Columbus: *quæ inſulam Hiſpanio-*
m; Quinta denique Poſtelli, Goropii
ecani, Bened. Ariæ Montani, *quæ*
eruanam hanc fuiſſe regionem confiden-
er ſtatuit, vltimæ duæ reliquarum longè
eriſimillimæ, pro nobis faciunt ambæ;
uarum vtra vicerit, ego quod volo, pari-
er euicero. Et ſanè quod ad priores duas,
las, ita plane ſuſtulit G. Varerius, *vt*
uicquid vltrà adtexero ſuperuacaneum
uerit: Supereſt, vt quod ille alijs, ipſe illi
iciſsim operæ nauarẽ; docerémque Suma-
ram & Malacam, auream Cherſoneſum,
erperam ab illo cum Ophyrina regione cõ-
undi. Satis quidem docent ſacræ paginæ
laſſẽ hanc Tyro-Iudaicam, integrum tri-
nnium huic itineri inſumpſiſſe; at qui à
mari rubro ad Sumatram nauigant, rena-
igántque, totũ iter decimo menſe, aut ad
ummum integro labente anno conficiunt:
quæ hîc analogia temporis? quæ ſpecies æ-
qualitatis? Quid pro ſe heîc Varerius? for-
taſſe

taſſe nauigandi artẽ nondũ adhuc tam ple-
nè cognitam fuiſſe, quàm nunc pridem ſe-
ris Luſitanorum laboribus, perque hoc
tam cæcum & erroribus vndique patens
elementum, rudes adhuc nautas, curſum
fortaſſe parum rectum inſtituiſſe. At vn-
de tandem, mi homo, hæc Salomoni re-
motiſsimæ terræ cognitio? Cælitùs, credo,
dices: Et ſanè credo cælitùs, vnde & cæte-
ra. Age igitur: Qui regionẽ auriferam eſſe
doceret, & adeundi etiam conſilium ſugge-
reret, an viam non monſtraret identidem?
Adde quod certum hîc ſemper itineris
ſpatium ſtatuatur: non citiùs vnquàm re-
dijt onuſta claſsis, non morata diutiùs:
quod vnum maximam longinquitatem
loci, non incertos nautarum errores præ-
אופר dicare videtur. Sed & nomen ipſum
פרו adhuc clarè pro nobis loquitur: inuerte
modò literam vnam, ſonus idem eſt nomi-
nis vtriuſque. Increduli mihi iam planè
videmini ac pertinaces, niſi terram hanc
Indicã diu ante Senecæ ſecula ſatis explo-
ratam fuiſſe mecum fateamini. Viciſti
(inquam ego) Beroalde, ſcilicet, & iã tem-
peſtiuè triumphum agis: Eſto ſanè Salo-

nis ſapientiſsimi Regis operâ auream
ac regionem è tenebris prioribus eru-
fuiſſe, claſsiq; ſuæ iam tũ patuiſſe; Hinc-
e ſequuturũ ſperas toti terrarum orbi
uè fuiſſe cognitam? etiam remotiſsi-
s illis gentibus, quibúſcum nihil vn-
am cum Iudæis commercij interceſsit?
l quod multo difficilius eſt, eius memoriã
te ſera Romanorum ſecula non potuiſſe
terire? Id verò ſi factũ conceſſeris,
tum eſt de opinione tua, actum de va-
inio. Sed non ita facile ſuccumbo,
hoſpes, reſpondet Beroaldus, cedóque
ſce rationum vanis vmbris: Imò po-
us pedem mihi fortiùs figit hæc tua tam
portuna dubitatio. Non enim planè
ent, indices veritatis, hiſtoriæ; ſed O-
yrinæ huius terræ cognitionem ad Ro-
anos vſque nepotes propiùs deducũt.
oſtis inter Salomonis æuum, & origi-
em Carthaginis, centum quinquaginta
ùs minùs annos elapſos: At verò
arthaginenſes, teſte Ariſtotele
quod nec in ipſa vrbis infantia fa-
tum crediderim) inſulam hanc (nec
uæ alia potuit eſſe) vltra Gades,
in

in Mari Atlantico ſitam, poſt diuti-
nam nauigationem repererunt; legemq;
tulerunt (quæ ratio eſt, inſulam luculẽtiſ-
ſimam, ditiſsimam, nec à Pœnis cultorib.
occupatã, nec orbi reliquo tam vulgò co-
gnitam fuiſſe) ne quis ſuorum illô deinceps
commigraret; veriti ſcilicet, ne amœnita-
te ac opulentiâ loci pellecti ciues, aliam iſtic
Carthaginem, patriâ ſede derelictâ, me-
ditarentur. Quod cùm à Pœnis Græci acce-
perint, quis dubitaret ab vtriſq; Romanos
didiciſſe? Credite nunc ſi vultis, amici, ac
tam claræ veritati mecum adſtipulamini:
vel ſi mauultis, hæſitate: Mihi certe per-
ſuaſiſsimũ erit, latere adhuc Senecæ tellu-
rem ingẽtem, nóſq; (modo audetis ac ſata-
gitis) feliciſsimos exploratores etiamnum
expectare. Ecce nunc venio, mi orbis,
poſt tot vota, poſt tot moras, venio, in-
quam, ſpe plenus, & fiducia; & vel te mũ-
do, vel cadauer hoc tibi, audax impertio:
Agite verò, ſocij, ſi quis manet adhuc calor
priſcæ virtutis, ſi qua præclarè merendi
ambitio, audete hoc facinus: eſtote mihi co-
mites itineris, compotes fortunæ. Apage
frigida illa pectora, quibus nil ſapit niſi
quod

quod nihil præ ſe ferat periculi, nihil gloriæ; quibus nullum placet ſepulchrum non ſuâ obtectum glebâ: Eſuriemus, ſitiemus, ægrotabimus, moriemur, *ignauæ voces, indignæ philoſophis; indignæ peregrinis, alterius mũdi diſquiſitoribus, contemptoribus huius: Nihil profectò deeſt præter animum. Si viri eſtis, ſumite hunc vobis, & erigite: contráque imbelles opinionum impetus obfirmati, accingite vos ad hoc iter, fortaſſe iucundum, certè præclarũ, perque multos viarũ anfractus rectâ ducens ad immortalem gloriam: Sin minus, ſedete domi deſides, & inglorij. Inueniam ego alios conſilij mei fautores, ſocióſque; quibus vos fortaſſis auſpicatiſſimum cœpti huiúſce exitum ſerò inuidebitis: Dixit, vultúque paulùm commotiore nos intuens, conticuit Beroaldus. Neque non parùm nos mouit, tam vehemens cordati iuuenis oratio (cuius ego vix clauſulã è mille vnam numero) ſimúlque rerũ nouarum ac gloriæ ſitis. Quid multis? Neque opus eſt quid hic dubi-*

tarit, ille dixerit, fecerit alter, paraverimus omnes ſeorſim percenſere. Diem ſtatuimus, nauim conſcendimus Phantaſiam, *ſoluimus portu; non tamen ſine hac conditione humanitatis pariter & officij, vt ſuos quiſque in via ſalutaret, ſalutatiſq; valediceret. Iamque vbi poſt triduũ ad Belgica littora appuliſſemus, poſt ſeptimanam ad Aquitanica, ſurripuere mihi Lelphenſis villa Drogium, Mons Albanus Beroaldum; vtrumque ſanè inuitiſſmũ; méque vel* ἄπρακτον ἐπέμψασι, *meorũ cachinnis poſt tantam expectationem propinandum; vel ſoliuagum viatorẽ innumeris, ignotíſque periculis miſerè obtruſerunt. Neque tamen hæc me terruit inſperata ſolitudo: Perrexi alacer; poſtque biennium Inſulis Fortunatis, litore Africano, Monomotapenſi terra, ac promontorio à tergo relictis, nigellum Crapuliæ caput ſalutaui.*

LI-

Pag: 12.
Gallia
Rochel
Geneua
Baiona
Italia
Compoſtella
HISPANIA
Liſboa
Seuilla
Roma
Sardina
Napel
Sicilia
Conſtantinopolis
Mare Maior
Turcheſta
Tenduc
ASIA
Cathaia
Indoſtan
Candia
Corint
Virginia
C. de la Florida
Rio grande
C. Blanco
Los pinalos
California
Mar Vermeio
Acalco
Trugillo
Panama
Saribano
AFRICA
Anzica
Abaſſia
Mare Rubrum
Narſinga
Smagarſa
Malupar
Sian
Peru
Braſilia
C. Comori
Malaca
I. de S. Pedro
AMERICA MERIDIONALIS
Mono motapa
Inſula Hermaphroditica
PATAGONES
C. de la Crus
C. de lo Victoria
Fret: Magellan
Inſula Famelica
Promontorium Bonæ ſpei
Promontorium Nigrum
Aphrodyſia
Nova Gynia
TERRA SANCTA
Ignota etiam adhuc
CAMPHAGONIA
IVRONIA
LOCANIA
Vel
Amazonia
Eugynia
LAVERNA
Phenacia
Larcinia
Tryphon flu
PLI MORONIA
MORONIA FELIX
VIRAGINIA
Plorauia
Liſonica gens
Lingua dotta
MORON FATVA
Baneria
Tuberony Colles
Codicia
ps Lauernia
VARIANA
Vel Morion Mobilis
Seiotia
Aſpera Moronia
Orgilia
Credulia
FRVGSONA
Adhuc Incognita
Lyperia

LIBER PRIMVS.

CRAPVLIA.

Cap. I.

Regionis ſitus.

CRapvlia [a] regio ampla; luculenta, quod ad ſitum, à Septentrione, Oceano Æthiopico, ab O:iente, [b] Loçania & Viraginia, ab Auſtro, [c] Moronia Felici, ab Occidente plaude [d] Tryphonia termi:atur: in eadem ipſa orbis parte in qua monſtroſiſſimus ales [e] *RVC* eephantum integrum vnguibus ſuis

[a] *Noui Crapula vitium, vnde nomen huic regioni inditum, alteri ſcilicet ebrietatis exceſſui proprium: κραιπάλη enim Græcis vel à καρήνου πάλη* luctacapitis; *vel ἀπὸ τοῦ τὸ κάρηνον πάλλεσθαι, quod caput vertigine quadam concutiat vinum re-*
inatum præſertim, vt Plin. l. 21. c. 2. vel ἀπὸ τοῦ πηλοῦ, quâ voce Poetæ (vt *hocyon ait) vinum ſignificant, vulgo tamen qui vel cibo vel vino ſe ingurgitant* rapulari *dicuntur. Hinc nos terram hanc in duas prouincias partiti ſumus;* amphagonia, *nota vox, gulones edaciſſimos complectitur*, Yuronia, *à Gallica* voce Yure *vel* Yurongne, *quæ ebrium ſignificat*, fungos ebrioſos. [b] Locaia *Hiſp.* Luxuriam *ſignificat; Crapuliæ proximam, quoniam qui Genio nimis* adulgent, *in libidinem procliuiores ſint*, Sine Cerere & Baccho, &c.
Moronia *huic adiacet, quoniam γαστὴρ παχεῖα μὴ τίκτει λεπτὴν φρένα,* erè *Poeta.* [d] *Rationem nominis ſitúſque quære in deſcriptione* Lauerniæ. *Qui Genius huius loci perhibetur propter voracitatem incredibilem.*

rapiens deglutiendum, à neoterici
Geographis depingi ſolet.

Gleba nimis feraci, cæloq; nimi
um benigno fruitur: & cuius ego
non ſine tacita quadam inuidia, ſæ
pius miſertus ſum, quod incolas no
habeat frugi melioris. Longitudi
ne quidem ad gradum 74. Latitu
dine verò ad ſexageſimum porrigi
tur: A *Capite Bonæ ſpei* 11. grad. di
ſtat: totique fere Africæ ex aduerſ
iacet. In duas vulgo prouincias tri
buitur, *Pamphagoniam* & *Yuroniam*
quarum altera, magna quidem e
parte eiuſdem & longitudinis & la
titudinis eſt (quod ominoſum nemi
ni videatur) cum noſtra Britanniâ; a
tera vero cum vtraque Germania
vtraque eidem principi, iiſdem leg
bus ſubiicitur, nec moribus, nec in
genio, nec habitu adeo diſſimilis.

CA

AMERICA
Meridionalis
AFRICA
Das aguillas
Promonto: Bonæ ſpei
Madagaſcar
Triſtan p Acuun
Gonzalo Aluaru
Promontorium nigrum
Olim promonto:
Terra ſtaſhulis
Canan
I de S. Caſbar
I dos arcos
C. de S. Maria
C. Blanco
St. Domingo
St. Iuliano
Inſula Sorbonia
Inſula Famelica
Inſula Glacialis
Cucina
Charbonia
Fauilla
Cuiller
Tonaille
Marmitta
Zuckery colles
GOLOSINI
Seplaſium
Teratium
YVRO
Pyræ
Methius Lacus
Vig
Pars
Marzopani
Cibinium
LE
Lardana
Varulatium
Offulia
Deuoracum
Sarcohoſcum
Houbelonia
Gorganta
CANICA
Artocreopolis
Palatium ducis
Manteca
Vcalegonica ditio
Vcalegonium
Roncora
Lecho
Lirona
Pampelona
Franbena
Baenera
Olmy
Colles
NIA
Cadilla
Chatræa
Sulfe berga
Gola. Hic ſpecus horendum et ſæui ſpiracula
ditis vt olim virgil Goſtre rouge vocaus vuola
ſemper edens tetros halitus nihil vno in hoc
deſcendit quod ad lucem poſtra redierit
Typhonius flu.
Moron Pia
MORONIÆ
Fælicis Pars
Sinobræ campi
Varianæ ps
Lauerniæ Pars

CAP. 2. Pamphagonia.
Terra Gulonum.

PAmphagonia, triquetra fere eſt,
[a] figurâ Δeltali ; non abſimilis
Ægypto veteri, montoſa, collibuſq;
obſita editioribus, ſolo pinguiſſi-
mo, ita vt aues quæ confertim huc
ſolent paſtus gratia conuolare, ſi per
menſes tres iſtic permanſerint, præ
nerâ mole ſaginaque montes ne-
queant tranſcendere ; quin neque
proſequentium manus euadere ; ne-
que tantillo tempore cedant pin-
guedine *Ortolanis* ac *Beccaficis* Italo-
rum : Quod etiam in Scotia factum
nouimus, è frondibus deciduis ge-
nerari [b] anſeres, quodq; honoratiſſi-
mi pridem legati noſtratis teſtimo-
nio probatiſſimum eſt, in Eurobo-
reali mundi plaga è terra creſce-
re [c] agnellum, caulique innixum,
gramen adiacens depaſci, quis iſtic

a Sic Nilus intimam illius terræ partem format, quæ olim Ægypti nomen tulit : vnde veteres Aegyptij : Ibidē tantē fecerunt quod illius pede exprimi viſa eſt ſuæ terræ imago.

b Barnacles ; *alij tamen malunt è ligno madefacto diu corruptóque vermiculos, è vermiculis anſeres creari.*

c Si quid natura ſtupendum proferat, id vnum eſt : pellis illius molliſſima & vltra valorē fere ſpecioſa duci Moſcouiæ aſſeruatur : diciturque Samarcandea
lis : *naſcitur in Horda Zauolhenſi, agro Scythico : De agno hoc ſcripſerunt*
Scaliger, exer. 59. Cardanus, Baro Herberſtenius, Libauius tractatu de Ag-
vegetabili.

fieri non ſibi facile perſuadere pateretur. Sed & piſces qui in iſto littore frequentiſſimi, ita voraces ſunt (ſiue pro more populi, locíque ingenio, ſiue quod honorem ſepulturæ magnificentiſſimæ cum Neronis rhombo pręſagiant) vt hamo ſubinde iniecto, confluant vbertim, haud ſecus ac miſellæ animæ ad Charontis cymbam, apud Lucianum, ferróque vel non capti inhæreant (vt carbonarij metallicíque ſolent funi demiſſo, vbi calor lucernæ malignum fortè halitum prædixerit) extrahique geſtiant: Adde quod portus qui (ſi cui alij) huic genti commodiſſimi ſunt, nulli vſui inſeruiant niſi apportandis, recipiendíſque edulijs; quæ illi ſuperfluis ſolent pellibus commutare, neque incolis licet interea quicquam exportare, quod palatum quamlibet obliquè ſpectare videatur. Arbores ibi nullas vidi niſi frugiferas: Ornos, quercus, ſalices & huiuſmodi plantas ſteriles, & otioſas oderunt; quippe quę nil

Iuuen. ſat. 4. & tua ſeruatum conſume in ſecula rhombũ. Ipſe capi voluit, &c.

nilpræter vmbram nudam & inutilẽ largiantur; ſepes ibi omnes (quod &in Yuronia paſſim videre eſt) vitib. lupulis conſitæ; illud [d] Occidentales Angli, hoc Lõbardi ab hac regione didicerunt. Iure quidẽ auito [e] Frugiona, terra nũc paulo remotior, hanc ſibi regionẽ vendicat: Ferunt enim Saturni æuo, Principes Frugionios toti huic orbi dediſſe iura, & iſtic regiã ſuam poſuiſſe; quo tẽpore, quòd ſimpliciores antiqui fagis veſcebantur, regio hęc *Fagonia* dicta eſt; iã moribus prorſus immutatis ac iugo prioris ditionis excuſſo aliquid antiquo nomini adiectum voluerunt indigenæ & *Pamphagoniam* appellarunt.

d Salopienſis & Worceſtr. comitatus; *vbi* ſepes omnis onuſta Cruſtumiis, Syriiſq; pyris, grauibuſque volemis Virg. Georg. 2.

e Moronia *ſolæ interponitur (Crapuliæ & Frugionia: nomen hoc quãquam ad rem veſtiariã propriè ſpectet Varr. l. 4. ling. Lat. à nobis tamen alio trahitur; deriuatum à* Frugi, *quem Galli ſignificantiſſimè* Hõme de bien *vocant.*

CAP. 3.

Prima Pamphag. prouincia.

FRiuiandæ [a] prouincia (vt à proximis ordiamur) niſi peculiari quodam loci ingenio id fieret, calidior eſt, quàm vt veros pareret

a Fercula delicatiora Galli viandes friandes *vocant; nos ex apta vtriuſque compoſitione voculam vnam fecimus: Hãc autem in veſtibulo huius regionis collocauimus, quòd & calore nimio fieri non poſſit quin palato ſint incolæ magis delicato & nauſeabundo: Auſtraliores verò propter natiuum frigus edaciores finximus.*

γαστριμάργους: vltimus enim illius apex, quem alij Geographi *Promontoriu* *Terræ Auſtralis* nuncupant, eiuſdẽ fere latitudinis eſt cum Auſtraliſſi-mâ Caſtiliæ parte, gradibuſq; 42. di-ſtat ab æquatore. Incolæ fuſca ſunt cute, piliſq; retortis, neq; tam molem aut numerum quam delicias quæ-runt. In hoc ipſo promontorio quod nos à colore [b] *Nigrum* vocitabimus (fumoſiſſima enim regio eſt, partim propter frequentiſſimos loci vapo-res, partim propter Terræ *Del Fego* vicinitatem, quæ huic à dextris, eti-am Geographorum omnium con-ſenſu aliquanto tamen propius, ad-iacet) vrbs eſt [c] *Cucina*, ædificijs ſa-tis quidem altis, at fuliginoſis olidiſ-que conſtructa, à qua deducta quon-dam colonia fortaſſis *Cacuchinæ* no-men dedit. Celebre hic [d] Oma-ſij diui templum eſt, molis ædepol vaſtiſſimæ, mille aris, ac focis toti-dem, iíſque (ſi *Rucales* [e] *ferias* exce-peris) perpetuis inſtructum: cuius in medio, pyramis vltra omnem excel-ſitatem,

b *Ad imitationem Pliniȷ; apud quem bis occurrit* Album Promontorium. *Alterũ in Africa: proœm. l. 3. Alterum in Phœnice, non procul à Tyro. lib. 5. c. 19.*

c Cucina, *Italis* Culina *eſt; vnde nos Anglice* Kitchin, *adiuti pronuntiatione Italica.*

d *Quis fuerit, quære Cap. II. huius libri.*

e *Statim poſt ſolennia, quæ genio loci quotannis peraguntur; reſpõdẽt ſcilicet hæ feriæ noſtrati* Carnis privio.

-catem, quæ manu poſſit fieri, faſti-
-ata, Memphiticis illis parum ce-
-ens, f *Cheminea* turris, aſſurgit; ac
-ſendum longè belli ſignum dat cir-
-miacenti regioni: vbi enim noſtra-
-s g palo editiſsimo in monte poſi-
-, pice oblito inflammatoque, ſuos
-onent imminentis ab hoſte pericu-
-hi contrà ceſſante fumo id faciunt;
-m cum ſemel furuos in orbes glo-
-erari deſierit perennis vapor, indi-
-eſt hoſtes iam appropinquare; h
-*mbrios* præſertim, qui præ omnib.
-is (vt cum Apuleio loquar,) huic
-nti formidamina ſunt maxima:
-llæ huic plurimæ ſubiacent, domi-
-umque agnoſcunt ſupremæ vrbis.
-*arbona* pagus profectò ampliſſi-
-is, & quod nuſquã alibi cernes, ſub-
-raneus: cuius ſterili ſolo *Fauillia*
-ulo ignobilior ſuperſtruitur. Hanc
-cipit *Tenaille*, viculus anguſtiſsi-
-us; latiſsimuſque *Batilly*, villarũ par
-egium; A ſiniſtra famulantur huic
-*adora*, *Marmitta*, *Culliera*, omnes
-uenarum frequentiâ nobiles, qua-
rum

f Caminus, *Gallice*, Cheminee: *forſan a* Chemin, *via, quod fumo mun'at egrediẽdi viã*
g Beacons *Angl.*

h Hambre, *Hiſpani* Fames *eſt: inſulæ autem* Famelicæ *deſcriptionem quære cap. 1. 2 huius libri.*

Propriorum nominum ſignificatio-nem, ne marginem nimium oneremus, index ſub finẽ libri explicabit: illo lecto, rem remitto.

rum Marmittam alluit *Liuenza* feru dus amnis, quem ferunt 24 horaru ſpatio bis ebullire: non ſecus, ac fon illi Peccanus Anglorum.

CAP. 4.

2ª *Pamphagoniæ prouincia.*

Hiſp. The coaſt of ſweet-meates.

ADiungitur huic amœniſsima pa Pamphagoniæ, tractus *Goloſini* dactylis, amygdaliſque, ficub. oliui malis punicis citreiſque & nucibu deniq; myriſticis coopertus: per qu limpidiſſimum flumen *Oglium* tacit diſcurrit. Heic *Marza-pane* pulch vrbs, alteque turrita & deaurata, ſe nimium patens hoſtibus, cui immi nent [a] *Zuckerÿ colles*, è quorum viſce rib. dulce neſcio quid, albicanſque & durum effodi ſolet, [b] vix notum ſe culo priori, [c] quale veteres ex aru dinibus Arabicis, Indiciſq; petierun pauciſsimos heic videbis ętatis adu tæ non edentulos, ſpirituſq; fœtidi ſimi: *Seplaſiũ* vrbecula huic proxim quę neminem admittit ciuem præt ſolos aromatarios, pyxidúmq; cõci natores; oppidũ Viraginiis probè n

tum

a Zucker. *Germanis* Saccharum.
b *Galeni æuo vix notum.*
c *Plinius l.* 12 *c.*8.

ı; quippe cui non parum indies
ı hoc populo commercii interce-
præſertim vero cum *Loçanicis*,quę
cula cryſtallina ſolent horum pa-
is,& vnguentis commutare. Iſtorũ
fauet admodum loci opportunitas,
cæli munificentia; totus enim iſte
ctus certis temporibus aromaticis
chiſcis pro more grandinis confer-
ı decidentib. contegitur; quam ego
θυμίασιν candem puto, quoad eſſen-
m, cum aëreo illo melle, quo ver-
prĉſertim tempore quercus no-
ates imbutas ſępe vidimus; ſola
fert craſsitudine: nam vbi mel no-
um guttatim ſpargitur, incraſſantur
globuli intenſiore mediæ regionis
gore, & cadendo reſultant.

CAP. 5.

De 3ª Pamphag. prouincia.

QVinquageſimo 5. gradu incidimus in planitiem *Leçanicam* [a] ipſa Pã-
ıagonię viſcera, vbi occurrit nobis,
rimulũ [b] *Cibinium* Vrbs, quod inter-
itur Aſſagionis fluuii aquâ acidulâ;

a Λεκάνη, *Græcis patina eſt; hæc ergo* Planities Patellaria.

b Cibin. *vrbs eſt in tractu Danubiano, nunc ſub Turcæ ditione; nos ſignificationem ſpectauimus, non ſitum.*

in cuius foro tumulum cernas,vt e
ex literarum veſtigiis coniectaba
Apicii illius Romani,non elegante
hercle, ſed antiquum; cancro ma
no inſculptum : Et ſanè fieri pot
(quicquid nobis obtrudat Senecæ
des) quod celebris hic heluo, po
quam maiores quam quos Galliæ ſu
peditaſſent, cancros diſquiſiturus A
fricam fruſtra petiiſſet, accepto hui
littoris rumore, huc tandem verter
prorã, atque hic demum crapulâ p
rierit. Viderint Critici. Prætereo h
conſulto pinguiſsimos *Offuliæ*,& *La*
danæ campos : elegantiſsimam vrbiu
Mortadellam:cuius mihi ſitus imper
sè placuiſſet, ni ſæpiuſculè marinun
ſalem,plus æquo ſaperet; pagum om
nium fœtidiſsimum *Formaggium*, &
in ipſis Yuroniæ finibus paludinoſiſ-
mam *Mantecam*.

Volaterran. Antropol. lib.23.

Feſtino ad regionis totius Metro-
polin, quæ vna, ſiue ſtructuræ formã,
ſiue mores populi, ſiue regulas viuen-
di, leges deſideret quis, inſtar omniũ
erit cordato lectori.

CAP.

CAP. 6.

tropolis Pamphagoniæ: moréſque populi.

VIllæ hîc, ſicubi aliàs pauciſſimæ; vt meritò coniiceret iſtinc via- pagos omnes à ciuitatibus deuo- i: vrbes non tam multæ quàm po- loſæ & ingẽtes; quarum & mater & mina facilè audit *Artocreopolis*. Fa- a eſt ſeculo priore duas fuiſſe ciui- es celeberrimas, *Artopolin* & *Crea-* : quæ (vti mos eſt potẽtiorib. & lo- & hominib. adeo vt ægrè quidẽ ſe ntineant, inſtructiſſimæ totius or- Academiæ, vtraque mea mater, al- a etiam & nutrix, ſorores germa- , ab hac tam ingratâ lite) de prin- atu diu multúmque contende- nt.

Artopolis vetuſtatẽ præ ſe ferebat: ſanè Saturni æuo parem, imò æ- ılam habuit nullam: Creatium endorem iactauit, amœnitatem, & tentiam: Coacto tandem Cõcilio, ocerum omnium ſuffragiis vicit

Creatium;

Creatium; ſcilicet illa eſt huius æta-
tis iniquitas, vt quanquam caput ip-
iam olim incanuerit niue ſenectuti-
ſimplici tamen vetuſtati nihil cenſea-
tribuendum, præ ſuperba ac præcoc-
nouitate. Illa altera iam prorſus neg-
lecta conſenuit, vt nunc ne ruder-
aut veſtigia cernas tam magnifica-
Spenſer. vrbis; neque *Verolamium* noſtri vati-
Ruin. Temp. iuſtius incuſet hominum temporum-
que iniuriam, dum hæc noua nome-
ſibi cum honore vſurpans, vtroqu-
exinde duplicato, *Artocreopolis* nun-
cupatur: Vrbs non tam elegans
quã magna; munita ſatis foſsâ quiden
latâ & profundâ, perennis aquæ, qua
& omnes fere vrbis plateas interluit
in quâ mille cernas æqualiter diuiſ-
piſcium viuaria; cui etiam cygni, ana-
tes, mergi, ardeolæ, querquedulæ
& quotquot aqua nutrit alites, ſu-
pernatant; id quod ab iſtis pruden-
ter cœpit *Auguſta Vindelicorum*: hęc
autem foſſa *Grueſſa* dicitur: muros
illi miniſtrat duplices benignior la-
niena, ex oſſibus pecorum quæ ma-

ctantu

ntur indies, ita diſpoſitis, vt ma-
a tibicinum loco totam molem
tineant, minora deinde ſuperſtru-
ur;minima vero medium in locum
arctentur;omniáq; cæmento ex o-
rum albuminibus confecto com-
igantur, miro artificio: Ædes nec
lchræ,nec pro aliarum vrbiũ more
ùs conſtructæ; vt non opus ſit Au-
ſto alicui τὰ ὕψη τῶν οἰκοδομημάτων κολύσαι, Strabo.
ificiorum altitudinem intra ſeptua- Georg.l.5.
ta pedes coercere, quod Romæ fa- Libr.3. Con-
legimus; nec Senecæ locus ſit aut trouerſ.
ienali, de graduum ſuperſtructura, ſatyr.3.
nqueri.

Σανιδώματα & gradus non curant,nõ
unt ciues;partim ob aſcendendi tę-
m,partim(vbi præſertim,quod ſo-
t, probè potarint) ob deſcendendi
iculum: Illæ omnes latioribus
ſtiarum ſcapulis; tegularum loco
abrè contectæ: Vrbes ipſorum nul-
agnoſcunt ciues niſi qui menſam
ctant quadantenus: Agricolæ,fa-
, molitores, lanii in municipiis
itãt:qui tamen vbi ad certã ventris
molem

molem excreuerint, promouen
in ciuitatem; in quam nemo adm
titur primitus præter coquos, piſ
res, caupones & grauiſsimos vr
ſenatores: qui quidem non, vt ali
propter prudentiam, aut diuitias, a
prolixiorem barbam, ſed prop
abdominis menſuram quotannis
tu ſolenni eliguntur; & quô q
magis creſcit, illô prouehitur altiu
ita quoſdam vidi ab infimæ & obſc
riſſimæ vrbeculæ mœnibus, ſuo qu
dem merito nobiliore adhuc don
tos ciuitate tandémque in vrbium c
leberrima, Senatoria dignitate a
ctos; qui tamen vbi vel morbo (qu
ſæpe fit) vel ætate, ſtatuto macilen
ores euaſerint, vnà cum carne priſ
num honorem amiſerunt: Plate
quod in tam incurioſa vrbe mirab
maxime, ſtratæ marmore, tum quo
(vti coniectabar) paulò laborioſi
ſit, neque proſus careat periculo, o
inæqualitatem lapidum pedes alt
us eleuare; tum vti ſellæ ſenatori
facilius promoueantur; neque enim

ped

edibus vnquam, aut equis, aut verò ꝰcticis, pōderis cauſa forum petunt, el publica conuiuia, ſed ſellis quiuſdam ampliſſimis rotularum quaior gyris hac illac trahi ſolent, prærtim, hoc modo domum ſedilibus iis affixi nutantes ſpumantéſque educuntur. Ad quatuor vrbis roindæ portas, totidem ſuis vicibus, dies ſedent ſenatores; *Buſcadores* ppellant, intrantes & exeuntes iosq; ſedulo exploraturi, exeuntes iidem, num forte ieiuni prodire ſint; quod ex ventris diſtenſione cilime coniiciunt, reque iam comobatâ reos duplici cœna mulctāt, trantes verò, quid ſecum ferant duces: nec enim licet cuiquam t non pleno ventre exire, aut red: non plenâ manu: Singulis men-. quod ex legis pręſcripto illis nō rclè reluctantibus indicitur, ſtata itant conuiuia, quibus præſto ſint ortet omnes vrbis Senatores, de blicis negotijs finito iam prandio ec enim licet impranſo cuiquam

Hiſp. Inquiſitores.

C ferre

** Locus in Aſia, vbi primo aduẽtus ſui tempore aduolãt ciconiæ, & eam quæ vltima aduenit, laniant. Plin li. 10. c. 23. Idem Solinus, alij perperam* Phririonis cumen *legunt ex Strabone.*

ferre ſuffragium) deliberaturi: * *Py-thonos-come* prætorio nomen eſt: Sedem ſuam quiſque nouit, & matulam habet in arcula ſibi propriâ reconditam: Vbi poſtquam ſe vino calidiſſimo & acrioribus condimentis parauerint, ſuo quiſque ordine diſcumbunt. Cupedia delicatiora in prima menſa ſemper apponuntur: ſtultum enim putant optima ferculorum non maximo appetitu deuorare. Nec illis licet (quod nobis vſitatiſſimum eſt) apros, oues, capras, agnos, varias in partes diſſectos apponere: ſed (quod à veterib. forte Romanis didicerunt) integra animalia machinis quibuſdam patinarijs, quales apud Petronium legiſſe memini, ſudantes miniſtri apportant: Ante ſex horas nemo ſurgit ſine piaculo: diu enim & paulatim eſitant, bibuntque, ob eandem planè cauſam, quâ fretus ille olim famoſiſſimus heluo collum ſibi gruinum optaſſe fertur: Diſcedendi vero tempus hinc metiuntur. Oſtium

Philoxenus, vt Ariſt. in Ethicis.

haben

habent in prętorio, ſatis vel ampliſſimo ieiuni hominis abdomini accommodatum: per cuius anguſtias intrant aduentantes conuiuæ; illac tentat quiſq; finitis iam epulis exire; ſi hæret aliorſum emittitur: quod ſi eque facile ac pridem ieiunus, euaſerit, moram illi imperat *Morum magiſter*, & introductum denuo quamlibet inuitum, cogit diſcumbere, donec exeundo non ſit: cuius quidem exemplo *Wilfrediam* acum, lepidum examē ſanctitatis, Catholicis hodiernis innotuiſſe putarim: Hortos ibi habent multorum profecto iugerum; ſed inuenuſtos; quíq; vltrô cedant Adonidis, Alcinoi, aut verò etiam Langianis: in quibus fruſtra es, ſi expectas areolarum nitelam, & ordinem, aut pulcherrima florum pigmenta; conſita hîc potius cernes omnia raphanis, allio, bracteolis, muſchatiſque melonibus, quos hinc petiit lautior Italia; quantum epulum poſſit Centum dare Pythagoreis.

Olim noſtratibus in Caſtro de Beuer.

 Illic

Illic videres frutice nobili caules,
Mart.li.3. Ep 47. *Et vtrũq; porrũ, ſeſſileſq; lactucas,*
Pigroque ventri non inutiles betas.

Sed & *Ptochæum* heic publicum eſt: in quo quotquot hydropem, aut podagram, aut aſthmaticam paſſionem edendo ac bibendo contraxerint, de publico aluntur: Sed qui edentuli iam facti ſunt præ ſenio; vel temerâ & incautâ maſticatione, in *Sorboniam inſulam* relegãtur. Habet quidem mancipiorum inſtar vernas plurimos, quiſq; ditiorum, agris hortiſque colendis, vilioribuſque officiis deputatos: qui tamen vbi ad iuſtã magnitudinem peruenerint, donantur libertate: Si quis è nobiliſſimis regni proceribus crapulâ interierit, is demum (puta totus è ſelectiſſimis dapibus conflatus) ſeruis propinatur deglutiendus, neq; fas eſt tot delicias tam ſupinos perdere. Viri ad miraculũ craſſo corpore, obeſoq;, neque ille dignus eſt quem clauſo labello ſalutes, cuius mentum ad medium vſque pectus, omentumque ad

ima

na genua vix dum propendeat;nec
iter ſe habent fœminæ ; quarum
rmam Italę aliquantulum,ſed ma-
me omnium Barbaricæ, imitatæ
nt: vt ne nubere quidem permit-
ntur virgines, donec publico exa-
ine facto,mammas ſuas mento pa-
m demiſſo contigiſſe viris conſti-
rit. Nudi ferè omnes incedunt;
q; veſtis illis curæ; ſolis Magiſtra-
ous quiq; notæ melioris, togis vti
et,ex illorum pecorum coriis,quę
i ſuis ipſorum faucibus vorare v-
accubitu potuerunt: Singuli ta-
en cultellum vnà cum latiſſimo
chleari dextro brachio appenſum
ſtant. Ante pectora modò, iuxta
rgilianum illud *ſola ferunt tonſis*
tilia villis; quibus,ne quid pereat,
ttulas decidentes excipiant; oraq;
ſtergeant,illa vero vſu nimio lęui-
ne an nigriora fuerint, vix iudi-
it oculatiſſimus ſpectator. Tar-
imo ſunt ingenio, & ad omnes
entias ineptiſſimi: qui tamẽ quot
ant artes,callent. Scholæ tantum

Barbaræ fœm. catellos edunt pingueſcendi ſtudio.

illic aperiuntur popinatoriæ; in qui-
bus omnis iuuentus edendi, bibendi
ſcindendíque ſcientia ſtatim ἐξ ἀπαλ
erudiri ſolet; quibus *Archiſileniu*
quidam, exquiſitiſſimus heluo tun
temporis præficiebatur; prælegitc
Grammaticæ loco Fragmina quæ
dam Apiciana: Inſtar bibliotheca
publicum eſt cantharorum repoſi
torium; in quo omnes ſcyphorur
ordines graduſque per certas claſſe
diſponebantur: Pocula, fercula lib
ſunt, minora tyronibus, adultis ma
iuſcula; huic cyathus, triens illi, alte
ri ſextarius; gallina huic, illi anſer
tertio agnus, apponitur aut perna
neque vnquam feriandi datur licen
tia, donec totum quiſque penſum
abſoluerit: quod ſi qui ſeptenni in
gluuie parum profecerint, exulāt i
lico in *Famelicas inſulas*; neque fa
iſtic morari diutius: quin & huc rele
gantur Medici, & quiſquis diætā cu
quā præſcripſerit: quiſquis ægrota
(quantumuis refragante Aſclepiade
radiculam edit, quod iubet Celſus, &

Teſt. Suidas hunc libros de gula ſcripſiſſe.

paulu

aulum calidæ imbibit, vomitat & urgatur illico; quodque egeritur oc modo, res fiſci eſt. Ferina caro naximis ibi in delicijs, quam tamen enatione captare nequeunt; retiius tantum ac laqueis damas ad ſe ltro venientes implicant: ſed & aem animalium omnium & vtiliſſinum reputant & *optimum; ſiue ob uandam morum ſimilitudinem, uam norunt menſæ ſoli à naturâ omparatam; ſiue quod cibo non erclè lautiſſimo ſaginata, omnim nutriat impinguetque citiſſime. Quis denique crederet cum tantâ reum profuſione parcimoniam poſſe onſiſtere? quam tamen (hîc fateor eſſime locatam) in minimis quibuſue fruſtulis, oſſibus, miciſque ſeruâis obſeruaui maximam: Ideo canes õ alunt, non felem, nõ accipitrem, ec quid præterea carniuorum: imo um quis columbam capumve ſibi arari curat, grana iam cruda, & in no eius ventriculo diu ſepulta eui iubet; & reliquis apponi; quod

*Plato Comic. apud Clement. Alexandr. ſtromat. 7.

ab illis Veneti hodierni opportune didicerunt. Quinimo ſi quis ad putredinē vſq; vel tantillum cibi apud ſe ſeruârit, ſtatim religatur ad palum. Excepto quod ferinam licet reponere donec lanugine quadam obducatur; &(quod vix præ nauteâ memorare poſſum) caſeum vulgo tam diu ſeruent, dum totus in vermiculos reſoluatur, & tum demum viua animalcula ipſam putidiſſimi cibi putredinem, paulo ſacchari adſperſa nimis auide vorant delicatiſſimi Epulones; quē ſane peſſimum morem demiror Germanos inferiores iſtinc mutuatos. Fluminibus abundat regio, quæ incerto motu fluunt refluuntq; pro egeſtionum infinita copia, ſed ſemper ineunte Ianuario, & Februario exeunte, ripas prætergrediuntur, & minantur vicinis paſcuis.

CAP. 7.

Bella Pamphagonum.

CVm duplici quidē hoſte Pamphagones ἄσπονδον πόλεμον gerunt

In-

ſularibus Famelicis ſiue Hambri-
& Frugioniis: Illi non procul ſiti
Occidentem in Aethiopico Oce-
o, vt ſuo loco narrabimus; hi re-
otiores aliquantum, interpoſitâ
oroniæ parte maximâ, aliquâ Vi-
giniæ. Narrant hiſtoriæ Ham-
ios inito cum Larciniis fœdere
rram hanc inuaſiſſe ſæpius, ſemel
ro viciſſe; quo tempore incolæ ſyl-
s & caueis quibuſdam ſubterrane-
miſere ſeſe abdiderunt; donec loci
umina precibus illorum votiſque
ndem commota, nouam gentem
is ipſorum faucibus interemiſſent:
ntum enim ipſi poſt tam ſubitam
utationem ingurgitarunt, vt mor-
s inde contractis, ad vnum omnes
tra triennium vltro perierint; ſæpe
iam, ſed fruſtrà pedem hîc ſuum fi-
ere tentarunt incolæ veteres, Fru-
ionii; qui tamen (vti fortuna dete-
orem plerunque in partem vergit)
imium felici Pamphagonum ſuc-
eſſu repulſam paſſi ſunt. Ad bellum
rodeunt, anteriore quidem parte
(nec

(nec enim ſe poſſunt fugâ liberare) coriis bouillis, pellibuſque laniger[æ] ſetigeræque pecudis, villiſque capr[i]nis induti, vt armentum tibi aliquo à longe intuenti adaquatum duci vi[d]deretur; verubus furciſque culinari[is] armati fere omnes; ſunt tamen qu[i] baliſtas arcuſque è boum maximo[-]rum coſtis gerant: Sed Yurones na[-]ti magis ad bellum, mutuas (vbi opu[s] eſt) iſtis ſuppetias ferunt; ſine quo[-]rum opportunis auxiliis Pampha[-]gones proculdubio diu ante hac ſuc[-]cubuiſſent.

CAP. 8.

Vcalegonium, vrbs libera.

Villa otioſa. Vcalegon ille Virgilianus dictus ab οὐκ ἀλέγων, parum curans, *vt nos olim docuit noſter Duneus in ſuis Lectionibus.*

SED adhuc intacta mihi, non ta[-]cenda tamen, *Vcalegonium*, libe[-]ra ciuitas, ditionis ampliſsimæ, in vltimis planitiei *Lecanicæ* finibus, Moroniam verſus, conſtituta; quâ nullam oſtentat Pamphagonia vel magis antiquam, vel ſtupendam magis;

agis; cuius (vti fertur) ciues quo-
s Monacho feliciorem vitam de-
int; quippe ſuppetit iſtis quicquid
ui eſſe poſsit abundè. Inprimis,
unitiſsima eſt ipſo ſitu loci, pla-
eque inacceſſa, vt inanes hoſtium
ſidias & incurſitationes merito
dere poſſit; Inſidet enim altiſsimæ
pi, maximeque præcipiti; per
illiaria Germanica decem conti-
uatæ; per cuius cauam vallem *Oy-*
uium, flumen an ſtagnum, neſcio,
entiſsimo pede ſerpit. Vnicus tan-
um patet incolis aſcendendi locus,
ia vnica, nec illa gradibus quibuſ-
lam, vti fieri ſolet, ſinuoſis, ſed
qui puteorum mos eſt) demiſſo
une ac corbe viminea: Alimen-
um iſtis ſuppeditant aues huic lo-
co peculiares, nec viſendæ aliàs:
Gutiges vocant accolæ, fulicis non
abſimiles; idque triplici modo;
nam præter carnem ſuam & ouo-
rum congeriem, maximâ piſcium
copiâ, prolis enutriendæ gratia ni-
dos ſuos inſtruunt indies, fereque ob-
ruunt;

Hæc fere omnia cernuntur in caſtello quodam apud Scotos.

ruunt; quin & foco perenni inſeru
unt aggeſta iſtarum nidis virgul
Quid vltra deſideres ? etiam plum
molliſſimaq; harum lanuguine lect
ſibi conferciunt ciues: Pars interi
vitem producit generoſiſsimam, la
tamque ſegetem; Nec quid aliud e
quod Vcalegones vel non habent
vel non curant. Hic ergo incurioſi
ſime agit ætatem populus, vel * A
puleiano ſenſu verè incurioſus; cœ
nant, dormiunt, ſurgunt, prandent
recumbunt: Exulant lege Sybariticâ
non modo Galli omnes, ſed & omne
genus artificum; Agricolas enim ſo-
li hîc agunt porci, quod antiquitus
factum Ægyptiis; nec reliquis eſt o-
pus: ſunt tamen ditioribus miniſtri;
quorum alter expergiſcentis oculos
aperit lentâ manu; alter edenti ven-
tulum facit flabello, alter fruſta hi-
antis ori immittit; excipit alter vri-
nam, alter cingulum ſoluit nectitque;
domino ſat eſt ingeſtum ori cibum
manſitare, digerere, egerere: Sub V-
calegonii præſidio deliteſcunt & a-

* Agnum incurioſum *dixit, pro pingui.*

liæ

vrbes, iiſdemque fruuntur priui-
iis, *Lirona* & *Roncara*, niſi quod
ſemper dormiãt ciues, & quod de
s Plinius, tam graui ſomno pre-
ntur, vt ne vulneribus quidem exci-
queant; mirumque in modum hoc
ērno pinguefcant.

Liron *Hiſp.* Glirem *ſig.* Roncar *Hiſp. à Latinis, Latini vero à Græco* ῥέγχειν, ſtertere *petiuerũt.* *Plin. l.* 8, 36.

CAP. 9.

Leges Regni.

Ythonoſ-come prætorium profe-
cto ampliſsimum, & feneſtris vn-
ue patentiſsimum in ipſo propy-
frontiſpicio aureis literis ſcrip-
n exhibet *a* Σχολῇ καὶ τάξει *b*: Mediæ vero
umnæ appenſas ſacras legum ta-
as; in hanc ferè ſententiam:

a *Pars ſententiæ Syneſianæ*: τὸ θεῖον σχολῇ καὶ τάξει βαδίζει.

b *Sub quo car.* *ingua Pamphag.* Gaudentum locus eſt: procul hinc diſcedite
es. *Quale ſcriptum Bononiæ eſt in foribus prædij* Caſaltutulæ.

1 Μονοσιτία *ſcelus eſto.*

2 *Ferculum pateramve plenã qui*
nere deiecerit, vaſculum iuris bre-
ſimo cochleari, ad talos poſitum, re-
s abſorbeat.

3. *Nemo*

3. *Nemo ſolus edat, ne priuato do*
cœnio impune violet menſæ aut leg
in plateis diſcumbunto ciues, aut pr
ter feneſtras vndique adapertas.

4. *Integras quatuor horas quiſq*
à ſomno ieiunauerit & defraudaue
Genium, bis cogatur cœnare.

5. *Ore iam pleno, recto digito r*
pondiſſe ſat eſto.

6. *Læſæ maieſtatis reus fame per*
at; culpæ leuioris dente mulctator.

7. *Coquorũ quiſquis ita malè tract*
uerit opſonium vt edendo non ſit, pa
publico ſuffigatur: iuxta quæ append
tur caro ſemicruda vel ſemiuſtulat
donec miſertus quis famelicus ſpect
torum, totam comederit.

Sueton. Claud.

8 *Eructare non liceat modo (qu*
Cæſarum nonnulli decreuerunt) ſ
honori ſit; quique maximè virilite
clarè, & ſtrenuè ructauerit, ſym
poſiarcha proximi conuiuij ordin
tor.

**Rationem huiuſce legis*

9 *Quiſquis, dum * cingulo te*
tat

tur, ſpiritum continuerit, inhabi- ipſo facto redditor; Et per totum em ieiunus carceri damnator, ita idem cancellato, vt reliquos proceres ſit epulantes contueri: quod ſuppli- um nonnullis fuit capitale. *quære capite ſequente.*

10. *Quantum quiſque comede- t, commenſalis hebdomadatim ad ætorem deferto; vt ſi præſcripto mi- us abſoluerit, pœnas, quibus dignus t, luat.*

Qui leuiſſime peccauerint, di- n totum carceri includuntur, em illi *Templum Famis* appellant, ntrà quàm noſtrates ſuum נה . Illud extra vrbem poſitum, Æſculapii apud Romanos, non lubritatis gratia, quod de illo lutarchus, ſed ne iſtuc damna- , vel aurâ culinariâ veſceren- r: cuius parietes viuis omnium rculorum figuris (quæ fruſtrà mo- eant captiuorum appetitus) accu- atiſſime pinguntur; vnde *Cubicula Meditatoria* petiuerũt hodierni Ieſui- tæ.

tæ. Nummis non vtuntur; neq; enim tanti faciunt mortua hæc & ſipida metalla; ſed quod antiquit factum docet Ariſtoteles, ſola merc*Polit.* ium commutatione vẽditiones emptionesq; rerũ peragunt. Ita duo paſſer ſturno; ſturni duo turdo; duo turdi gallinâ, gallinę duę anſere; duo anſer agno, duo agni vitulo, vituli duo capro, capri duo vaccâ valere ſolẽt; quod & in oleribus piſcibuſq; fit ſtato quodã pretio; nempe id vnum curãt ędiles ne quis aut malas merces obtrudat emptori, aut debito plus exigat.

CAP. 10.

Religio populi.

IOuem horrent, quod illo tonante vinum aceſcat, & quod imbre intempeſtiuo fruges ſuffocet. *Tempore Deo*, puta rerum omnium edaciſsimo, ædes illic vidi ſtructas eleganter; in quibus Saturnus filiorum ſuorum tumulus, arte mirâ cælatur. Pri die cinerum ſacra faciunt Genio loci

cu-

,cuius ſere ſolius agnoſcunt nu-
en;qui formâ maximi voraciſſimí-
ıe alitis (*RVC* appellant incolæ)
ɔnſpicuum ſe præbet quotannis,
ꝑectaturus ſuorum vota: Huic illi
udas offerunt Hecatombas, hoc
odo: Vaſta planities *Lecanica* eſt,
Auſtrali parte montibus vndique,
rcumcincta: huc conuolant certo
e incolæ ad vnum omnes, ducúnt-
ıe ſecum innumeram vim omnis
eneris pecorum,iumentorum, ali-
m: Elephantos, rhinocerotes, ca-
elos, quos in hunc diem ſaginant
ıeque aliter moris eſt tam inutile
enus animalium ſeruare aut paſce-
.) boues proceriſſimos, apros, o-
s, capras, quin & aues, quotquot
ıt nudas atq; deplumes; quaſique
cludunt in ſpatioſiſſimam hanc
ueam: Ipſi, per montium latera
lut theatri alicuius gradus ordine
ſpoſiti,flexis genibus expectant ſui
ıminis aduentum: Tandem in-
enti clangore, ac confuſiſſimo ſtre-
tu & ronco, à longe conſpicias ſa-

crum alitem, adunco roſtro, falcati
vnguibus, oculis micantibus mi
cateruâ Harpyiarum, coruorum
vulturum, accipitrum vndiq; ſtipa
tum: Aduolant horrendo ſtridor
& iam ad inſtar denſæ nubis valle
ſubiacentem numero & pennaru
vmbrâ tegunt, ſolemq; & cælum ad
imunt; Ter circumuolant planitien
dum incolæ exclamant, precantu
tremunt, gratulantur. Dux auiu
animaduertit ſibi prædam, & ex to
to agmine ſeligit quicquid palat
maximè arriſerit; nunc duos boue
nunc elephantum rapit; dein ſtati
alites reliqui pro ſuo quiſq; modul
& appetitu in reliquum agmen irr
ūnt: hunc vitulo, illum agno, apro
lium, alium anſere vel cygno vide
onuſtum: quo ſubinde facto, omn
non ſine canora populi acclamati
ne auolant, & intuentium oculos e
fugiunt: Quicquid ſupereſt (quo
ſanè plurimum vt ſit neceſſe eſt) i
lo ipſo die à populo iſtic diſcumbe
te conſumatur iubet pietas; quo ſ

In Larciniæ ſyluas; ibique degunt: quære l. 4. c. 4.

e nimiùm replent, vt per dies fere uadraginta carnem faſtidiant, & xinde piſcibus, ſed ſumptu longè naiore, vino coctis conditiſque, & apibus Goloſinijs, veſcantur; cum, t ſe recreent aliquantulum tanta erculorum varietate, tum vt eo acriore animo carnem diu neglectam ggrediantur: Vnde religioſam Quaragesimæ obſeruationem in regioibus Pontificijs etiamnum credideim inualuiſſe.

CAP. II.
Electio magni Ducis.

FEſtino ad Palatiũ magni Ducis quô me duxit meus Genius feliiter, illo ipſo die, quo nouus prineps pro more regni creabatur: In ſthmo plane medio inter vtramque rouinciam ſita eſt arx longe augutiſſima; quam ferunt olim ſtruxiſſe *maſium* quendam Gigantem, vaſtæ nolis, parẽ, non illi, cuius effigiẽ noſtrates Academici è vicino colle exiſam inuiſunt & admirantur; ſed illi

potius quicunque fuit hominis mon-
ſtro, cuius binos dentes maxillares
puteo quodam Cantabrigienſi effoſ-
ſos vidi, vix humano capite minores
quibus profecto dens ille in Vtinen-
ſi littore repertus authore Sigeberto
ſponte cederet: Nanus erat huic ho-
mini comparatus [a] Oreſtes ille Pli-
nij, aut [b] Orion Plutarchi: Finge tib
potius Antæum cubitorum 60. aut il-
lum, cuius cadauer non procul
Drepano refoſſum, 200 (vt ex oſſ
coxæ coniectari licuit) cubitorum
refert Boccatius: hunc ego germa-
num huius fratrem autumârim. Sci-
licet hic primus regionem hanc, o-
lim ſub Frugionæ ditione poſitam
ſubegit; eiecit priores incolas, no-
uos populos dedit & iura noua: Cu-
ius animam putant monſtroſiſſim
alitis formam, errore Pythagorico
induiſſe: eumque quotannis hoc no-
mine, vti diximus, ſtato die veneran-
tur. Non ſecus iſte à miſellâ plebecu-
lâ, ac Mahumetes à ſuis Turcis vbi-
que colitur: Heic in ſpatioſo arcis a-
tri

a 7. cubitorum, Plin. li. 7. c. 16.
b Cubitorum. 16. quod tamen Ot: putabatur.

io cernas monumentum huius me-
noriæ ſacrum, ſtatuam viſendæ alti-
udinis, antiquo * Lyſippi Coloſſo
neo haud parum ſanè proceriorem;
ıxtâque tumulum, in quo ſignatu-
as quaſdam vidi, ſed inuida vetuſta-
: ita corroſas, vt non facile ſenſum
ut verba eliceres, iuxta illud Ouidij,

——ſed longa vetuſtas
eſtruit, & ſaxo longa ſenecta nocet.

Sic ſe habebant liturarum reli-
quiæ:

* *Aut* Cha-retis, *diſcipuli huius Lyſippi, altitudine* 70. *cubitorum.*

Orcs Fagon Dux De nims
VICTOR PRINCEPS DEUS
HEUS FACIO NE MONIF
HOMINES FRAELITEUS
PRAETEREA TENNUS
SALUTE T SCRKUS
HACKES NIHIS SIU QUL
POTEST SURDIT SQUI
UDI QUIAVRET HOSTIS
VUITHVENTRES ET
VALETE

go ſic cenſeo reſtituendum: penes lectorem eſto iudicium.

MASIVS FAGONIÆ, DVX, DO-
NVS, VICTOR, PRINCEPS, DEVS
C IACEO: NEMO ME NOMINET
MELICVS, PRÆTEREAT IEIV-
S, SALVTET SOBRIVS: HÆ-
S MIHI ESTO QVI POTEST,
BDITVS QVI VVLT, QVI AV-
ET HOSTIS. VIVITE VEN-
TRES ET VALETE.

Hæc regia Ducis eſt, quem ille imus legiſlator voluit non certo, alibi, imperio frui, ſed anxio ſem-rq; mutabili. Nam ex honoratiſſi-is regni familiis, quæ multæ ſunt, *ntonum, Bucconum, Ventriconum, latinorum* cuiquam licet ducatum nbire, &, vbi meruerit, vendicare: ergo ſe habet Ducis electio: uotannis inſtituitur ſolenne cer-men, quod quidem non lanceis it currubus, aut remis, ſed dentibus eragi ſolet; vbi qui vicerit, præter oronæ pampineę honorem, regni

Seneſchallus Duci proximus exin de ſalutatur: Finito certamine ſurg quiſque, ac tangens ſacrum Omaſ tumulum, Bacchum iurat & Satu num, & ipſos Omaſii manes, ſe abſq fraude ac dolo malo negotium ho ſequens tractaturum; dein ſuo ord ne theatrum conſcendit, hunc i diem non nimis altè concinnatum futurum examen ambitiosè exp ctaturus: Tandem prodit novus Se neſchallus, cingulum ferens aureun gemmis probè ſtipatum immenſ quidem longitudinis, *Sacram Zonam imperij* vocāt indigenæ; cui verbum intextum animaduerti, *Si nihil vltr* quâ ſe primus omnium induit du prior, notatq; abdominis ſui menſu ram, ſequuntur hunc ſuo quiſq; loc proceres reliqui; quicunque ver cinctorium iſtud non diſtento ven tre nec retento ſpiritu ſic vrgere po terit, vt altiore adhuc foramine opu videatur, maximo acclamātis popu li applauſu *Dux Crapuliæ* ſalutatur Cui ſtatim regius pocillator flexi

geni-

ẽnibus amphoram porrigit ampliſ-
nam, monétque populo ſuo propi-
et ſalutem: Is vaſe arrepto, apertó-
ue, concionem habet ad populum, ſi
oteſt, congruam; ſin minùs, blan-
am certè ac beneuolam: Cui ego &
urem adhibui & animum; ſed (quæ
is gutturalis locutio) ſonum hor-
ri, ſenſum non intellexi: ſummam
ercontanti ſic reddidit interpres:
oſtquam, inquit, gratias habuiſſet
ngentes Baccho, Carneæ deæ, &
igellis quotquot ſunt numinibus,
t in primis imperii largitori Ventri,
ui illum ducem maximum creaſſent
odie, ſuiſque oculis gratulatus eſſet,
ui ſe, priuſquam exciderint, ducem
otentiſſimum intuerentur; ad popu-
um ſe conuertit, ſuauiſſimâ ora-
one, Omaſium ſanctè iurans liber-
tes ſe noſtras propugnaturum,
romoturum negotia, hoſtes fuga-
urum, ſequuturum conſilia, fotu-
um ſtudia, vota ſuſcepturum, laxa-
urum gulas, menſuras ampliaturum;
enique quales ſumus ſeruaturum,
facturum

factũrum quales eſſe deſideramus. Dein Fami, Abſtinentiæ, Diætæ, malæ ceruiſiæ, Macilentiæ, hoſtem ſe acerrimum profeſſus eſt; iurauitque denuo neminem ſe præſide ieiunaturum impune, neminem ingratiis græcaturum: Quare, inquit, agite, per ſanctam ſaturitatem; eſtote ſemper hilares; & quando poteſtis, obſequentes: & ita ſuauiter intret, tutoque exeat pulchellus iſte cyathus (quo dicto vinum lentius ebibit, fundoque vaſis inuerſo labrum pollici, pro more applicat) vt ego vos ſemper ebrios, ſaturos, fortunatos cupio: Populus læta voce cælum implet ingeminatque;

Cagaſtrum *vox eſt Paracelſica, oppoſita* Iliaſtro: *& nos petimus à* κακῇ γαστρί.

Cagaſtrius (ſic enim illi nomen) *auguſtiſſimus Crapuliæ Imperator, viuat, regnet, creſcat.*

Inſignia regni ſtatim illi tradita ſtruthiocamelus ferrum vorans, cum verbo *Digere & Impera*; & denique pro faſcibus, gladioue, aut ſceptro, cultellum vnà cum doliolo aureo in manus ipſi dedit Seneſchal-

lus.

, & ſolenni verbo dixit, *Vtere &*
ere. Prætereo lubens ſtruices
as illic vidi hac nocte patinarias,
ntes carnis, vini torrentes; id
m ſilere nequeo, compita omnia
cte hâc, ita ſtrata fuiſſe viuis e-
orum cadaueribus, vt victorum
ſtium caſtra ſolent poſt maxi-
m ſtragem. Nihil ferè habent
e ſingulare vrbes reliquæ *Deuo-*
um, *Porceſtria*, *Sarcoboſcum*, *Ve-*
anium, *Lingaſtrum*; quarum mo-
habitúſque ex vna facilè colliget
ctor.

CAP. 12.

ula Famelica, vel Terra d'Hambre.

Xcidit nobis inſulæ *Famelicæ*
'mentio. Illa (ne quid lateat lecto-
n) longitudinem habet graduum
o. latitudinem vero 54. oppoſita qui-
m ab Aquilone Cap. Blanco, ab
uſtro aūt paludi Tryphoniæ: Terra
træa, montoſa, infœcunda, nuda,
are-

arenoſa; arbores heic aliquot, ſ
decorticatæ caluę; quæ nec fructu
ferant, nec frondes: quin neque fl
nec gramen (quod alibi vireſcit i
iuſſum) vſpiam hîc creſcunt. V
ris hyemíſque vices neſcit ſolum e
ſuccum, & planè demortuum; ſiu
quod herbas frondéſque primulu
enaſcentes carpant, voréntque au
diſſimi indigenæ; ſiue id fiat irat
Cereris imprecationibus, quam f
runt (dum filiam iam nuper amiſſa
per maria, per terras ſollicitè diſqu
reret) incidiſſe in hanc inſulam,
in eius ſcopuloſo littore naufragiu
paſſam fuiſſe, ac proinde diris deuo
uiſſe hanc terram, ac iuſſiſſe, ne qui
iſtic deinceps naſceretur. Incol
rum nemo ſedet hîc volens, ſed ex
lio è ſua terra eiectus: hi omnes co
lore ſunt fuſco, & ſubpallido, cu
durâ, contractâ, & Elephanti mo
hiulcâ; omnium quos ſol vidit m
cilentiſsimi; vt σκελετὸν tibi aliquod no
uâ cute obtectum, aut hominis vm
bram referat quis horum cadauer
ſi

hoſpes: Videbis hîc alium muſcis idiantē, vermiculis aliū, nec deſunt i terrę cutem radunt cultello, vt abas quærant herbarum radiculas; in & ſibi mutuo, vbi licuerit, prędæ it; quod à ſe prudenter factum Aritelicâ regulâ defendunt; etenim eſcente hoſpitum numero neceſſe creſcat rerum omnium indigen-; nec quem liberat aduenam nouim niſi vel robur, vel macilentia.

abri ferrarii ferè ſunt omnes; quanam & Pamphagones Philoſophos c omnes ac medicos relegent, & iſpani omne genus libertos. Terriis formæ beſtia per huius inſulę ſerta paſsim oberrat, *Nuchtermagen* cant, ἀκέφαλος; quæ horrēdiſsimo laitu cælum implet; quem ſonum qui mel duodecim horarum ſpatio non dierit, ſurdeſcit illico; ter vero qui dierit, nec quid prædæ obiecerit te horas duodecim, moritur. Alia îc animalia, præter lupos & Cercopithecos caudis aliquantulum curtos, nulla vidi.

Compoſita vox a duabus Germanicis: Nuchter, leiunus, & Magen, ſtomachus; vnde Anglicum Maw; *g reſoluto in* w. *Cercopitheci caudas ſuas deuorant, famis impatientes.*

YVRO-

YVRONIA, ALTER
Crapuliæ prouincia.

CAP. I.
Ingenium populi.

Terra ebrioſa.

YVRONIAM aggredio cuius nemo accurata à me deſcriptionem exſp ctet; neque enim auſ ſum illorum vrbes inuiſere, don iam obtenebreſceret, cum iam ciu ſomno vinoque ſepulti. Quid metu rim mihi rogas: neque hoc inuideb Lectori; *Burgomagiſtrorum* largita quibus in more eſt aduentantes qu que hoſpites, neſcio quot vini co giis excipere; aduentumque illis m nificentiſſime gratulari; publicis i penſis ac nomine ciuitatis; quos el bant ipſi omnes neceſſe eſt, ni ing ti, & (quod peius eſt) reipublicæ h ſtes haberi mauelint. Metuebam m hi ab hoc honore,& periculo: Reg eſt aliquanto maior Pamphagoni

ca

ntoque imtemperantior quanto il-
opulentior. Latitudine vtramque
ermaniam vel adæquat, vel ſanè
perat. Nulla regio eſt vbi vel vbe-
ùs proueniant vuæ, vel feliciùs ad-
vt, quæ ſingulis Europæis gentibus
opriæ ſunt Germaniæ albiores &
nuiſsimæ, Galliæ rubicundæ, pau-
que fortiores, Hiſpaniæ colore me-
oxumæ, virtute generoſiſſimæ, om-
s iſtic abunde creſcant. Tempe-
e aliquantulum à Pamphagonibus
ſcrepant: illi calido & ſicco dele-
antur plurimum, hi calido & hu-
ido; Illi proinde culinarii & furui,
cellularii & ruſi *Crapuliani* à vicinis
co nuncupati: Neque minus inge-
o; tanto enim Yurones illis diſerti-
es ſunt, quanto magis impudici: in-
nte quidem ætate plerique om-
es ingenioſiſſimi ſunt; prouectio-
vero & præſertim decrepitâ, ita
liuioſi, vt vix ſui nominis memi-
erint.

CAP.

CAP. 2.

Yuronia tributa in ſuas partes.

Triplici potus genere inebriantur potatores. Vino, ceruiſia, aquis elambicatis vino calidioribus; hinc tres Yuron. partes.
1 Oenotria, *ab οἴνῳ. vnde* vinum *Latini.*
2 Pyræn. à *πῦρ*, & *οἶνος*.
3 Houbel. *Gallis* Lupulus. *Hinc nomen Anglicum*, Hoppe.

PRouincia hæc in tres præcipuè c
mitatus ab incolis diſtinguitu
Oenotriam vel *Ponfiniam*, *Pyræniã* v
Zythæniam, & *Lupulaniam*, quæ
aliis *Houbelonia* dicta eſt.

Quod ad *Ponfiniam*, (vocabulo
ego putabam corrupto, *P*, pro *B*;
pro *V*, more Germanico malè pr
nunciato) *Meionium* ſalſum fl
men hanc à Pamphagonia ſcind
ab Occidente; ambítque ducis reg
am: cuius tamen vndas non quide
à Mari deriuatas putant accolæ, ſ
ab aëreo quodam fluore conflata
Continet illa in ſe multas vrbes egr
gias; Hic. n. in primis occurrit m
Pãpinolæ, vel *Ampelonæ* viculus qui
tuplex, qui per Olmios ſe colles pu
chrè diffundit, & vſque ad Traub
nam vrbeculam, pro lateritiæ ma
riæ colore rubicundam, porrigitu
Ima in valle quæ *Torcolia* dicitur, I
co

ris elegantiſſimi fluminis natiuum bile eſt: per cuius amœniſſimas ri- s, plurimas vidi ciuitates hac illac diquaq; ſparſas, non ſine pruden- ſimo delectu fundatorum, *Bache- m, Krugtopolin, Chytræam, Cadillã,* neo muro circundatam: Reli- us ſane orbis, quâqua patet, flu- en huic vni conferendum nullum bet; *Danubius, Tameſis, Volga, Ty- ris, Sequana,* aut ille *Guianorũ Rale- a,* præ iſto plane ſordent: nam prę limpidiſſimorum tacitéq; laben- m fluctuum laſciuos errores, aqua lciſſimi ſaporis eſt, quæ nec opti- nouit vino cedere, nec mellitis rcarum poculis. Peculiare quod- m piſcis genus ſibi vendicat hic eani filius natu maximus, *Piſtrin* norem; indigenæ Spruckwall cant; cui mos eſt maximã liquoris iſtei copiam è cauo vertice in al- n egerere; quem vicina gens ſca- is excipit ſtudioſiſſimè; domique eruat; Hic inter decurrendum *eſſeram*, vrbem herclè ingentem,

Hoc omen indit Geſnerus huic piſci: nos Whirl-pool, *appellamus.*

oblongam inuiſens, diuortit tandem per latam vini cellæ planitiem ad Metropolin huius prouinciȩ *Zouffenbergam.*

CAP. 3.

Zouffenberga Metropolis Yuroniæ deſcripta; & ſub hac, Yuronum habitus, moreſque.

ZOuffenberga, ignoto mihi nomine, niſi quod ſonum Germanicum præ ſe ferre videbatur, colli ſuperædificata κανθαροειδὴς apparet, quaqua vorſum aſpicienti: vrbs valde celebris, & emporium ſitus beneficio commodiſſimum; ex Orientali parte doliorum aggeribus probè cincta eſt, quorum etiam coſtis domunculæ omnes obteguntur. In ipſo portȩ veſtibulo ſita eſt à mane ad veſperam ex inuiolando legis præſcripto Amphora prȩgrandis, *Poculum hoſpitale* ſua lingua vocant ciues, cuius anſæ inſculptum eſt vetus illud, ἢ πίθι, ἢ ἄπιθι, quiſquis ingreditur, aut totam ebibit,

bit, aut ſiſtitur Magiſtratui, ratio-
n contumaciæ redditurus: Su-
nè ſculpta vidi vrbis inſignia, Hi-
inem nudo pedi inhærentem, cum
bo iuxtà poſito, PLENA QVIE-
: Hîc ego perquam certè oppor-
è conueni hoſpitem iam vrbem
reſſurus, hominem peregrinum
te Loçanicum, qui ſe ſuâ linguâ
aciglionem nominabat. Is me ſub
pera clanculum introduxit, ac
lta docuit, quæ ipſe nullus depre-
diſſem: Ædificiorum & materia
tructura non abſimilis Pampha-
icis, niſi quod anterior pars do-
rum vite continuâ ſic prorſus ob-
atur, vt ni vndiquaque penderent
ernarum inſignia, profectò in
lia te vinea putares obambula-
ſpectaculum herclè non iniu-
dum. In foro publico æneis ſuſ-
duntur catenis ſingularum men-
rum exemplaria ſigillo regni ore
mo conſignata; iuxtaque legum
arum tabulę, quas etiam nos pau-
oſt fideliter commemorabimus.

**Itala vox à ſono deſtillantis vini petita.*

Nudi incedunt incolę, niſi quod om-
nium tempora pampineis coroll-
adumbrentur; Cute tamen mire de-
pictâ, veterum Britannorum more:
Huius quidem Centauri, illius Trag-
elaphi, alterius columbæ, alitis b-
bacisſimi; eſt & quem cernas Am-
phoræ formâ tam artificioſè ſupe-
inductum, vt brachijs lateri incu-
uatis viuam iurares amphoram: Vi-
& qui Balænam ita pulchrè referre-
vt illo vomente, nemo non putar-
& hunc Cetum, & quod eiecerit, C-
ceanum. Ardebat mihi animus pu-
blicum conuiuandi morem, clàm o-
uibus intueri; Cui demum annu-
hoſpes, quanquam non ſine plur-
mis, iiſque ſeriis periculorum præ-
monitionibus, morumque doc-
mentis; quibus ego probè inſtru-
ctus ad prætorium, vbi conuiu-
ſolent agitari ſub noctem vnâ cu-
fido duce, me contuli: Confluun-
diſcumbuntque eodem planè mo-
quo Pamphagones prius, niſi quo-
iſtic plus poculorum obſeruaui, fe-
culoru-

lorum minus : Vaſe dupl'ci ſtipa-
quiſq; ex vtroque latere; matulâ,
â vrinam, trullâ quâ vomitum ex-
pturus eſt. Initio quidem libant
ccho, communi deo; non il'o mo-
quo Romani olim, paulo vini dif-
ò humi, ſed longè religioſiore:
xta ſummum menſæ Bacchi ſtatua
gitur, tenentis dextrâ quidem in-
ntem crateram, dum præ nimio
ndere, (quod Virgilius olim) feſſæ
uenit læua ſorori: Huic ſacerdos
plicum conuiuarum nomine ca-
m vini (neq; enim minus capit) iu-
er infundit; quod per cauos quoſ-
m tubulos, veluti tot venas ad os
que & femoris iuncturam deriua-
r; atque ita erumpit, quaſi vinum
nul & euomere, & mingere videre-
r: Hæc autem illis Clepſydra eſt
oderando conuiuio; poſtquam e-
n is egerere deſierit, iſtis ingerere
igio eſt. Dein ſalſamenta non vni-
generis apponuntur, placentæ ſa-
æ, haleculæ, & ſalibus exceſæ chalci-
s, pernæ pluſ-quam VVeſtphalæ,

radices carduorum ſylueſtrium, Ar
chouiæ ſiti proritandæ. Tum ſtati
plena circũuolant pocula, ſonantq
vacua, vt vix demum ſtatueres im
pletáne fuerint vt euacuarentur ill
co, an exhauſta vt implerentur:&(
Plautinus ille) ſcaphio, canthari
batiolis bibunt. Præbibiturus alte
ſolenni cantiuncula illum prouo
cat, dein dextris arctius coniuncti
concuſſiſque vehementius, poculo
ori eius ferè admoto, rem aggreditu
& poſt multas interſpirationes, remi
ſóſque ſpiritus, & blandas ſermoc
nationes anſam poculi non deſeri
donec totum epotârit; pari modo r
ſpõdet alter; Menſa ſecunda fercul
nõ ita magnis ac opiparis inſtruitu
quam etiam nouâ potione conten
perare ſolent. Demum & tertia r
riſſimo fruticum apparatu pulch
inſtauratur; quâ fere finitâ, map
pâque iam prouolutâ, Magiſter c
remoniarum, clarâ voce, **Geſun**
heits ter præconatur: Quo ſon
ſciolus ego dimiſſam putaui turba
di

Exulat hinc illud Græcanicum, in veterum etiam Romanorum conuiuiis vſurpatũ: Καὶ πέντε πῖνε, ἢ τρία πῖνε ἢ μὴ, τέτταρα. *Plutarch.* συμποσ. *decad. 3. Athen. li. 10. Plautus in Stiche.*

ceſſionemq; meditatus, moui pe-
m; quum manicam mihi leniter
llens, hoſpes, Huî, tam cito, in-
it ſomniculoſe ſpectator vix dum
cepto conuiuio? en tibi vt non
guido curſu defluat Bacchi clepſy-
a; mane paulum & ſcenę huius
taſtrophen patienter exſpecta;
rui, ſtetique: Cum vnus è conui-
s exuta corolla, flexiſque genubus,
lut vota facturus, ſextarium arri-
t; & *Salutem*, inquit, *Cagaſtrio po-
ntiſſimo Crapuliæ Archiduci*; Bibit,
helat, reſpirat, eructat, ſermoci-
tur; donec poſt certa quædam in-
rualla, totque hauſtus, quot no-
ini ſuo literæ, fundum inuerterit;
uo facto, κοτταβίζει, & (quod Hora-
us) *mero tingit pauimentũ ſuperbo*:
quitur à ſummo quiſque, iiſdem-
ue poculo, facto, & geſtu fidum
comprobat ciuem ac beneuolum,
uodque mauult ſtrenuum potato-
. Aſſurgit ſtatim alter, & Bene vos,
quit, bene nos, bene celeberrimam
angustiſſimam Zouffenbergam:

claréque interim ructat, incuruat genu, bibit, ebibit; nec quis aud non ſequi; Tertius Yuroniæ nom nat honorem, proceréſque; vnicu que ſuppetit aliquid, quo reliquo pelliciat ad nouos hauſtus. Tande cum vna æque pocula potitauit qui que, quod ſplenem mihi mouit ma ximè, poſt hæc ſeria, ordine ſuo po tam agit vnuſquiſque Muſis omnibu inuitis, ſolius Bacchi numine, ac ἐνθουσιασμῷ: æmulus ſcilicet antiqui moris cuius meminit in ſympoſiacis Plu tarchus, cantilenam quiſque ſuam modulatur; inſtar lyræ erat pocul inſonans cultellum: & pulſatum e ædipol harmonicè: Alter amicam ſuam laudauit, alter Dionyſij virtu tem prædicauit; alter quæ res ſibi cum vxore domi erat, propalauit vt ſuccurrerit mihi ſtatim illud vetu Laberij:

Vere de iſtorum quopiã dixerit Horatius: Aut inſanit homo aut verſus facit; *Ab hoc more proculdubio petitum eſt illud Græcorũ, Διθυραμβοποιῶν νοῦν ἔχεις ἐλάττονα. Vt interpres Ariſtoph. in Auibus. Nonius.*

Ebriulati mentẽ hilarem accipiunt

Alter falſo carmine in abſentem luſit; omnes numeris (vt mihi videbatur) planè Anacreonticis; Dignum

patel

atella operculum: Interim dum
ec fiunt, quot ora hominum, tot
ſcrepantes affectus conſpexiſſes;
unc præ mero amore ſocio alla-
rymantem, illum oſcula libantem
oximo, alium in riſus immodicos
lutum, alium deuotâ mente Bac-
o prouolutum, alium, * cui pocu-
m non citius allatum eſt, ſtoma-
antem, iurantemque centum mille
iabolorum myriadas, alium nutan-
m & ſimul ore ſpumantem. Ab
itio autem conuiuii, quoniam ita
bricâ ſunt plerique memoriâ, vt
ficii ſui facile obliuiſcantur, adſi-
et paulo altior Notarius publicus,
Auffzeichner, qui hauſtus quoſq; in
bellas velut acta publica refert;
uid quis, cui propinauerit, ſedulo
eſcribit; finitâque cœnâ, modo quis
uſcultando fuerit, recitat.

* ἀγριωθέντα τῇ τοῦ πόματος ἀφθόνῳ χορηγίᾳ, vt ille de Elephantis.

rinkenius,	*Bibulo*	3a Congia.
ibulus,	*Oeſophagio*	ſeſquiāphorā
ipſius,	*Leinio*	2. ſextar.
rollius,	*Biberio*	totidem.
aufenius,	*Saturioni*	ſemicad.

Si

Si quis demum officio defuiſſe deprehendatur, (modo ſoluendo ſit adhuc ſatisfacit; ſin minus, ineunt conuiuio non ſino magno ſe fœnore tenetur liberare: Perlecto iam catalogo, clepſydrâque exhauſtâ; Illud vero vnũ, inquam ego, paulo ſolicitiore me habet, quî iſti commodè deducendi ſint domum; Facile id fiet, reſpondet hoſpes; Vides funes illos qui to ferreis annulis iſtic in foro alligantur, hos cautiores miniſtri (quibus ante finitas epulas poculum libare piaculo eſt) vix etiã ſibimet auſi confidere, forib. herilib. affixos, nouũ Ariadnes filum ſequuti, rectâ domũ vnà cum ſua mandra remeant, quantumuis illun nocte: ſed quid ſi quis funem intere mouerit loco? ſubriſit ille; Et quen quam putas hoc noctis, inquit, ita agere excubias? nouimus tamen hoc factum aliquando; Tum is & domum petit & vxorem non ſuam; quod tamen ipſa fortaſſis æque temulenta, nó ante craſtinum meridiem perſentiſcit, tunc autẽ quod neſcientes fecerunt,

riden

dent ſcientes: Certò enim ipſis
rſuaſum eſt, *Non peccare quicquid*
uis facit ebrius; quia non ipſe, ſed
acchus id perpetrat; occurrebat mi-
tamen illud Luciani, οὐδὲ ὁ Διόνυσος ποιεῖ δὲ ἄμετρον τῆς πόσεως. *Lucian. dialog.*

CAP. 4.

Equites aurei dolij, Legeſque loci.

N prætorio etiam vrbis ſuſpenſum
vidi aureum illud dolium, quod e-
uitibus huiuſce Ordinis nomen da-
ſolet; nam qui ter iſtud ſobrius ſic-
auerit, eques exinde creatur à Duce;
onaturque torquato inſigni dignita-
s; neque contemnenda ſunt horum e-
uitum priuilegia; vbicunque. n. ſũt &
nenſis dominantur & tabernis; vinum
uiuſcunque generis gratis afferri iu-
ent, & modum cuique preſcribunt
otandi: Hi in omni ſolenni cõuiuio
t gladiatores olim Romani enſibus,
oculorũ numero contẽdunt, quique
lura nec dũ ebrius exhauſerit, victor
uadit, triumphatque ſerio: ebrietatis
autem

Vel Helotarum Laconicorum more.

autem iudicium hinc peti ſolet, qu
protenſum digitum lucernæ arden
tis flammulæ rectâ poteſt immittere
quicquid præterea dixerit, egeritve
ſobrius habetur. Habe demum lector
Zouffenbergæ, ſed & *Yuroniæ* totiu
leges; riſumque, ſi potes, tene:

Pomeridiana fides irrita eſto.

Pocula nemini ſua ſunto.

Qui meri aliquid eiecerit cottabi zando præter ſpumam, ſemet incur uans effuſū liquorem linguâ abſorbeto

Propinanti reſpondeat quiſque eo dem poculo modoq; quo erat prouoca tus; qui ſecus faxit biduum ſitiat.

Pocula ſemper vel plena ſint vel va cua: dimidiata qui vel appoſuerit mi niſter, vel conuiua tulerit, reus eſt læſæ ſocietatis.

Ebriū qui ſobrius percuſserit inteſta bilis ſit: qui ſobriū ebrius, abſoluatur

Quiſquis ebrium ſobrius ſpoliauerit vino interdicatur in perpetuū; qui in terfecerit, ſiti pereat.

Qui ſiccam ſalutem precatus fueri Crapuliæ Imperatori, læſæ maieſtati damnetur. Natu

Naturâ vel morbo abſtemius exeſto.

Rectilinearis greſſus à cœna ſcelus ſto.

Quiſquis triduo in vrbe manſerit, Baccho ſacrificet.

Ciuem qui nuncupauerit mœchum, aut furem, ferat impunè; qui abſtemium in ius vocator.

Qui vinum aquâ miſcuerit, ad caninam menſam damnator.

Qui Bacchum iurauerit, nec ſeruauerit fidem, inteſtabilis eſto.

Qui poculo alterum petierit iratus, vel quid vini effuderit, vel vas ipſum fregerit, proximo die poculis & vanum, & labra abſtineto.

In veſtibulo Pretorii ſcriptum reperi:

Hæc domus eſt læta ſemper bonitate repleta.
Hîc pax, hîc requies, hîc gaudia ſēper honeſta:

Inſcript. Stilliard.

CAP. 5.

Artes, & bellandi mos Yuronibus.

Lippi ferè ſunt omnes, & paralytici; ſtrumaq; inſignes nobili, quali

ſu-

ſuperbiunt Alpium & Pyrenæoru coloni: Pictores longe optimi ſun dum tremulam facit manum ebrio ſa ſenectus; vt merito hîc illud cog tes Luciani οἷ@ ἂν νήφων αὐτὸς ἦν, ὅπου ταῦτα μ θύων ποιεῖ; Sed & poëtas habent pluri mos, quos Dux illornm non laur (quippe religio cuiquam eſt plantan viti inimiciſſimam geſtare) ſed he derâ donauit; ſordidum genus homi uum ipſæque fæces imæ plebeculæ quibus ego non minus indignor ſa crum illud nomen quam Antigenid ſuum ſtomachatum ſcribit Apuleius quod monumentarii ceraulæ tibici nes dicerentur. Homuli planè rudes ἀναλφάβητοι, qui maternos vix norun rhythmos concinnare, hi quadri alienis victitant, nouis Epithalamii Elegiis, Epitaphiis tabernas replent triumphos diſponunt, edunt ſpecta cula, & ita cantionibus præſunt nobi les Choragi, vt equites poculis. Vni cum illis ferunt ætatem hanc tuliſſe verè poëtam, quem propter intempe ſtiuum veriloquium fame audiui per-

Apul. Aſin.

iiſſe.

ſſe. Præliantur quidem ſæpius, ſocii
ommunis belli; ſed ſemper inermes,
ec vel induſiis, Hybernicis armis in-
ati; pro lanceis ſūt ſudes vlmeæ quib.
tes inniti ſolent, acuminatæ, & ig-
e paulum obduratæ, nec vel dici vel
edi poteſt, quàm illi & ſtrenuè pug-
arint, & feliciter vicerint aliquoties;
utū eſt ſcilicet, ne quis parū ebrius
m hoſte cōgrediatur; vinū igitur au-
cem facit, audacia ſępiuſcule fortu-
tum.

CAP. 6.

Exequiæ Burgomagiſtri. Bacchi ſacrificium.

Lla ipſa nocte quæ teſtes nos ha-
buit conuiuii, quidam è Burgoma-
ſtris, cuius ædes in altiore collicu-
ſitæ erant, è feneſtrâ excidit, quam
parū ſui compos, nec benè palpans
tium putarat; fractâque ceruice,
tim expirauit. Cuius exequias
agna cum pompa luctuque celebra-
s vidi: Pullo ſe quiſque colore
gebat, proque ſertis pampineis
preſſea induebat; Cadauer impo-
um nō ſandapilæ, nō pyræ, ſed dolio

ſemi-

ſemipleno iniectum, iu puteo vi
pleno non tam ſepultum quã ſubme
ſum eſt: nam vbi Romanis in mo
erat pyræ altiori glebas thuris (vt l
quar cum Lucretio) & omne gen
ſuaueolentium aromatum ſuperi
iicere, hîc vrnulam quiſque vini i
fundit tumulo, mortuoque valedic
Statua illi erecta in medio Bacchi
trio, inſcripta illorum lingua h
carmine:

Et illud. Vina dedere neci G. vina ſepulchro Funde; ſitim nondũ finiit atra dies. Senæ in Templ. S. Dominici: Adhuc & tertium: Vina dabant vitam; mortem mihi vina dederunt; Sobrius auroram cernere non potui.

Nõ patuere fores, patuit quæ nocte feneſtr
Ianua mortis erat, ianua honoris erit.

Biduum ego iſtic tutus manſi
ſem, cum ad me hoſpes, Heus tu i
quit, latuiſti probè, hactenus; ſed te
tium ſi adhuc diem egeris, neceſſe e
Baccho ſacrifices; illa mihi cura i
cumbit ſcilicet, ni in tuam gratia
peierare malim: Cui ego, & quis ill
mos eſt, quæſo, cui tam neceſſari
parendum eſt; id, ſi ſemel cognouer
aut diutius permanſurus faciam, a
hodierno diſceſſu hoc te metu ac p
riculo liberabo. Vidiſti, inquit ill
heri Bacchi ſtatuam in foro; crat
ramqu

:m que, cui vnum infundebant, li-
ıturi, duplicemq; infuſi egreſſum;
lterutri horum os applices opor-
t, indéque haurias plus quam ſat
:, donec humi procubueris; tum
niq; illo ipſo in loco prouolutus,
ſtillantis adhuc vini imbre, vſque
m deſierit, proluaris. Sed, amabo,
: mihi ſerio, inquam, num qui vn-
ıam peregrini hoc fecerunt? Ad
um omnes, inquit ille, quidam
ı quam lubentes, alij etiam inuitiſ-
ıi: Ego vero abeo, inquam, tu mo-
expedi mihi ſodes quæ ſecundas
ıeat è reliquis Yuroniæ partibus.
thæniam ille mihi laudauit, quam
j *Pyræniam* vocant, ſub ditione
icongij, è nobiliſſimâ Canthari-
m familia oriundi; ſimulque mon-
at viam, ſatis per ſe facilem, iu-
tque valere.

Oſſa merũ ſitiunt; vino conſperge ſepulchrũ, Et calice epoto cıre, viator abi: VALETE POTATORES. *Script. Senæ in Templo S. Spiritus.*

CAP. 7.

rænia vel Zythænia, & peregrinatio ad ſacrum vtrem.

PErgo ego iam ſolus Aquilonar
plagã verſus, & à tergo mihi re
cto *Schaum* albido flumine, peru
ad *Kotzungã*, villã omnium quas v
teterrimã, olidiſſimam; iamq; in ip
Ponſiniæ terminis *Validolium* ſa
taui, ſatis commodam nitidamq; ;
qua tamen fontẽ aut fluuium nullu
animaduerti; vt audio, ne vinu
Nymphis adulterari poſſit: Id vnu
queror, cuius monitum volo Lector
ita proficiſcenti mihi moleſta fuiſ
pocula, vt cruces Italę & Hiſpanę ſ
lent feſtinanti viatori; quę ad tertiu
quemque lapidem ſub ſacro forni
plena diſponebantur, quibus illibat
perigrinanti fas non eſt illâc præte
ire. Conueni tandem viatorem, viliſ
mo ac villoſiſſimo ſagulo ſuperind
tum, fronte ac pedibus nudum. Eg
ſtatim quò tam grandi gradu tend
ret percontabar. Cui ille, Peregrin
tionem, inquit, longam ſuſcepi a
ſacrum vtrem Schlauchbergæ. Miratu
nouum vrbis nomen, iterq; inuſitatũ
multa rogabam de regionis vrbiſqu
ſitu

tu, de conſilij ratione, ac vtris deni-
ue illius virtute; tulique reſponſum:
chlauchberga vrbs eſt in vltimis fere
yræniæ finibus & Loçaniæ, ab vtrâ-
ue regione celebratiſſima; in qua
ræter alia colendiſſima religionis
onumenta, ędes ſunt Bacchi Pyro-
s, *Capellam ardentem* vocãt, non vt
alijs regionibus adulti, barbatíque,
d embryonis; illâ ipsâ formâ quâ
tus ardens à Semeles vtero, patre
ſtetricante, olim ereptus eſt, ex
dua rupe excilæ; è quarum tecto,
ropis aureiſque flammulis magni-
entius ornato, vt cataractæ in ne-
o quod Indicum mare, guttæ per-
nes fumantis tepentíſque liquoris
vtrem ſubiectum continuo fluxu
ſtillant; quem ſupernè ferunt tan-
virtute imbutum, vt quiſquis piè
uotéq; ex eo largius hauſerit, nun-
iam deinceps aut ante mediam
ctem ſitire, aut ante meridiem in-
riari poſſit: Id vero vtrunque mihi
mini publico, multum faceſsit ne-
tij; qui neq; ad mediam vſq; noctẽ

 dor-

dormire poſſum, quin præ nimia ſi
ſurgam; neque mane ſurgo, quin an
te meridiem grauiſſimo ſomno pr
mat ebrius; Hunc ergo in finem, n
quod paulum aquæ libauerim h
die de puro fonte, per triduum h
ſiticuloſus incedo, vt tanto plus m
rear de hoc igneo numine: nec qu
aut mihi ſic amicto, aut meo cuicu
que comiti poculum audet obtr
dere importunius. Ego amplexus
uidè oblatũ mihi tam opportunè p
uilegium, & comitatum illius, & p
trocinium obnixius efflagitabar
Tandem vbi non parum viæ gar
endo tranſegiſſemus, mutatam ſ
faciem animaduertens, in qua nu
ſumus regione ſciſcitor. Hic inqu
ex quo latam illam paludem tra
cimus, Methium deſignans lacu
tractus eſt Vſcebatius, proximi
Pyræniæ regio; non æque culta, ſ
multo felicior noſtra Oenotria, ſi
terræ virtutem, ſiue aëris temperie
ſpectes: ſubolebat mihi, accep
quam primum nomine, & origo v

s & ratio: quod ad Βάθος vſque ſoliti
nt epotare, vel ab ὃς τῦ σκεύεος βαϑῦ:
uàm verè, iudicent Auſtralium lin-
uarum peritiores. Sane populus per-
uam ſordidus & inhumanus, nec
ſi ebrius, vnquam non ferus & tru-
ulentus videbatur: qui tamen mihi
vt ſuperſtitioſiſſimi ſunt) comitis
in religioſi cauſa ſatis fauebant;
rimam quidem noctem in publico
beculæ cuiuſdam obſcurioris xe-
odochio tranſegimus; ſatis pol qui-
è; hoſpites enim omnes ebriula-
os, ſomnóque altiſſimo ſemimortu-
s & comperimus & reliquimus: re-
quas, in quibus nihil tabellis dig-
um animaduerti, volens taceo.
eruenimus tandem per multas ſyl-
as inuias, longáſq; paludes ad oppi-
ulum celebre ac frequens, *Portum*
quæ Fortis: Ego, requiem mihi iam
iu pollicitus, quâ nunc imus inquã?
ut num hæc ſpes tua eſt illa deſide-
atiſſima Schlauchberga? Non eſt,
quit ille, ſed quod te recreet ali-
uantulum, ne vlna terræ metienda

reſtat his pedibus, remis peragetur quod reſtat; quibus poſtquam hæc obſtantia freta feliciter transfretauimus, per quieta Pyræniæ littora (regio enim hæc, Daniæ more, ab Oceano interueniente, duas in partes ſcinditur) ad portum optatiſſimum perueniemus: Nauim conſcēdimus, ſoluimus portu, & iam in medijs fluctibus agitamur: Sed hîc friget mihi etiamnum timidum hoc pectus reminiſcenti, quantum nos iſthic periculum euaſerimus: Ecce enim nautas ad vnum omnes ebrios planiſſime, ſuíque parum compotes. *Virgil. Aen.* Heîc vnus dormit in puppi; alter facto Palinuri remum tractaturus, in mare præceps decidit; cui dum vnus & alter fruſtra opem ferre tentant, caſuri & ipſi manibus noſtris ſeruati ſunt. Furit alter, remumque intentat proximo, quod ſocio amiſſo non fuerit opitulatus: cui ille laceſſitus ingeminato verbere, pariter reſpondet; alterutri ſe parti adiungunt reliqui, volant hâc illâc mina-

ce

s remi, iam in fuſtes conuerſi, &
inc non amplius vndam, ſed au-
m verberant: Facilè ſternuntur
imi quos Bacchi priores ictus vl-
à præcipitant: Victores duo (ne-
ue iam plures ſupererant) ſero per-
ſi tantæ cladis, in nos irruunt, tor-
intuentes; noſtrâque causâ hæc
nnia eueniſſe clamitant: At nos,
ibus pudori viſum eſt à totidem
riis ſuperari, procumbentium
mis inſtructi, impotens par hoſti-
n facilè ſubegimus, armiſque ſpo-
tos ligauimus; ipſi nautas egi-
us; quin & cymba ipſa quaſi non
inus ebria nutabat hâc illâc; ita
niſi ſiccior nobis venti aura ab
olio vtre opportunius emiſſa fla-
ſſet, & nauim planè inuitam re-
â promouiſſet, heic nos miſeri re-
iges ſpem omnem vnâ cum cada-
ribus noſtris obſcurè ſepeliſſemus,
eq; vnquam religioſus iſte comes
acchi ſui vtrem inuiſiſſet. Inter naui-
andum, quod vnum ſilere nequeo,
uerſabatur oculis noſtris procul à

ſiniſtris inſula quædam alta & niuo
ſa, aliquanto Borealior, cuius nome
rationémq; petenti reſponſum eſt
Illa *Glacialis Inſula* nominatur, qu
Bacchus iam imberbis, vt iratæ no
uercæ ſupercilium fugeret, à patr
relegatus eſt; quem cum inhuman
us tractaſſent, tandemque vi & arm
abegiſſent incolæ, iratus pater te
ram iuſſit perpetuis niue, ac ten
bris operiri. Sed vnde fumus ille qu
à longinquo videmus è montis n
uoſi cacumine erumpentem? Mon
inquit, *ſacer Dionyſij*, in cuius igne
viſceribus expiari ferunt illorum a
nimas, qui nimis ſobriè temperat
terq; vixerint, aut illi manus olim v
olentas intulerint. Hîc ſcilicet pœna
dant infelices vmbræ, aſſiduéq; cru
ciantur, donec quis amicorum ſupe
ſtitum, Capellam ardentem inuiſ
rit, & igneâ illâ aquâ in tumulũ eff
sâ, manes liberauerit. Subriſi ego, i
mihi viſus cantatiſſimi illius Purga
torij originem exploraſſe; vt fruſtr
ſit Odilo ille Abbas cum Monach

Cl

luniacenſibus, qui in Ætnæo mon-
iſtiuſmodi animarum expiatorium,
o abhinc annis ſtatuerint. Appu- *Anno.*1000.
nus tandem, vrbemque inuenimus
is quidem elegantem, ſed vtribus
iſque coriaceis ſtratam, rectam; nec
tifices vllos hîc vidiſſe memini,
æter ſutores vtriarios, vt iam tan-
em quid de coriis Pamphagonicis
eret, ſatis intellexerim. Cuius rei
tionem ſic habe; Incolæ non mero
untur, vt Yurones reliqui, ſed a-
uis quibuſdam lambicatis, vino
ortiſsimo commiſtis, quarum tanta
is eſt, vt fragili hoc vitro contineri
equeant; quapropter thecas ſibi
uiuſmodi comparant reſinâ piceque
rmatiſsimas. Ciues rufi ſunt pleriq;,
ippi, iracundi, inuidi, ſuſpicioſi, tre-
nente manu, greſſu dubio; &, quod
ne terruit maxime, meras flammas
& bibunt & ſpirant; quantum enim
nos iſtic aquæ, aut tenuiſsimæ cerui-
ſiæ, tantum iſti huius calidiſsimi li-
quoris infundunt; vt quoties aliquem
viderim iſtorum, non potuerim non
ignei

ignei Draconis Franecrenſis men
niſſe: Ego igitur qui modo aquâ p
riclitabar, nunc mihi magis ab ince
dio metuebam. Comitem ergo meu
Baccho ſuo ſupplicantem, præcor
diis meis longe melius conſultur
deſerui; & ab vrbe Vulcani Cyc
pumque, potius quam Liberi patr
me proximo mane ſubduxi. Iamq
dum per extremas *Loçaniæ* oras re
tum meditabar, viſurus *Houbelonia*
tertiam Yuroniæ regionem, ecce
ſubito adorta eſt armata vis Vira
nenſium, cinxit, cepit, rapuitque r
ſerrimum erronem, per immenſ
iter, ad caput regni Gynæcopolin

Nolo tamen ægrius ferat Lect
quod intacta mihi hoc caſu remai
at Yuroniæ pars reliqua; nam vt m
narrauit nuperus comes, & hæc o
nium ignobiliſsima eſt, & paru
diſcrepat à cæteris, niſi quod *Ho*
beloniis minus generoſa ebri-
tas eſt, magiſque belluina.

LIBE

Inſula Hermaphrod.
Riſia minor
Riſia maior
Deſuergona
Erotium Vel Amantina
Schlauchburga
Port Aqua fortis
LOCANIA
ræniæ ps.
Rixatia
Amazonia
Terra Luxurioſa
Pepuzia
VIRAGINIA
VBELO:
NIA
Tuberony Colles
Tuditani Vallis
ARIANÆ Vel Moroſia mobilis
PARS
Garilla
LINGVADO TIA
Cynæcopolis
Labriaua
Sialis flu.
Menturnea vallis

IBER SECVNDVS.

VIRAGINIA, VEL GYNIA NOVA.

CAP. I.

tus Viraginiæ; illiuſque regiones.
Terra fœminarum.

GYNIA noua, quam alii
corruptâ voce, *Guineã*
appellant; ego verò *Vi-*
raginiam, illic ſita eſt,
vbi Geographi Europęi
ttacorum terrã depingunt; Ab A-
ilone *Loçaniã* huic genti inimiciſsi-
m, ab Auſtro *Frugionam*, ab Oriẽ-
Moroniam Mobilẽ & *Felicẽ* attingit;
ra profecto ferax, ſed malè culta:
giones ſub ſe multas amplaſq; con-
et, ingenio ſimul & morib. valde ſi
diſſonas: Pręcipuę ſunt *Linguadocia*,
xatia, *Plorauia*, *Riſia maior* & *minor*,
phrodyſia, *Amazonia*, *Eugynia*;
quibus non procul abeſt inſula *Her-*
maphro-

Guinea noua *deſcribi ſolet extrema pars orientalis terræ Auſtr. incognitæ, proxima regno* Maletur & Beach. *hic nos* & Guyniam *finximus.*

maphroditica . Harum ego quaſda
peragraui planè inuitiſsimus. Sup
rat reliquas longiſsime *Linguadocia*
qua plurimæ ſunt vrbes celeber
mæ, *Garrilla*, *Pſudium*, *Labriana*, q
interluit flumen ingens, *Sialon* v
cant accolæ, quod ita ſæpe tumet,
in tam vaſto canali vix poſsit con
neri ; & ſane depreſsior pars region
quam *Mentyrneam vallem* nominar
hinc inde periclitaretur quotidie,
ſagaciores incolæ oſſeo aggere rip
bene munirent. Sed primas vrbiu
& Linguadociæ, & Viraginiæ to
us vendicat tenetqve *Gynæcopolis* ; v
ego diutius quam vellem, comm
ratus ſum. Quid ergo de me factun
inprimis referam ; ac dein, quæ c
nouâ gente dicenda ſunt, ordine me
proſequar.

CAP. 2.

Quid mihi factum à Gynæcopolitis.

QVam primũ me duræ victrice
è Loganicis finib. raptum in fo
run

n deduxiſſent, campanulam illico
ſarunt; quâ ſemel auditâ conuola-
t auidè ciues, meque hic in procin-
vinctum curioſius intuentur; dum
a raptricum noſtrarum, quæ tunc,
videbatur, ducem egit, dato (vti o-
s erat) ſilentii ſigno, reliquas allo-
uta eſt: Qui ſim, cuiaſve, neſcire ſe,
ummodo in tam perditæ regionis
ib. me deprehenſum; monetque vt
tantiſque Locanenſium iniuriis la-
ſsitæ, de ſerâ tandem vindictâ co-
tent; ferantq; de me iudicium: Ego
ntẽ meã rationemq; erroris quibus
tui verbis, ac geſtibus ſignificabam;
e rerum Loganicarum prorſus igna-
m; & ex illis eſſe, qui ipſarum & ſe-
ui, & genti bene ſemper voluiſſent;
dignum eſſe harum clementiâ, &
ſtiſsimi regiminis famâ, peregrinum
ſontem, nihil vnquam de ipſarũ ſexu
alè meritum, indictâ causâ, damna-
um iri: mouit illas non parum tam
pplex oratio, támq; non fucata ſpe-
ies veritatis: vicit ergo demum tutior
lurimarum ſententia, vinctũ me ſcili-
cet

cet in prætoriano carcere, Gynęc
ſeruandum, donec & patria mea,
peregrinationis inſtitutum ſena
conſtiterit. Heîc ego & longam & m
ſeram ſeruiui ſeruitutē: Neq;, ni me p
triæ meæ (quæ merito per terrarũ o
bem *Fæminarum* audit *Paradiſus*) n
men ſeruaſſet, viuus hinc demum e
ceſſiſſem. Enimvero Loçanicos, quo
quot deprehendunt, vel ſuſpendun
vel viliſſimis officiis in hoc infar
carcere deputare ſolent; ſic nimiru
vltæ quotidianas illius gentis iniur
as; quæ tametſi ſalaciſsima ſit, & i
venerem propenſiſſima, pueros tame
ardet ſolos, & *Putanas*, fortaſſis mula
& iumenta; vxores vel omnino negli
git, vel nimis ſuſpiciosâ curâ & zelo
typia ſolicitè cuſtodit. Quot eg
heîc non ignobilium captiuorũ claſſes
ad Herculea penſa ſeneſcentes, lanan
carpentes, ſtaminaq; torquentes vidi
Liberauit me tandem patriæ Princi
piſq; iam olim emeritæ ſacroſanctum
nomen; non tamen ſolutum prorſus &
iniuratum: Tangenda mihi ſcilicet

Gallic. prouerb. Angliam fœminarum paradiſum, Seruorum purgatorium, Infernũ equorum.

Ara

Ara Iunonis & publicè danda fides,
e leges ſubſequentes inuiolatè ob-
ruaturum:

Me nihil vnquam mali nobiliſsimo
cui, vel verbo vel facto, machinatu-
m.

Fœminam loquentem ſermone meo
nquam interpellaturum.

Domeſticum imperium me vbicun-
e ſim, fœminæ conceſſurum.

Me nunquã in Loçaniam rediturũ:
gitatur. n. apud illas vulgari prouer-
o, *Plurimos huc appellere bonos vi-*
, diſcedere malos maritos.

Plurium amores me nè vel geſtu ſi-
el ambiturum.

Nihil quicquam proditurum ſecre-

Nihil vnquam vxori, quod ad cultũ
natumque ſpectârit, negaturum:

Ingenij, & formæ, & facundiæ lau-
n me fœminis vltro daturum, & ab
nibus detrectantiũ calumnijs vin-
aturum.

uſcepi in me lubens omnia: neq; du-
rẽ certè cõditionem facilè reſpuiſſẽ,

diſcedendi ſtudio. Ita vincula eta
num calamo meo ſcribentis inie
videt Lector; vt omnia fas non ſit
hi iurato eloqui. Quædam n
mala licebit; mala non liceret vel
iurato.

CAP. 3.

Forma regiminis & electionum

STatus mihi democraticus vi
eſt; dum quæque ſtudet impera
nulla ſubiici: Quin neq; legib. ſe p
tiuntur coerceri; publicis tantū ſuffr
giis omnia peraguntur: quæ quom
do lata fuerint, mirum mihi homi
peregrino videbatur. Omnes en
vnà loquuntur, canoris acclamati
nibus; nulla ſilet auremque alteri a
commodat: *Parlamentum* iſtic h
bent ferè perpetuum, in quo mai
ris momenti negotia pertractantu
Eraſm. Colloq. vt Deſiderius noſter, ſi iam ſupere
ſet, factum agnoſceret, quod fœm
nas tantopere petentes introduci
id vero neceſſe eſt propter legum la
tarum

rum incertitudinem : Licet enim
ſtero die plebiſcita quæuis pro ar-
trio retrectare; eodem non licet,
ſibi parum conſtantes viderentur.
ffragijs quidem pares ſunt vniuer-
ciues, non tamen dignitate; Cer-
enim Præfectarum numero, quas
rtum-uiras appellant, vrbes præci-
e faſces tribuunt: Neq; vero natę
it illæ rerum dominæ, ſed electæ,
aliqua videbitur Pulchritudine,
Eloquentiâ (ſola enim hæc duo in
nni electione ſpectantur) emine-
Olim penes populum erat eligen-
poteſtas, donec ex eo quòd vna-
æq; ſemetipſam ſuo promouit ſuf-
gio orta confuſio laudatiſſimum
nc electionis morem antiquaue-
: Exinde decretum eſt, vt illæ ſolæ
lices ſederent tam inuidioſæ litis,
æ ſe neque formoſas, neq; diſer-
profiterentur: Quo factum eſt, vt
ncurrente ſæpe populo, ne vna
mperta eſt in tam frequenti ſpiſ-
que corona, quæ Electricis locum
cuparet; dum prouectiores ætate

non minus ſe putant facundas, qua
iuuenculæ elegantes; Tandem viſu
eſt hunc honorem duodecim ex a
Vetulonia, Ptolomæo Hetruriæ metropolis. Sic Silius Ital. l. 8. Ariſtoph. noſiſſimis è vico *Vetulonio* matron
deferri; quem etiam ſuperbo præte
ea titulo prudenter auxerunt, vt e
lubentiùs expeteretur; Neque il
præter titulum deeſſe poteſt, quod
ſenib. plurimi ſolet æſtimari, reru
omnium affluentia; ita enim *Noctu*
Lauriotica volant vndique, ita don
certant ambitioſæ puellæ, captant
ingenti pretio vænalem iudicu
gratiam, vt nec forum ipſum cred
derim aut corruptius, aut opulentiu
Pro ſceptro, faſcibúſve aut ſecur
Plumæ iſtis, & *Specula* præferuntu
maximæ molis; quæ vel per vic
incedentes non deſinunt intueri;
horum conſilio, capillos, ora, & gre
ſus ipſos componere.

CAP. 4. *Viraginenſium origo.*

PAuciſſimæ Viraginenſium iſt
natæ ſunt: ſed aliunde à quibu
cunq

unque orbis terræ regionibus huc onfluunt, quæ aut propter nimiam maritos ferocitatem pulſæ ſunt, it propter nimiam maritorum inementiam & zelotypiam ſponte ulaꝛunt: Quotquot maritorum ſuum dominæ, iniuſti imperij cauè finibus ſuis vnà cum viris eiectæ ic appulerint, in extimis regni o-, illâ præſertim parte quæ *Gynania* vel *Amazonia* dicta eſt, vrbes unitas incolunt, militéſq; agunt eſidiarias: Exſules vero ſpontaneę, æ imbelliores plerunque ſunt & imi mollioris, in ipſo regni vmico pacem colunt & Formam. eque eſt quod ſperes Rempublin tam incertæ originis aliquanpræ ciuium paucitate deſituram; t enim huc indies aggregantur roneæ, præſertim municipes, vt endum ſit potiùs ne nullus breui iquus futurus ſit nouis ciuibus cōrandi locus. Ego certè malè me-, ne vbi iſtiuſmodi regio noſtratis fœminis calamo meo innotue-

 rit,

rit, vix vlla domi manſura ſit, proxi-
mi ſeculi ſpem ſuâ fœcunditate con-
ſeruatura.

CAP. 5. *Aphrodyſia.*

Terra laſciua.

EXhinc igitur regiæ vrbis diplo-
mate inſtructus perrexi porrò a
Septentrionalem Viraginiæ partem
quę *Loçaniam* ſpectat, *Aphrodyſiam*
terram herclè florentiſſimam: Ne-
ſcio quot leucis ab *Erotio* vel *Amar-
tina* proxima regionis villa, diſtaba
cum iucundiſſimi odoris halitus na-
res mihi opplebat, haud ſecus ac
pretioſiſſimę pharmacopolarum py-
xides iuxta ſtetiſſent; ita omnia hi
ſeplaſiarios olent paſtillos & delic
as Goloſinias. Reliqua taceo. He
fœminas vidi proceras, comptas,
(ni fucus gratiam formæ ſuſtuliſſet
ſanè pulchras. Quæ omnes facie p
pilliſq; nudæ incedebant, cæteru
amictæ, ſed materiâ leuiſſimâ, col
ribuſque ſplendidiſſimis: Partes nu
d

ita palam ceruſſatæ videbantur, oſcouiticarum more, vt iurares rſonam te videre, vel ſtatuam, aut riectem; non humanam cutem: lieres *Deſuergoniæ* (illo gaudet mine prima vrbs Aphrodyſiarũ) reas colunt domus, vndiq; pellulas; harum neminem (ni fruſtra veeſſe) domi quæras, niſi fortè priquam compta fuerit,& ornata; nec am in foro theatróve (heic enim m terunt) niſi vel ridentem, vel ientem vel tripudiantem cernes. on aranea muſcis inſidiatur magis, ım iſtæ viatorib. Loçanicis, quanhuis genti ſuæ infeſtis; quãquam iorum pleriq; vltrò ſe queſtus graiſtarum ſummittant petulantiæ: ptos pelliciunt ad ſe primulum laſis geſtibus, dein exorant imporius, precio demum aggrediuntur, iiq; (ſi nihil horum) vi cogunt turimæ libidini inſeruire. Qui poſtam ſemel ſui copiam fecerint, non er quam equi admiſſarij in ſecrere ſtabulo cuſtodiuntur, neſcio

 quibus

quibus radicibus Indicis, philtriſ
potentiſſimis ſaginati. Has ego
odi, & fugi ocyus; ne vel literaru
præſidio ſatis me tutum ratus; qu
bus profectò nunquam auſus fuiſſe
(ni formę meę ſatis iampridem mi
conſcius) ſpem ſalutis, pudoriſq; m
commiſiſſe. Profuit ergo ſemel fu
ſe deformem; vt vel ea quorum ca
ſa naturam maximè ſolemus crim
nari, fiant aliquando (illâ ſic ſagac
ſimè nobis proſpiciente) vel non c
gitantibus vtiliſſima.

CAP. 6.

Inſula Hermaphroditica.

NOn procul à *Guaone*, vltimâ *M*
luccarum, inter *Cap. Hermoſa*
& *Beach promontorium*, inſulam
di *Hermaphroditicam*, nec formâ, n
magnitudine Monenſi noſtrati a
ſimilem; vbi quaſi ſolum ipſum fo
mæ incolarum aptaſſet natura,
hil non geminum animaduerti; N
la planè arbor eſt, quæ non &

ſ frugibus onuſta ſit, & varijs no-
inibus inſignis; *pyro-malos, pruno-*
raſos, palmamygdalos appellant. Sed
forma veſtium compoſita ex vtri-
ie ſexui proprijs; nam qui plus ha-
nt virilitatis, à talis ad coxas vſ-
ie viros referunt, reliquo corpore
eminas; contrà vero quę naturâ
uliebri inſigniores; quod & in no-
inibus proprijs (ne quid diſſimu-
nt) ſtudioſe obſeruant, qualia ſunt
hilippomaria, Petrobrigida, Amari-
ardo, Thomalicia; ſeruiunt reliquis
doleſcentiores, quotquot natos
on & genuerint & pepererint. Si
uem è noſtris deprehenderint na-
rę ſimplicis, hunc vt prodigioſum
uiddam oſtentant, neque ſecus ad-
irantur, ac nos partus bicipites,
utilóſue, aut abſque pudenda par-
e natos: ſe demum perfectam pro-
em naturę gloriantur; quę cum
inas aures, nares, manus, oculos,
edeſque binos conceſſerit abſo-
uto corpori, cur minus (inquiunt)
rę ſtantiſſimum animalium dupli-

 citer

citer inſtructum voluerit: quin &
quis conſulat mulierculas prioris a
ui ſacra ſuæ Cybeles (pol benè caſt
ritibus) peragentes; aut veteris R
mæ, imo & nouæ famoſiſſimos pec
catores, comperiet iſtos nequit
ambire, quod nobis ſponte conce
ſum eſt: His ſe, aliíſq; fœdiſſimis rat
onibus munire ſolent homines no
plane rudes, in quibus pro corpor
formâ, vnà cum muliebri aſtutia, v
rilem ſagacitatem obſeruabis. Iu
menta hîc nulla præter Mulas; ne
feræ præter Lepores; piſcibus fer
victitat gens tota, præſertimq; teſta
ceis.

CAP. 7. *Amazonia, vel Gynandria.*

Anglis Land of Shrewes

REuerſurus per extimam Aphro dyſiæ partem, eiuſque occiden talem angulũ, incidi (prout lares m viales ducebant) in *Amazoniam* ve *Gynandriam*; vnicũ tam imbellis re gni præſidium, aduerſus viçinorun

furo

rorem & incurſiones: Quoniam ro præter Loçanicos ab adiacen-um nemine periculum ſibi putant iminere (quippe *Frugiona*, pacifica ens, ipſas irritare non vult, *Moro-a* non poteſt, ſi velit maxime) hinc vt præſidiarias vrbes Amazonum, Orientali Loçaniæ veſtibulo col-cauerint: Vbi tacere nequeo quan-m me ſpes mea fefellerit; conſpe-o enim ſemel virili habitu, non pa-m geſtiebat mihi animus ne quic-iam ſibi ſuggerens illico, me mole-ſſimas Viraginiæ oras euaſiſſe; ſed uſum externâ incolarum ſpecie do-it euentus; heîc enim braccatæ in-dunt fœminæ, barbaſque prolixas unt, viri quique ſtolati & imberbes: ii lanificio ſtrenuè incumbunt do-i, dum fœminæ rei ruſticæ operam nt, & militari. *Pepuzia* hîc vrbs & Auguſt. lib. de Hæreſ. tiqua & magna ſedet; vnde fortaſ- Ariſtot. Po- s orti olim *Pepuziani* hæreſeos iam- lit. 1. c. 1. udum damnati, qui mulieribus im-erium & ſacerdotium commiſſum oluerunt. Non ita Barbari ſuas mu-

lieres

lieres vel Ariſtotelis æuo tractaban
vel etiamnum tractant imperioſè
vt iſtic fœminæ viros : Miſerebat m
certè tantæ ſeruitutis ; nihil indue
re, ſatagere, eloqui audent boni v
ri iniuſſu vxorum : nec quò exire v
ad neceſſaria naturæ munia , ne
quem contueri aut alloqui, niſi veni
prius humilimè impetrata ; id quo
hodierno die ſanctius quam olim
obſeruatum didici : cui rei rationem
hanc ferunt eſſe ; quod virorum co
datiores quidam pertæſi iam ſero ta
ignauę turpiſq; ſeruitutis , conſilium
iniſſent ſtatâ quadam nocte fœm
nas clanculum adoriendi , ſecretaqu
ſtrage grauiſſimum hoc iugum exc
tiendi : quodquidem iuxta coniurat
onem hanc feliciter eueniſſet, ni met
culoſus quidam homuncio , cui ſub
irata coniux ob officii alicuius negl
ctum verbera minitata eſt, vt ſupplic
um euaderet, totã conſilii rationem
ſub veſperâ patefeciſſet . Seden
mulieres dum viri miniſtrant , dum
expergiſcuntur dormiunt, dum plo

ran

nt rixantur, & verberant. Albo la-
llo dignus eſt ille dies, cui iſti ſaluâ
oſsint cute valedicere: viſus mihi
iſſem denuo inter Turcica manci-
a verſatus, ni me habitus diſcrimen,
irpioris ſeruitii monuiſſet: vah, qua-
ſpectaculum erat in virili manu co-
ıs ac ſtamen, in muliebri pugio ba-
ulusve? Diſſimulaui tamen, vt po-
ui, pudorem, animum ſtudioſè appli-
ans vt omnia cognoſcere poſſem, ni-
il pati. Si qua clementiore ingenio
nuliercula mitius egerit cum viro,
c remiſſius; ſtatim (vti hîc delatricũ
lena ſunt omnia) defertur ad ſena-
um, læſæque maieſtatis incuſatur;
rimen illi intentant vicinæ, non ſi-
ne magna & animi commotione &
contentione vocis; quod ſi res vel le-
iſſimis indiciis innotuerit, hoc mo-
do rea plecti ſolet: Veſtẽ cogitur mu-
tare cum viro, ſicq; amicta, raſo capi-
te prodire in forum; ibi toto die ſtat in
editiore loco, omnium ſpectatricũ cõ-
uitiis, ac cachinnis expoſita. Neq; vir
ipſe hãc audaciã feret impune, qui tãtil
lum

lum ſibi à muliere oblatum fauore
non modeſtè recuſarit ; vbi illa tan
dem domum redierit, luto, lotio, cõ
tumeliis maculatiſſima, veſtem no
antè deponit, quàm cruentum o
ſtentauerit baculum, quo viri ſui ca
put validè comminuerit. Vxori ſuæ
quiſquis ſuperuixerit, aut ancillam
ducat oportet, datâ prius obſeruan
tiæ prioris fide, aut proximæ matri
familias in mancipium cedat; quo
niam nemini virorum rebus dome
ſticis quamlibet ſuis præeſſe liceat.
Dum peregrè proficiſcitur fœmina
vel militiæ cauſa, vel negotiationis
vel denique voluptatis, ancillæ aut fi
liȩ mandantur claues, & cum claui-
bus imperium; Cui ſi ille ſemel ob-
ſtrepere auſus fuerit, dat pœnam re-
duci, ni precibus multis aliiſque qui-
buſcunque officiis ſilentium vicariæ
dominæ impetrarit, conciliarit grati-
am : Rarius ad eiuſdem thori con-
ſortium admittuntur viri, quando
nimirum lubitum eſt vxorculis; ſapit
hoc ſcilicet (vt illæ quidem putant)
nimi-

nium familiaritatis; ni tamen ſin-
lis noctibus antequam incaluerit
minę lectus è procœtone ſurrexe-
t, ac nudo pede aſcenderint, ter-
e leui manu pultarint fores, ſum-
iſsâque vocę obſequium ſuum of-
ioſius obtulerint, poſtero die va-
lant. Contra morem noſtratium
pillos tondent, vngues alunt. Sunt
er illas, quæ artem gymnaſticam
exercent & profitentur; quæ quo-
odo dentes, vngues, calces bellico-
ſimè gerant, oſtenditur; deniq; fa-
e excoriare, oculum eruere, morde-
lacertos, aurem perfodere, velle-
barbam artificioſius, & præceptis
ocent, & exemplis. Vix crederes
iam illic domi nitent omnia; vbi
men omnia lauant, verrũt, coquunt,
rant viri ſoli: vt hinc ſatis appare-
, viros officia domeſtica recuſare,
on quod iſta tractare nequeant, ſed
uod ſe minus decere putent. Nihil
i ſordidum vidi prętet virorum ve-
imenta, quæ profecto præter mo-
um ſqualeſcunt, vt non minus ipſi

ſe

ſe negligant quam à fœminis neg-
gantur: Foris tamen & agros &
cta, fœminarum curam, videas inc-
tiſſima; vrbium mœnia ita ſemiru-
& vbi adhuc integra conſiſtunt,
imperitè conſtructa, vt virorum
telam deſiderare videantur, & fœ-
minarum operam & patrociniu-
abominari.

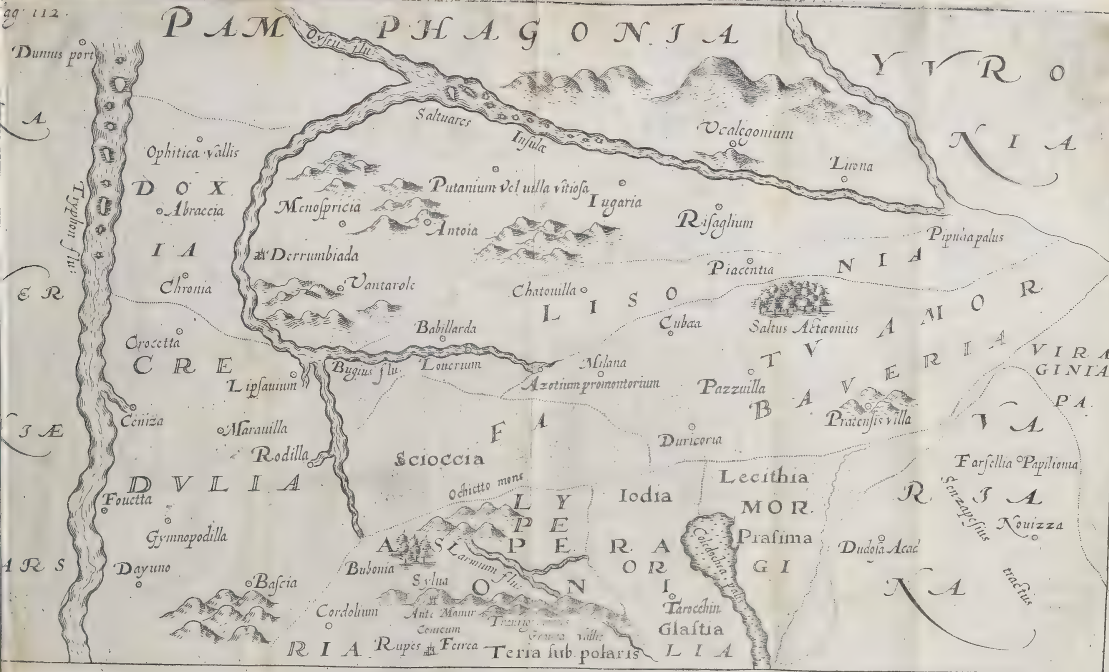
Dubitas nunc de ſalute mea Lecto-
ſat ſcio, ſolicitus, quâ tandem rati-
ne miſer peregrinus è tam pericul-
ſa perditáque regione ſit incolum-
euaſurus. Dicam ingenuè, hoc mi-
præſtiterunt habitus, ætas, conſiliu-
Nam & habitu incedebam viril-
& iam adoleſcentulo mihi prim-
lanugo ſexum commodè diſsimul-
bat, & quod accidit mihi peroppo-
tunè, iſtic incidi (quod cui mirum
videbitur in tam longinquo orbe
in plurimos mihi de facie quondam
notos conterraneos, quorum fre-
tus præceptis monitiſque, vt ſua
Aeneid. 6. olim Sibyllæ Troianus eques, pe-
paludinoſiſsimas *Ploraniæ* valles, mō-

teſ

que *Tuberoniæ*, non ſine multis la-
ribus, moleſtiis, periculis in Mo-
niæ fines lætus hoſpes perueni.
d quid de probis interea fœminis
t & rogabis, & nimium fortaſſe
iraberis; infelicem me ratus viato-
m, aut ingratum, qui iſtas vel non
nuenerim vnquam, vel viſas, no-
ſque tanto ſilentio præterierim;
urimæ quidem illæ ſunt, mi ho-
o, dico ſeriò: ſed quæ *Eugyniam* ha-
tant, partem mihi fateor, non vi-
n, ſed certo rumore cognitam:
uin & prædictis Viraginiæ parti-
is non paucæ ſunt, ſed quæ vitam
unt Anachoreticam, & Mona-
cam, ac proinde montes incolunt
æruptos, & inacceſſos: Huc ſci-
et (vti ferunt) caſtiſsimæ, piiſ-
næ, pulcherrimæ fœminarum
trò ſecedunt. Quiſquis aſcen-
erit ac ſtudioſius quæritauerit,
on poterit non plurimas huius
rinæ reperire: Ipſe vnam aut
teram conueni, quarum adhuc
formam & mores, virtutemque
ſtupeo:

ſtupeo : Sed quod adoleſcent noſtrates (ſi qui huc fortè pereg nentur) ita omnem inueniendi lab rem refugiant, curamque re- iiciant ; hinc fit vt bonarum fœminarum paucitatem immeritò cau- ſentur.

LIBE

PAMPHAGONIA
Oysru flu
YVRONIA
Dunnus port
Saltuares
Insulæ
Vcalegonium
Lirona
Ophitica vallis
DOXIA
Abraccia
Menospricia
Putanium vel uilla vitiosa
Iugaria
Risaglium
Antoia
Derrumbiada
Pipuia palus
Piacentia
NIA
Chronia
Vantarole
Chatouilla
LISO
AMOR
Babillarda
Cubæa
Saltus Actæonius
Typhon flu.
Orocetta
CRE
TV
VIRAGINIA
Bugius flu.
Loucrium
Milana
Lipsauium
Azotium promontorium
Pazzuilla
BAVERIA
PA.
Ceniza
Maravilla
FA
Praæensis villa
VA
Duriceria
Rodilla
Sciocia
Farsellia
Papilioma
Lecithia
Ochietto mons
DVLIA
LYPE
Iodia
MOR.
RIA
Fouetta
PE
Senzapesius
Nouizza
Prasima
Gymnopodilla
ASL
PE.
RA
Dudosa Acad.
Coledochia palus
GI
Bubonia
Larmium flu.
ORI
ER
IÆ
ARS
Dayuno
Sylua
ON
Basscia
Cordolium
Ante Mamur
Conicum
Tarocchin
NA
tractus
Glastia
RIA
Rupes Ferrea
Terra sub polaris
LIA

IBER TERTIVS.

MORONIA.

Cap. I.

Numerus Moroniæ & ſitus.

MORONIA regio eſt omnium quas vidi incultiſſima, vaſtiſſima, populoſiſſima; Sane ſi qui in ce- Terra ſtultorum.
rioris alicuius emporii Burſa obibuiet, quod ille olim de Pariſijs, undum huc totum confluxiſſe iudibit. Non me latet quid de Europorum numero ſcriptitarint hiſtoi; illud vero quantumcunque eſt, erè concedamus. Italia 9000000 is minus cõplectatur Hiſpania aliianto pauciores. Anglia 3000000; otidem & Belgia; Germania vtrae 15000000. Gallia totidem; Siia 130000. Nouimus & quid de

Chinenſium, quorum (vt perhib
qui de magnis maiora loquuntu
70000000 ſolent in hac audaci or
cenſione numerari : Mera profec
hîc ſolitudo eſt, ſi quis iſtorum cu
frequẽtiſſimo Moroniæ populo co
feratur : Terra ſita eſt ſub ipſo po
Antarctico (vti contra ſub Arcti
Pygmæorum) & ſanè iam ſubo
mihi ex vna eademque cauſa, frigo
nimirum vtriuſque regions intenſi
mo, & Pygmæorum exilitatem,
Moronorum ſtupiditatem prou
niſſe; qua quidem in re pulchrè ſi
reſpondet Natura, dum in alte
mundi plaga vitium corporis, an
mi verò in altera ex nimia Solis
motione fieri voluerit. Cui & h
fidem facit, quòd qui ſub mediis
temperatis cæli Zonis habitar
& animo valere ſoleant & corp
re : ſed philoſophi id curent ſcilic
Ab Auſtro Crapuliâ terminatur, V
raginiâ & extremo Frugionę angu
ab Oriente, ab Occidente deniq
Lauerniâ.

CAP. 2.
Moroniæ partes, moreſque toti populo communes.

MVltiplex quidem eſt Moronia, & multiformis; Nam ad Ori-em *Variana* vel *mobilis Moronia* eſt; ſub ipſo polo *Aſpera*; ad Au-m *Moronia Felix*, inter vtramque *na*; *Pia* denique ad Occidentem. rpore ſunt plerique omnes (quan-uis ſæuiente frigore) procero & ſo, crine ſubpallido, [a] φοξῷ ca-, labiis prominentibus, auri-craſſiſſimis: Sed non idem om-is ingenium, non mores, non itus: Notabo pauca quæ in vni-ſum ferè omnibus competere mi-ſa. Aduenis quibuſcunque ſine hi diſcrimine copiam faciunt Aſperam Moron. exceperis) ſua-vrbium, ædium, menſæ: Adi nquam iſtorum, ſaluta ſubmiſſi-non ſine turgidulis titulis, plané Hiſpanicis, lauda vel faciem, vel

[a] φοξὸς ἦν κεφαλ. de Therſite. Homer.

veſtem, vel manum, vel domum,
quicquid dixerit adſtipulare; hoſp
tium nactus es quamdiu voles, in qu
nihil quicquam tibi deerit quod p
ſit vſpiam comparari. Gratijs & bl
dis pollicitationibus hîc veneunt o
nia; Plumas, aut ſerta, vel campan
las aut tympana magno auri prec
à gratiſſimis emunt mercatorib
Mediâ hyeme aperto incedunt p
ctore; & reliquo corpore leuiter
micto, vt eo facilius intret calor, f
gus exeat; æſtate autem indu
endromida, & ſuperinduunt pa
um, & quot habent veſtes, ne q
forte calor intrare poſſit: quanqu
& alij φιλοσοφώτεροι conteptâ hyer
intemperie, nudi ferè prodeant; l
freti ratione, quod cum cætera a
malia ſuis plumis aut corio conte
ſint, turpe ſit regi reliquorum ho
ni aliorum integumentis indig
Nemo iſtorum ſolus vnquam eſt;
met enim alloquitur, ſibique reſp
det viciſſim; ſecum ludit ipſe, n
ſine magna contentione, aliquar

eti

am & rixis ; riſumque ſibi aut la-
rymas mouet vbertim : Per omnes
roniæ partes vagantur religioſi-
rs quidam Moroſophi, in varios
lines diſtincti; qui eodem iſtis in
o habentur, quo [b] *Bonzi* apud Chi-
nſes; pium genus hominum, ac le-
lulum. Exciderunt mihi ferè claſ-
m nomina; quarundẽ ſonus hæret
amnum, vel certe non multum ab-
il's ; alij ſe (ni malè memini) [c] *Mo-
lo ſcurras* vocant, alij *Cluniachos*, &
atrinẽſes: Alij *Licetanos*, *Zoccolãtos*,
ercoſimios, [f] *Matteobaſſos*, [g] *Sceleſti-
s*, *Della mercede*, *Della vita cõmune* :
i omnia quæ habent largiũtur aliis,
i mẽdicant. Ad extremos Moroniꝑ
es ambulant nudo pede, vt cęlatum
idem intueantur, alloquãtur, exo-
lentur; cui demum ſupplices pro-
luti offerunt munera, vota fundũt :
urum plumbo mutant, & membra-
lis : Cereos accẽndunt meridie;
arne veſci, religio illis eſt ; piſcibus
l crapulam licet : * Aurum nudâ
anu argentúmue tangere quibuſ-

b *Hi Chinẽ-ſium quaſi Pſeudotheologi Pagodos (ſic idola vocant) religioſiſſime colunt magnoq; in honore ſunt.*

c Morelio-ſcuro, *color eſt Italis Monachorũ de valle vmbroſa.*

d *Lateranẽſes regulares & Cluniacenſes.*

e Certoſini.

f Matteo Baſſo, *Italis fundator erat Capucinorum.*

g *Cœleſtinos*

* *Nota fabula eſt de Franciſcano & Dominicano.*

dam piaculo eſt. Hominum v
quenquam ſalutant; nullum non
pidem aut lignum. Flagellis ſe
ſerè maſtigant, vt apud iſtos cru
lior quædã, quam quæ Laconum
lim διαμαστίγωσις reuiuiſcat: ſiue qu
nemo alius tergus ſuum illis poli
dum ſit commodaturus, ſiue qu
olim vitulorum ſanguinem D
gratum fuiſſe acceperint. Vertice
radunt, vel quod læui cranio ſe
tos meminerint, vel ad calorem
rebri temperandum, vel ne cri
inter cœlum & cerebrum naſce
tes impedimento forent, *ne lib
ra mens cœleſtia meditaretur. D
tantum ſunt, quæ, me iudice, pl
nimis ſapiunt aſtutiæ; quod cred
lam plebeculam ita pulchrè emu
gant, vt aliorum impenſis lau
viuant ipſi, otioſéque; & deniq
quod nolentes perpeti domi cr
cem (vt ingeniosè *Scaliger*) vxo
bus vtantur alienis, pulloſque qu
ipſi genuerint, aliorum alis foue
dos ſupponant. Si quis horu

*Hugo l.2. de ſacram. part.3.c.1. Rabanus li.1 de Inſtitut. Clericor. c.3. Bellarm de Monachis, li.2.c.40. cuius hæc verba: vt ſic maneat vertex; id eſt, animus liber & apertus diuinis contemplationibus & illuſtrationibus. In Albo Iani Douzæ manuſcr.

grotauerit, lachrymatur affatim,
que dum vel moriatur, vel conua-
cat. Medicamenta omnia pertina-
us auerſantur: tantum moribundi
eo à ſuis *Moroſophis* inungũtur. Sa-
entiam non metiuntur ſilentio
uippe res etiam inanimes id faciãt
ro) ſed verborum delectu, nume-
,rotundo exitu: Ille verè ſapit,non
i parum loquitur, ſed qui multum
n incongruè. Non equitant vn-
am, non nauigant; ſalutem ſuam
l ceſpitanti iumento, vel natanti
tantique ligno credere ſtultum
dicant. Ad pubertatem vſque ab v-
ribus matrum pendent. Mortuos
n ſolent ſepelire: factum id pu-
t inhumanius,vt quis parẽtem,vel
orẽ,amicúmve,eo quod animâ de-
tuatur, terra occultaret; nec poſſe
ri, vt eum olim ſuperſtitem vel a-
ârit quis,vel honorârit, quẽ modo
ortuum ita ſupinus abiecerit, ac
dum vermibus propinauerit: Suo-
m ergo cadauera ligno altiſſimo
ſpendunt ſub dio, veſtita quam poſ-

ſunt elegantiſſimè; & quotannis
ſunt ac venerantur: quanquam & v
teribus hunc ſepeliendi morem vſ
patum fuiſſe ſatis doceant non pa
ca, piæ præſertim Moroniæ, mon
menta. Et iſti vxorum dominiu
agnoſcunt ſed illò mitius, quod ipſ
rum mulieres imperare neſciar
Quem morem hinc ego natum a
cepi: Viragines olim Amazoni
iſtis adhuc pænè confines, Moro
am totam armis ſubiugarunt: qua
tamẽ ipſæ nolentes propter colon
rum inopiam occupare, nomen ſ
retinentes imperij, pepigerunt vt
cti incolæ priſtino more poſſidere
tantum annui tributi nomine aſinu
auro probè onuſtum mitterent d
minis ac victricibus Amazoniis:
id quidem annis iam plurimis
ſtato factitatum eſt: Renuunt ta
dem Moroni, nuntiumque rem
tunt; aurum ſe quidem non ta
facere, modò ipſi, quod ſuum e
tempore ſuo petere dignarentu
ſed vt amicum animal, manere ap

diſcupiens, fuſtibus abigerent, in-
tumque cogerent theſaurum ſuũ ex-
rtare factum ipſis videri durius ac
iquius : ac præterea rem nimis am-
guam eſſe ac litigioſam; nam vbi a-
us aſino robuſtior eſt; ſi plus minus-
hoc anno miſerint, quam ſuperi-
e, meritò cauillari poſſe Amazo-
as, ſe non iuſtum onus accepiſſe;
æſertim cum ipſi ſępius experti fu-
ſent, miſellum animal, cui in primo
greſſu ferendo videbatur, ante longi
ineris exitum, oneri ſuccubuiſſe. Re-
onſo hoc commotiores Amazoniæ
ellum parant; inuadunt terram, &
luctante nemine, perueniunt tãdem
matâ acie ad Metropolin regni,
aZZiuillam; re auditâ conglomerã-
ur ciues caterua tim, abſque tamen
mni & ordine, & armaturâ; hoſtes
lico militari more ſe diſponere ad
ugnam, clamare, iacula torquere,
rruere; Pazziuillani, cum vnum aut
lterum è ſuis cæſos humique ſtratos
onſpexiſſent; in genua prociderunt
upplices, plorarunt, obſecrarunt
&

& expoſtularunt; Quæ eſt hæc, inqu-
unt, crudelitas, ô Amazoniæ, pr
vno aſino tot homines tam violen-
tâ morte afficere? cum vnus vobis a-
ſinus viuus plus profuturus ſit quam
mille cæſorum hominum cadauera.
Habeat vnaquæque veſtrum aſinum
aurumque; Malumus nos ſine illis vi-
uere, quàm pro illis mori; Parcite mo-
dò, & abite. Deſiſtunt demum preci-
precibuſque victæ victrices; ſed ha-
præterea lege, vt deinceps tota Mo-
ronorum gens vxoribus (quod regim-
domeſticum ſpectat) vltrò obtempe-
rarent. Victi pergratum id ſibi futur-
reſpondent; moleſtiſſimum enim ſib-
hactenus viſum, & inuidiæ plenum
imperare.

CAP. 3.

Variana; vel, *Moron. Mobilis.*

Terra ſtultorum inconſtantium.

VAriana, Orientaliſſima Moro-
niæ pars eſt, proxima Viraginie
d

e qua non quæres à me certi ali-
uid, benigne Lector; quo in ſtatu
s illius prouinciæ inuenerim, reli-
erim: ſatis quidem & mihi conſtat,
æque conſtabit tibi; at ſi tu huc for-
peregrinatus aliter ſe nunc habe-
compereris, præmonitus noli me-
m fidem criminari; ita enim omnia
i noua fiunt indies, vt facilius poſ-
s certam Protei formam, Chamæ-
ontis colorem, craſtinam cæli fa-
em prædicere. Quicquid arrogent
bi Portugallenſes in regionum diſ-
uiſitionibus ac longinquis peregri-
ationibus puto veteres Gallos meri-
ſſimò poſſe laudem hanc, vt ſibi pro-
riam, vendicare: nam certè iſtic plu-
ma inuenimus Gallorum veſtigia; ſi-
e locorũ nomina, ſiue legũ reliquias,
el denique numiſmatum ſpectes mo-
umenta: Facies terræ multiformis
ſt, & dubia; nam quæ paſcua læta
ides hoc anno Floræ ſacra, proxi-
o aratrum expectant, Cerer ique
icantur: quique pridem montes cæ-
o minabantur, nunc cauam replen-

tes

tes vallem, ſuperbum cacumen vi
toribus calcandum præbent. Fl
mina ſæpe nouos canales mira
tur prioribus interclusis; eſt etia
vbi

Virgil.

Plauſtra boues ducunt quà remis act
carina eſt:

vndis interim incolarum aggerib
excludi adhuc immane frementibu
& alio in loco amiſſæ hæreditatis cõ
penſationem molientibus. Vrb
hîc multæ, magnæ; ſed quarum & n
men & fabrica mutatur indies; Ha
facilè princeps cùm ego huc prim
lum appuli, *Farfellia* dicta eſt; ante d
ceſſum verò Senatorum edicto *Pap*
lionia nominata eſt. Vrbs rotatili
ita vt hàc illàc, curruum more, pro c
uium arbitrio circumagi poſſit: Illa
ferunt centies locum, trigeſies & ſtr
ćturæ formam mutaſſe. Me illic h
ſpitante iuxta fluuium *Sans-eauu*
conſidebat iam ſtatim montem
nylon conſcenſura; ſed & flumin
quæque ſic gelu ferè aſſiduo conſtr
cta ſunt, vt opportunam transfreta

Sans eau, ſine aqua, *Gallice: ſic Morus in ſua Vtopia fluminis* Anydri *meminit.*

viam fugienti villæ offerre videtur: ſingulis menſibus facies vrbis ua eſt; ſic enim ſtructæ ſunt ædes à ſe poſſint abſque periculo ſepara- quam primum ergo faſtidium iſtos eperit viri aut viciniæ, illico nouam plateam, ſedem nouam quærunt. bis inſigne olim Teſtudo erat do- porta, cum verbo ſapientis Græ-, *Omnia mea mecum:* nũc vero Papi- floribus variis inſidens, pulchri- e delectus nota verbum additur, BILIBET.

§ 2. *Veſtis ac mores populi.*

Ncolæ plumis coloratis Indico more veſtiuntur; quibus cum a- uiculas conſpiciant contra vim fri- oris ſatis armatas; his tanto ſe tuti- munitos autumant, quanto ipſi tam nbecilli teneróque animalium ge- eri antecellunt: ſitum tamen plu- narum ſubinde mutant, vt nouum abitum mentiantur; adeo vt quæ nanè verticem obumbrabat, iam ante

veſperam

veſperam talos verrat;quæque mod
genua, nunc altiùs poſita pectus v
ſtiat. Ducunt vxores, quas etiam p
tempore amant efflictim:dantque il
fidem coniugalis beneuolentiæ, v
réque cuſtodiunt; donec vel illa d
plicuerit, vel ipſi alium viderint pu
chriorem: tum demum coniuges no
herclè inuitæ commutantur: citiu
enim illas cœperat maritalis tho
faſtidium. Hoſpitẽ quemlibet vel no
antea conſpectum tractant hodiè fa
miliariſſimè, ac ſi perpetuũ inter illo
amicitiæ fœdus initũ foret: poſtridi
autem velut ignotum prætereunt.

Vix quicquam volentes offerun
quod non retractent ſecundo ſpirit
antequam ſeriò promiſerint. Nihi
promittunt quod non deierant poſt
modo antequam præſtiterint; nihi
denique prçſtant cuius non ducantur
ſerâ tamen, pœnitentia: Hodie nihi
lo vendunt, quæ vbi emptori placer
inaudiuerint, cras magno redimunt
Leges condunt in annum: neque
enim expedire, vt cum rerum con-
ditio

tio mutationum viciſſitudini ob-
ɔxia ſit, viuendi tamen regulæ eę-
em ſemper permaneant; quibus ad-
;, quod cum δεύτεραι φροντίδες plerũ-
ue σοφώτεραι ſint, nimię profecto ſer-
tutis eſſet, id ſemel decernere, quod
am poſtea expertis diſplicuerit, non
oſsit vnquam reuocari.

§. 2. *Tumulus Vortunij, Antiqua Numiſmata.*

Hîc in agro *Muerio* propter viam,
mulus cernitur Vortunii cuiuſdam,
n valde antiquus, minus elegans.
ui inſcriptum:

VIATOR

Mane, Lege, Ambula. Hîc iacet

NDR. VORTVNIVS, NEC SERVVS,
NEC MILES, NEC MEDICVS, NEC
LANISTA, NEC SVTOR, NEC
FVR, NEC CAVSIDICVS, NEC
FOENERATOR, SED OMNIA:
NEC IN VRBE VITAM EGIT,
NEC

Cui ſimile Bononiæ eſt ad S. Petr., Aeliæ Leliæ Criſp. monumentum.

NEC RVRI NEC DOMI, NEC F
RIS, NEC IN MARI NEC TERR
NEQVE HIC, NEC ALIBI, SED
BIQVE. NEC FAME, NEC VEN
NO, NEC FERRO, NEC CAP
STRO, NEC MORBO SVBL
TVS, SED OMNIBVS. POS
H.I. ILLI NEC DEBITOR, N
HÆRES, NEC COGNATVS, N
VICINVS, NEC NECESSARI
HANC NEQVE MOLEM, N
LAPIDEM, NEC TVMVLV
NEC CASTRVM-DOLORI
SED OMNIA, NEC TIBI, NEC I
LI NEC MIHI, NEC MALE, N
BENE VOLENS, SED OMN
BVS.

Ad quartum ab vrbe Nouizza
pidem è puteo quodam effoſſa m
ta vidimus antiquiora numiſma
paucula non pigebit in Lectoris g
tiam deſcripſiſſe.

Quadratus hîc nummus erat,
ex altera parte Ianus bifrons;
altera vero lapillus rotundus la
quaſi tabulæ inſculptus videba

v

nà cum obſcuris literularum notis
RR. VAR. DVC.

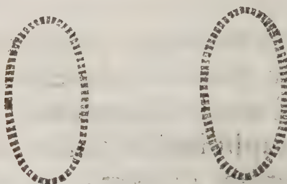

Erat & rotundus, cuius pars vna
gatum quendam referebat, me-
æ ferè ætatis; dextra catelli venu-
oris capiti innixa, ſiniſtra librum
niapertum gerebat; pars altera
hamæleontem colorib. ſuis varie-
tum; & ſupernè ſcriptum erat
ONST. LIP.

Tertius erat maioris, vt videba-
valoris, ouali figura; ex antica
te facie naſutâ, macilentâ, fron-
edimitâ; ex altera Polypo piſce

ſubiacenti ſaxo & affixo, & adſim
lato eleganter excuſus, cui & ve
bum iuxtà poſitum *Pour Bon*. Autho
rem nec ſcio nec quæro; nec quid ſi
bi voluerit homo ſciolus ſatis capio;
facile intelliget omnia Lector paul
magis gnarus antiquitatis.

Sect.3. *Academia Variana.*

SenZa Peſo, Ital. abſque pondere Leue.

IN tractu vallis *Senzapeſiæ*, quo
nullus expectaram, comperi qu
dem imaginem Academiæ, *Dud*
ſam vocant ſui; in qua occurreba
mihi vmbræ philoſophorum. Fa
leris quiſquis iſtic lectorum cath
dras, auditorum claſſes, ſcholas a
tium, rectores, pædagogos, lege
libros quæris; quiſque ſibi magiſt
vicem ſupplet, & auditoris: Colleg

tam

nē hîc bina: Scepticorum vnum,
i nec oculis, nec auribus ſuis fi-
ndum cenſent; nec id vnum ſta-
ere audent, ſe nihil ſtatuere aude-
: ſurripe cuiquam iſtorum num-
um, aut panem, aut pānum (quod Diog. Laer.
cidæ cuidam iſtorum contigit)
tim ambigit, num tale quid vnquā
buerit prius: Colaphum impinge
uamlibet iratâ manu) dubitat num
ceperit, vel num ſe iam ſentiat ac-
piſſe: Alloquere, adſta, tange; au-
, videt, ſentit, dubius tamē inter-
ne fallaces ſenſus mentiantur.

Alterum vero *Nouatorum*, illis
ouerenſe, forſan ab inueniendo
ctum: Totos enim ſe dedunt iſti
bus nouis diſquirendis: nouiſque
pium, veſtium, ludorum, geſtuum,
rū publicarū formis cudendis ope-
locant. Quiſquis iucūdius aliquod
di genus, aut inauditā veſtis formā
cogitarit, à duce pro dignitate rei
omouetur. Qui Bullas primus
ſaliua, & ſmegmate compoſitas è
glandis cortice, inſufflato calamo

excitauit, non minus illic celebri
eſt quam vel Bombardarum inuen-
tor, vel Moguntinus ille Typogra-
phiæ author apud Europæos. H
magno in precio ſunt Aulicis, etiam
& artificibus, Moroniæ præſertim
Felicis, qui ipſorũ cõſilio veſtes om-
nes concinnant, cõponunt geſtus.

Quin & iſti nouam ſibi linguam
fabricarunt; quam * *ſupermonicam*
appellant magiſtri; ſolis doctioribu
adhuc cognitam.

** Myſtica lingua Paraceſi, ſic à ſuis nuncupatur.*

Cedurinus, Paracelſo ſtupidus.

Catologus vocabulorum quorundam Paracelſicorum.

Selectiora quædam vocabula i
peregrinantium gratiam adtexer
operæ mihi pretium erit; excogita-
ta quidem nuperrimè, & nunc die-
rum illis vſitatiſſima, ne nimium for-
tè ſtupidus ac ipſorum lingua Cedu-
rinus habeatur viator; qui ipſos allo-
quentes parum intellexerit.

Terra ipſis,	*Silo*	*dicitu*
Anima,	*Adek.*	
Quicquid intra cutem,	*Cohos*	
Pars interna diaphragmatis,	*Coostrũ.*	
Innata qualitas,	*Relloleum.*	
Naturale,	*Cherioniũ.*	

Sal

, *Hal & Malek*
por terræ *Leſſas*
uę commotio *Lorindt*
l Syluęſtre *Tereniabin* dicitur
litus malus elementorum
Realgar.
ncipium, *Ilech.*
pernaturale, *Ieſadach*
guentum, *Oppodeltoch.*
iectio ſtellarum, *Noſtoch.*
piter, *Cydar.*
ceſſiua generatio, *Dardo.*
ſagium incertū, *Erodiniū.* dicitur
Certum vero, *Eſſodinium.*
ſtulæ, *Bothor.*
lus ſanguis, *Caſſatum.*
cus vel inutilus, *Artetiſcus*
bus, *Naſda.*

Sed magis adhuc miranda mihi ebantur mineralium nomina & rituum.

phur, *Chibur* vel *Alcubrith*
gentum viuum, *AZoth, Si-*
bar. Vnquaſi, Miſſadan.
nnum rude, *Wiſmadt.*
rcur. pręcipitatus, *Diateſ-*
sadelton

Metallũ ferro ſimile, *Robolt.*
Liquefacti denique metalli materia *Blachmal.*
Ferrum, *Edir*
Mercurius, *Miſſadar, Zaibar,*
Aurum minerale, *Chifir, Fido*
Cuprum, *Melibæum.*
Vitriolum, *Colcothar.*
Compoſitio ex coralio & carabe, *Dubelcolep.*
dici.

Habe etiam & ſpirituum appell[a]ones, qui iſtis familiariſſimi.

Bonus dæmon, *Eueſtrum.*
Spiritus boni, ſecreta reuelantes, *Zeninephidei.*
Spiritus ignei, *Trifertes.*
Spiritus aërei, *Nenufareni.*
Lemures, *Caballi.*
Spectrorũ actiões, *Trarames*
Spiritus minerales, *Operimethiolim.*
dic.

Imagines impreſſę *Gamohæa)*

Illud nomen natiuum eſt Paracelſo.

Præfectus Collegij erat *Buſ[...]* *Hohenheimius* pręcipuus nouę [...]guæ architectus: Haud ſcio ta[...] num hęc noua huc vſque obtinue[...]

locum ceſſerit alteri, cuiꝫ fortaſſis
perius; Quicquid erit, liberaui ego
em præmonendo.

CAP. 4.

Aſpera Moronia.

SVb ipſo polo in Auſtralis terrę extremo apice *Aſpera Mor.* locum rtita eſt, regio montoſa, petroſa, lu perpetuo conſtricta: quippe ię cęlo fruitur ſicco, & frigidiſſimo. upes hîc ferrea eſt, reſpondens per nnia magneticæ, quæ ſub altero olo perhibetur: quæ ratio eſt ignota utis & Geographis, quod in tabu- nauticis poſteà quã ſemel Æqui- ctialem tranſnauigaueris magnes l Auſtralẽ ſe polum potius cõuer- t: Duos ſub ſe Ducatus continet nplos herclè magis, quàm felices, yperiam, quam alij *Maninconicam* rram nuncupant, & *Orgiliam.* *Terra ſtultorum Melancholicorum.*

Sect. 2. *Lyperiæ dux, populus.*

Yperię dux *le Grãd Chagrin* à ſuis cognominatus, homo moroſus tricuſq;, populo præſidet ſui quidẽ on minus ſimili quàm à reliquis

Moronis diſcrepanti: Palatium il
ingens *Cordolium*, è gagate magnifi
cè conſtructum, in cuius veſtibul
rubris characteribus exaratum eſt,

Ranzouianũ carmen in ſacello quodam, prope Sigebergam.

Merentum locus eſt; procul hin
diſcedite læti.

Incolæ plerique hiſpidi, macilen
ti, inculti, colore fuſco, crine ni
gro, cute durâ & aſperâ, fronte tor
uâ, neglectâ veſte, vultu triſti, oculi
cum ſtupore quodam fixis, nec ſ
facile mouentibus, introrſum ver
demiſſis, ac veluti in cauis maxilla
rum tumulis iam diu ſepultis. Ne
mo vrbem heic quærat, aut pagum
incolæ ſoli ſemper habitant, lepo
rum more, vitamque degunt plane
eremiticam; partim quod ita natur
ſuâ ſuſpicioſi ac meticuloſi ſint, v
proximos non ferant; partim quod
Edicto Ducis cautum ſit ne quis au
intra conſpectum alterius domi, au
intra certa milliarium ſpatia ædium
ſibi poneret fundamenta: Rariſſime
quidem exeunt ſiue id propter den-
ſiſſimas tenebras; quæ hîc ferè per-

petuæ

tuæ ſunt, ſiue decreto Principis
t, ſeu ſponte ſua potius, quod ſe
meſtica ſolitudine malint oble-
are. Rarius tamen obuium quem-
am ſalutant vel alloquuntur: ſic e-
n ſe habet Legis ſuæ ſententia:
nteequam neceſſum eſt ne prodeunto;
minẽ in via, * *niſi die Iouis, ſalutãto.*
di quenquam iſtorum, pulta ſo-
s; ſerò reſpondet hoſpes, & iracun-
; quippe moleſtiſsimè ferunt noui
ſpitis adſpectum. Quæris quid a-
nt, vel quo tandem modo ætatem
ant? Sanè, imaginando, & fingen-
nunquam facta, nunquam futu-
, credendo quæ finxerint, proſe-
endo quæ crediderint; quæ ratio eſt
r ita horreant aſpectum, nolintque
terpellari.

* *Obſeruatum hoc ſedulo eſt hodie a Monachis Carthuſianis, & eadem lege cautum. His ſimilia quære in Hoſpitio ſtultorum melanchol. a Baron. ſcripto.*

Alius ſe iam diu mortuum putat,
que velut frigidum cadauer imo in
uimento protenſum ſternit: ſiquis
rte domeſticorum appropinquâ-
hominem ſciſcitaturus, inuolat
ic in faciem, Necromanticum ra-
s, qui ſecretâ carminum vi animam
prius

Idem ipſum de Piſandro quodam Cæl. Rhodig. lib. 9. 26.

prius exautoratam ex inferis reuo-cauerit, & iam velut vmbra vagatu hac illac, ſperãs non poſſe ſe deincep humanis ſenſib. comprehendi; accur-rat quis ſuorum, rapiatque, & cateni (vti opus eſt) vinciat, hunc vnam e Furiis iudicat à Plutone miſſum, v animulam ſibi nuper ereptam repete-ret; domumque ſuam, quam olim tu-mulum ſibi finxit, nunc Infernũ ratus, eo magis perhorreſcit. Alius ſe talpam imaginatus, degit in cubili ſubterra-neo, vermes venaturus, roſtroque pro-bè calceato terram ſuffodit; vbi ver aliquis illum inſequutus, vel acicul pupugerit, ſtatim (prorſus enim ſib videtur more talparum cæcutire, v neque virum, nec ferrum dignoſcat furcâ ratus talpariâ transfodi ſe, ex-clamat miſerè, ſeque parat patibulo. Alius Atlantem fingit graue cælorum onus ſibi impoſuiſſe; ſtat ergo im-mobilis, ſuſpirans ſæpiſſimê, & nun tollens humerum, nunc deprimens & poſtquam diutulè ſub ficto hoc o-nere ſudauerit, vbi quis ſuorum mag

nun

um cæli tibicinem ad ſe traxerit
oueritque loco, procidit is in faciẽ,
undi ruinam parum interea taci-
s, impatienter exſpectat; increpans
omunciones imprudentiſsimos ita
rodigos ſuæ ſalutis, & orbis vni-
erſi: Alia Megæram ſe opinata, vel
uriarum quampiam, terret hoſpi-
em ſæuis geſtibus; capillos ſuos toti-
em angues quatit, ſibilat, & vngues
ntentat aduenientibus: nacta vero
atellum aut ſoricem excruciat quan-
um poteſt; animamque ſe peccatoris
orquere rata (quod Aiax olim inſa-
iens Arietibus feciſſe dicitur) pœ-
is & querelis miſeri animalis ſemet
dmodum conſolatur: Alius naſum
entiens vltra modum excreuiſſe,
ora conſuit, quibus more Cingaris
Merliniani à tergo reuinctum exci- *Merlin. Coccaius in Macaronicis.*
piat: Alius argillaceus ſibi totus vi-
detur, vitreusve; procul ergo deuitat
obuios, veritus ne ſi forſan in quem vi-
olentius impegerit, illico confrin-
gatur. Ita nemo horum eſt qui non
ſe alium comminiſcitur.

Sectio

Sectio 3.

AB Ochietto monte Larmium ſa
ſum flumen oritur, rigatque max
imam huius prouinciæ partem: ſe
& regionem hanc totam pertran
eunt montes *Traurigij*, vt Italiam *A*
pennini, qui horrorem fere incutiun
dirâ quadam ſolitudine; nihil enim
hîc conſpicies præter vrſorum an
tra, & tuguriola ſagarum. Abunda
iſtic vtrumque malarum beſtiarum
genus; vrſus, animal vere melancho
licum, per hyemem totam in obſcu
riſſima cauea delitescit, pedeſque ſi
bi lambendo, viuit. Sagæ, decrepita
aniculæ & impotentes, gramoſis o
culis, attritis dentibus (vt olim Cæ
cilius) quæ omnia ſe poſſe putant
vel tantillum muſſitando, ciere tem
peſtates, riuos ſiſtere, mederi mor
bis, excitare mortuos, ipſæ tamen in
terim præ mera fame moriuntur
Montium iſtorum latus vmbroſum
operit *Bubonia ſylua*, ſpectris (vti feru
vicini) perpetuò infeſtata, ac morta
libus

us inuia; Lycanthropicos per hanc
uam paſſim diſcurrentes videbis,
rituſque plus ſatis, ni iſtorum morẽ
ciſque fraudem prænoueris, audies
ulantes. Sed & in valle *Gramia* mon-
bus hiſce ſubiacente, oberrant plu-
ni, quos princeps ſagarum *Melæna* *Melanchol, aſinina, leonina.*
Leones aſinoſque transformaſſe
citur; ita tamen, vt humanam illis &
cem, & faciem conceſſerit.

Sect. 4.

OMittendum non eſt inter reli-
qua, quod in hac regione cele-
errimum eſt, in latere niuoſi mon-
, & excelſſimi *Traurigiorum* & vl-
ni, antrum *Maninconicum*, aliis, *An-
o del Pianto*. Veſtibulo quidem
ngusto, & cærulea glacie concreto,
itus vero, vt ex ſono licet coniectari,
actu valde ſpatioſo. A limine pen-
ent ſtiriæ grandiores, quę velut den-
es totidem in horridiſſimis ſpeluncę
aucibus videntur induruiſſe: Hîc
ama eſt raptas melancholicorum
nimas, intenſiſsimo frigore torque-
ri:

ri: Quiſquis ori appropinquauer
introſpecturus (quod vix quiſqua
prudens facit) humi ſternitur exan
mis, ibique cadauerosum corpus red
tum animę cruciatiſsimę præſtolatu
ſed qui aurem admouerit terrę vel al
quantulum remotiori, quæ ſuſpiria,
ſiue catenarum ſiue ſtiriarum decide
tium clangorem inaudire ſibi videb
tur? At qui in aliquâ montis huiuſ
parte ſomniauerit (quod ego audaci
lus homo expertus ſum) Deus bon
quales Chimæras, & Tragelapho
Centauroſque & mille ſtupend
monſtrorū formas non ſine horro
quodam conſpiciet!

CAP. 5.

Orgilia; alter Ducatus Aſperæ Moroniæ.

Terra ſtult. Cholericorū.

VIcina huic *Orgilia* eſt; terra ar
da, arenoſa, ſterilis; quæ gente
producit iracundam, furioſam, rab
dam, ſtaturâ cæteris minorem, pa
lid

à facie, crine rubro, oculis ſcintil-
tibus, tremente labio, incerto greſ-
ſed plerunq; concitato. Huic præ-
Dux de Courroux, tyrãnorũ omniũ
exemplar, & Coryphæus; Mirabi-
, nec credet Lector narranti quid
e iubeat, quid agat, quamque impe-
pſè, quô redigat ſuos, quomodo
ectat. Celebris ille quondam Ruſſo-
m tyrannus mitis homo ac manſu-
us præ iſto mihi viſus; & qui primo-
m Cęſarum, imo & Patagonũ cru-
is ſitientiſſimus. Quin & iſtic for-
n hæſitabit incredulus rerum inda-
tor, explorator terrarum, neq; (cum
eli ingenio ſoleant incolarũ mores
nformari) ſibi ſinet perſuaderi, re-
onem hãc polarẽ pro loci ſitu intẽ-
ſimè frigidã, tam plus ſatis calidæ ac
nolericæ prolis matrem vnquã exti-
ſſe. At nouimus, ſat benè philoſophi,
verisimilius hoc ex ἀντιπεριστάσεως poſſe
eri, quô cælum frigidius; neque illud
uiſquam ſtupere poterit, qui nouerit
fricã regionum torridiſsimã gelidiſſ.
rpentes generare, & in fornacibus
Cypriis

Mercurial. Var. lect. Georg. Agric. lib. de ſubterraneis.

Non naturalis bilis qua, duplex eſt; λεκιθώδης, πρασοειδὴς, ἰώδης, ὑαλώδης, quæ colore glaſtũ imitatur

Cypriis vulgo creari muſcas, quæ ſu
frigiditate ignem extinguant. E m
dia regione aëris fulgura torque
ac tonitrua; hanc denique terrę m
lem ex igne ſubterraneo; aucto qu
dem ex ambientis corporis frigid
tate quaſſari hàc illàc, penituſqu
commoueri. Nunc ergo ſuffragan
philoſophiâ fidem & ſpero mihi ,
arrogo. Vbi quatuor præcipuæ ſu
prouinciæ iſtius partes, *Lecithia*, *Pr*
ſinia, *Iodia*, *Glaſtia*: ſingulis & habit
& color ſuus eſt; *Lecithenſes*, pallid
& cinericio; *Praſinenſes* viridi; *Gla*
ſtij liuido & cæruleo; *Iodij* rubicun
do colore & tincti incedunt & amict
Nemo horum prodit vnquam no
onuſtus armis; vt cui veſtis parum
fortaſſe ſuppetat, nullum tamen ar
maturæ genus ſit defuturum : i
dem homo non maximus qua
conductitius Martis baiulus, dex
tro quidem humero bombardam
ſiniſtro fuſtem , ex altero late
re gladium , pugionem ex altero
arcum pharetramque à tergo geſta

qua

aquà proficiſcitur: quiſquis obui-
venit eunti, ni procul cedat viâ,
pugnam ſe paret, vel ad mortem
ceſſe eſt: Rarum iter eſt ſine vul-
re, aut cæde: & quem ſemel inter-
erit quis, voraciſſimè dilaniat: ve-
ntur enim crudâ carne ſemper,
ius humanâ, quã inter dapes ma-
ne opiparas numerant, epotoque
ore madefaciunt. Leges ibi nul-
vi & armis omnia decernuntur:
uriam paſſus aut vlciſcitur, aut
cumbit; vnicum hoc valet peti-
n ex antiquo iure, *Vince & Fru-*
.

Duello licet vel vindictam petere,
ſuum repetere, vel rapere alie-
n; quod ſi plures concurrerint,
ſcuerintque lites, qui ſuperuene-
t, fiſco addicuntur, id ſcilicet à du-
decretum eſt aſtutius, vt & coniu-
ionum ſemina opportunè præca-
et, & ſub hoc prætextu menſæ
honeſtius fercula procuraret.
des Ducalis **Tarocchiũ* eſt, vrbs in-
ns, ſed lignea tota, quam nec ex a-

* *Garzonius Diſcurſ.* 13. Fatuos furibundos, *vocat* Da Tarocco: *hinc nomen iſtud.*

lia materia ſtrui ſinet tyrannus, n
non ſatis commodè poſſit (vbi ciu
deliquerint) pro ſuo arbitrio ince
di. Nemo hîc habitat præter fabr
ferrarios, carnifices, Lanios; in qu
rum officinis propendent pernæ h
manæ, non ſecus ac apud nos ſui
læ aut vitulinæ. Hanc lambit *Zo
nus fluuius* rapidiſſimus, quem aiu
hyeme mediâ pro more fontiu
incaleſcere, & halitus edere mal
olentes: Iuxtà, Tyranni aula e
ardua quidem & excelſa, monti pr
alto ſuperædificata, quem ipſi *C
lauernium* vocant, feruntque ex cr
nijs humanis congeſtum ad hoc ta
dem faſtigium creuiſſe; lateriti
illa tamen & alto muro circundata
viuit enim ille ſemper dubius ſu
rum fidei, mauultque ſuis ferra
portis quam ipſorum amori & o
ſeruantiæ confidere. Stipatum hu
ferunt decem millibus carnificu
qui omnes huius & iræ inſeruiun
& palato. Si quis peregrinus reru
ign

narus huc fortaſſis appulerit, ſta-
n res fiſci eſt, apponiturque Duci
enæ caput; quo genere non mi-
ıs delectatur ille, quam noſtri quâ-
oet aue rarâ, vel piſce; nec minus
ıdioſe carnificum opera hanc ſibi
ædam diſquirit, quam Vitellius
im Phœnicoptêrum linguas, &
ctes muræṇarum: Æthiopes illi
rdorum loci, noſtri vero cotur-
cum: agitur tamen cum illis benig-
us qui tantum animi gratiâ pa-
tique, nec ob crimen aliquod com-
iſſum, trucidantur: Non ſecus e-
ın ac cum Eurydice Olympias e-
ſſe fertur, dat illis optionem εὔνοος
ράκτης poteſtatemque quodcunque
auelint mortis genus eligendi, ſer-
one perire malint, an capiſtro.

Suetσn. Vitell.

Diodorus Sicul.

Huius in Palatio nihil tam ce-
bre eſt quam Sacellum Inqui-
torium, ipſis *Sancta Carnice-
a*; ædes ſacra Furijs ac dijs in-
rnalibus; quorum omnium ſta-
ıæ è Gagate & Coralio horribili

figurâ ſculptæ, & viſuntur, & adorantur.

Hîc omnia cernes & cruciatuum genera, & mortium; Centum patibula, nec pauciores rotas Ixioneas, ſecures, gladios, furcas, funes, fuſtes & ſemeſas ærugine Bombardas; vt ſatis conſtet iſtis (priuſquam vel Europæis vel Chinenſib.) machinæ huius lethalis vſum innotuiſſe: Mille hîc fumant altaria, igne perenni, in quibus indies litatur Inferis, & Duci: Animis enim Furias, cadaueribus vero Tyranni ingluuiem quotidianis Hecatombis placare ſtudent: cruoris quod ſupereſt arte quadam ſuâ rarefactum, ne tanto tempore congelaſcat, dolijs quibuſdam, inſtar vini Maſſici Falernive, Duci poſt multos annos propinandum, aſſeruatur. Fons Sanioſus, *Di Marza* per mediam currit Libitinam, alluitque fœdatum ſanguine pauimentum.

Incolæ ſemper ferè curſitant in via, ſemper anhelant, ſudantq; : Duc

hî

îc miraberis Lector. Neminem viebis non aut mancum, aut mutilum; nter quos ille demum formæ palmã btinet, cui facies maximè fuerit icatricoſa : ſenem hîc videbis neninem; vix enim cuiquam contigit orum ad mediam vſq; hominis æatem ſupereſſe.

In mediâ ferè regione Palus eſt *oledochia*, non minor profecto illâ Iæotide, nec ignobilior; cuius aua colore flaua eſt, ſapore amariſſina; Exundat iſta ſæpius, ſed incertis emporibus, riparumque oblita per nagnam Orgiliæ partem furibunda agatur : quantumque ſoli tangit vnarum profluuio (quæ ſulphurea illi atura eſt) non ſecus ac deuius Phathontis currus comburit; Iam tum aſa ſibi implent accolæ; credentes oc liquore crebrius hauſto acui ſii animum, & ad quiduis audendum oncitari : Sed caue fallaris Lector; æc ego auditione accepi ſolâ, non uſus intueri coràm; memini quid Gallus ille olim toties mihi à nobi-

Hoc nomen eſt veſiculæ bilis receptaculo.

 liſſimo.

liſſimo, ingenioſiſſimo Baconio in
culcatum, *Il faut menager la vie :* A
ſpera nimis erat hęc Moronia, quam
vt me ferret hoſpitem; Manſi eg
ſaluâ & bene curatâ cute Pazziuillæ
ſatius mihi ratus in hoc negotio
credere quàm experiri.

CAP. 6.
Moronia Fatua.

NVlla Moronię pars tam antiqu
vel tam numeroſa eſt quam hę
quæ *Fatua* vulgo nuncupatur, cuiu
incolæ Aborigines ſe *Moronos* vend
tant: hęc itaq; non aliter regionũ ma
ter audit, quam vrbium Pazziuilla, a
proinde in medio quaſi tam lepid
corporis vmbilicus locum babet. N
ab Auſtro *Aſpera Moronia*, ab Oriẽt
Mobilis, ab Occidente *Pia*, à Septẽtri
one *Felix* hanc mediam cingit qua
qua verſum: Pars Auſtralior *Sciocci*
magis ignaua eſt, ac pituitoſa; ill
quæ Aquilonem reſpicit multo & c
peroſior, & rerum agendarum per
tio

ior. Ni teſtis oculatus fuiſſem morũ
actorumq; ſtupidiſſimæ gentis, non
redidiſſem herclè naturã tam brutis
nimalculis rationem, diuiniſſimum
nunus indulſiſſe. Omnes .n. illa in
parte quæ Maninconicam Moroniã
ttingit, more quadrupedũ incedunt
roni, nec (quæ illis mira ſimplici-
as) aliud genus ingreſſus cognoue-
unt. Ne tuguriolum hîc vllum cer-
ıes, partim quod ipſi domũculas ſibi
arare neſciant, partim vero quod
b alio ſtructas ingredi non auſint,
e tecti ruentis mole ſupprimantur.
Multi hîc quotannis præ mera ine-
lia ac frigore moriuntur; quippe qui
ec cibum coquere, nec veſtem con-
innare, nec ſternere lectum, imo
e congruè quidem eloqui norint:
Nemo parentem ſuum nouit, aut fi-
ium, aut vxorem; nemo redeundi
iam quâ prius egreſſus eſt, nemo
rſum ab oue, leonem à catello di-
ſtinguit: Imo ſunt qui ignorant
quâ tandem via cibum ſibi paratum
ſtomacho ingererent, per nareſve

an per aures, aut ſi quod aliud minu
aptum foramen. Denique; nec enim
hîc libet immorari; finge tibi quod
uis Arcadicum pecus humanâ do
natum ſpecie, habes germanum *Sc*
occiæ indigenam.

Sect. 2. *Baueria.*

Terra Nugonum.

PArs reliqua *Baueria* ingenioſio
eſt digniorq; ,& viatoris pedibu
& oculis faſtidioſi Lectoris: Populu
enim ſagaciſſimus ſibi viſus, rerun
omnium cauſas ſubtilius indagatu
nec niſi altius petitis rationum mo
mentis acquieſcit. Ab incunabuli
monoculi ſunt omnes; quippe ſtatin
à partu oculus alter velut ſuperfluu
eruitur: quod clauſâ ſemper alter
palpebrarum, & diſtinctius cerna
mus & intentius: pars nuda incedi
vt induendi & exuendi parcant la
bori ſimul & tempori; pars tecta ſib
parat, ſed abſque ſepto vel pariete
vt ædes eo magis ſint perſpirabiles
ac proinde ſalubriores: Pars nido
ſibi ſtruunt auicularum more altiſſi
mos, vt cœlo ſint viciniores; Omne

8

opinionum & operum ſingulari-
em quidam mirè ſectantur: Ho-
n quidam auram captantes popu-
em, vix profecto credenda moli-
tur: nam quoſdam videbis capite
edentes ac brachiis; alios aliis plu-
ſque cerâ iunctis inſtructos audaci
latu, alites, Dædaleo more, imita-
ros, vt *Calain* & *Zethen* Argonau-
rum ſocios ab inferis putares ſur-
xiſſe.

Alios vt Theſſali quidam Veneti lent, prodigia naturæ artiſque, vn-
enti, aut aquę, aut machinæ alicu-
s ſtupendos effectus hianti popel-
glorioſius oſtentantes: Alios deni-
e arte pol bene lucroſâ è viliſſimo
etallorum, aurum educentes: Ri-
eres profectò horum operoſam ſtul-
iã, ſpem toties eluſam, toties red-
tegratam: Ex iſtis quoſdam audio
liiſſe pridem oraculum de tam du-
o difficilimi negotii euentu ſciſci-
turos, quibus illico Pythius, *Tra-
illez*; diſcedunt alacri animo con-
ltores, ſibique iam annuiſſe deum
glorïantur;

Mountebanks.

Recitat decantatum a plebe rhythmum Libauius, in hanc ſententiam.

Alchymia eſt ar[illegible] ſine arte; Cuius ſcire eſt pars cum parte; Medium eſt ſtrenuè mentiri; Finis mendicatum ire.

gloriantur; perduntque iterum ac
nuo repetitam operam, & cum op
facultates, nec intelligunt ſe tẽpeſtiu
præſcio numine admonitos, vt Vul
niâ hac fraude iam ſero ſpretâ, ma
inſudarent ac ligoni.

Sect. 3.

Vrbes Moron. Fatuæ ſcilicet. Bauer
Metrop. Pazziuilla.

*Villa & Hiſtoria italis bene nota. Moreſin. de orig. Relig. Pap.

PRima hîc omnium occurre
mihi *Duricoria*, vrbs non conte
nenda, quæ tamen nihil habet qu
moretur viatorem: huic proxima* *P*
tenſis Villa, Senatorum prudentiâ n
bilis; qui non ita pridem cælo ni
boſo pluuioq;, de arcendo imbre c
ſilium inierunt; Alius pulſandas n
net vrbis totius campanulas: Ali
(quod Italæ mulieres ſolent vt ing
entem auertant tempeſtatẽ) diri o
ris pabula ſub dio cõburenda: Tan
grauiſsimus huius ordinis ſurrex
ſuaſitq;, vt quicquid in ſe nubes co
plecterentur aquę, deſtillare ſinere
nec dubitare ſe quin hoc pacto pl

u

a ſit tandem ſua ſponte ceſſatura:
d vrbium omnium domina Pazzi-
lla eſt; ſita quidem partim in pla-
tie vliginoſa, & paluſtri, partim
ro in montis editioris latere; ita vt
rs vtraq; aquilonari vicorũ deſcen-
continuetur; procul ab omni ne-
ore, ac fluuio; Montoſa pars valli
uem ſuppeditat, vallis monti aquam
puteis ſtagniſq; diutius reſeruatam.
ortas habet ſedecim, quas eo conſi-
o ſtruxiſſe aiunt fundatores, vt qua-
ruplo ditiorem aliis haberẽt ciuitatẽ.
ormâ non rotundâ, non ouali, vt vr-
es aliæ; ſed mediâ inter cylindricam,
inuerſam pyramidalem; planè ad
figiem humani corporis compoſi-
: Nemo hanc formam mirabitur
cet, qui nouerit Belgium Leoni,
eloponeſum platani folio, Italiam
biæ mortui hominis, corio bubu-
Hiſpaniam, vtramque peninſu-
m orbis Atlantici piſcium pulmo-
ibus, Aſiam crocodili pelli aſſimi-
ta: vt ſimul ac iſtã videris, Coloſſum
iquem humi ſtratũ, vel Prometeum
Caucaſo

Caucaſo illigatum, te à longe pu
res conſpicari. In ipſo montis ve
ce forum collocatur; quippe qu
caput vrbis eſt, ſenſumque & vit
reliquis adminiſtrat; quæ res qu
tum laboris faceſſat baiulis; dum
pellectilem quamcunque, præ
tim dolia maiuſcula, vino vel ce
ſiâ plena contra decliue collis d
ſum impellunt, coniectare Lect
& ride: videreris tibi centum vid
Siſyphos, vano niſu ſaxum prou
uentes; qui fortaſsis vbi ad vmbilic
vſque montis, magno conatu an
li ſudanteſque aſcenderint; alter
dolii decurrentis impetuoſiſsimo c
curſu, non ſine periculo repellu
tur. Hic habitant grauiſsimi ac h
noratiſsimi ſenatores, qui hinc ve
è ſpecula totam vrbem commodiſ
me poſſunt intueri: Ceruix huic a
iuncta eſt viculus breuis & anguſt
Lictorum ſedes & Bedellorum: Inf
ſcapularum, brachiorum, ac manuu
ſunt vtrinque vici duo, quos occ
pant artifices pauci quidem illi, n

nin

ium periti. Pro trunco huius vr-
corporis platea latior paulo; &
elſior, hoſpitiis deſtinata, quæ ad
bos vſque porrigitur: Etiam ipſa
s quâ ſedemus, pulchrè videtur
rri depreſsiore montis loco, vbi
n planitie paulatim coniungitur.
iones hîc habitant, lupæque, &
tquot vrbi mundandę dant ope-
n, cloacarii: Crura & pedes binos
mediam vallem protenſos baiuli
ciuntur, ac viatores: Ædes ad vnā
nnes carent fundamento; quippe
nt ſe malle lapides effodere, quam
elire: Ædificia ſibi ſtruunt excel-
ima Senatores, vt quô cælum pro-
ıs attigerint, eo magis incaleſcant,
nferiorem hanc terrę aeriſque in-
mentiam effugiant. Nullam non
mum cernes probè pictam vtrin-
e; & maiorum omnium præſer-
n, imo & hoſpitum nominibus in-
iptam.

Muro bianco charta di matto.

Sect. 4. *Senatus Pazzinillanus.*

ME illic agente, conſilium cepe-
runt Senatores, quibus potiſsi-
mum

mum modis ad vrbis ſiue dignitate
ſiue amœnitatem, ſeu denique ſecu
tatem fieri poſſet acceſsio: Alius a
ud ſuaſit, pro ſua quiſque facultate,
prudentia: Primus quidem mare ill
per multa milliaria, perque medi
montes ciuiũ induſtriâ deducendu
cuius proximitate vrbes alias mirũ
modum ditatas ipſe animaduertiſ
Surgit alter, ac moros à fronte renu
neque fidendum ait tam fero vora
que elemento: cuius perfidis fluct
multæ præclaræ ciuitates abſorp
fuiſſent. Alius ergo miros ſua
aquæductus, ab imâ valle per tub
los quoſdam petendos; quod n
dubitat facilè poſſe fieri, cum aqu
ſæpius viderit ſponte ſua è puteis
bulliiſſe; ſeque, quod nihil habue
quo in ſpatium anguſtius coarcta
rur per totam planitiem diffudiſſ
quodque è contra cum pluuialis
qua de ſummo monte deſcend
vnda vndam propellere ſoleat
præcipitare; idem proculdubio
ctura ſit aſcendendo. Alius mo
nc

uo aliquanto altiore cingi vrbem
auult, ciuium manibus è ſubiacen-
valle eruendo; cuius quidem conſi-
quadripartitam rationem attulit.
imò, ne totum orbem teſtem ha-
rent Pazziuillani, quid in vrbe,
æſertim à ſenatoribus, geratur;
in vrbis & muniendæ causâ &
gendæ; ac denique propulſandi
goris: quo facto, pontem vult è ſo-
la firmâque materiâ altiſsimum
ſtrui, qui à prioris montis cacu-
ine ad alterum vſque porrectus, &
bulationibus inſeruiret, & ve-
uræ. Exſurgit alius ac ſubridens,
gat quomodo tandem vallis mon-
m poſsit parturire; ac prætereà vt
c poſſe fieri concederetur, pon-
s maximè omnium patere pericu-
; nam ſi tantillum laberetur iu-
entum vel viator, ne ſalus ipſa
ruare illum poſsit, quin extemplo
reat neceſſum ſit; plerunque eti-
n (quod peius eſt) non ſine bra-
hio aut crure miſerè confracto:
alle ſe aliquid contulere quod
plu-

plurimum ſecum ferat dignitatis, n
hil periculi, nec multum labor
Quocirca ſi beneuoli ciues ſibi m
nitori auſcultarent, id ſibi longè o
timum videri, vt vnaquæque d
mus pro mole ſuâ pyramidem ſi
altiorem erigeret, cuius apici ſu
mo gallus æneus argenteusve, au
criſtâ inſignis, quauis aurâ verſati
inſideret; in vnaquaque pyrami
horologium collocaret; ſingulis h
rologiis campanulam adiungere
nec dici poſſe, quam elegans ac i
cundum ſpectaculum, tam freque
excelſarum pyramidum ſeries adue
tantib. peregrinis videretur, quà
que per horas aurem deliniret t
tintinnabulorum iugiter ſonantiu
harmonia: Acclamatum eſt vno ſ
tim ore tam commodæ, facili, gr
petitęque altius ſententię; vt iam de
ceps hoſpes quiſquis, mea ſequutu
veſtigia, illô fueris in poſterum p
egrinatus, vrbem ſis longe elega
tiorem cultioremque inuiſurus.

Sect. 5. *Speſius tractus.*

?eſius tractus huic adiacet olim litiſſimus; in quo nil celebre vi-ꝑræter *Saltum Actæonium*, *Cubæ*-, vrbem octangularem, & *Mila*-*a*: Incolę bonorum certè omnes fuſiſſimi ſunt, viaſq; excogitant cquid habent ingenioſius prodi-di; quidam enim cani venatico, vero accipitri, aut miluo; alij cu-eburneo chartæue pictæ ampla munt patrimonia; imo vbi ſola is ſuppetit, hanc vel haſtæ ſubji-nt, vel deponunt collybiſtæ, vt eant quo voluptatem ſuam in-ctius inſequantur. Sed regio hæc n ad *Fatuam Moroniam*, an *Feli*- pertineat, mihi quidem incertum Penes quoſcunq; fuerit olim, ſtat ni ante hunc diem veteres mi-ſſe colonos; & ſi quos hæc regio ſperitos aluerit, vel fœneratores, irim terram ſanè pulchram & fœ-dam, iſtos diu abhinc nouos do-nos ſalutaſſe. Vbi nihil ſuper-, vel quadris victitant alienis, vel publico forſan aluntur. Celebre

Terra ſt.. lt. Prodigorum. Tria præcipua prodigalitatis ſubiecta, Canis, Alea, Accipiter.

hîc eſt *Azotium promontorium*, A
lum miſeris debitoribus; quò con
giunt quicunq; foro infeliciter ce
rint; nouimus & vbi qui ſoluendo ſ
ſatis illuſerint iſtic mœſtis credito
qui ſi forte fugientem huc fuer
proſequuti, & ab ara retraxerint in
tum, rei iam læſę religionis, à ſum
quidem arce præcipitantur; Hîc
rentes etiam ſuperſtites, noſtris
videtur) indulgentiores, filijs vix d
adultis integrum demandāt patrin
nium; & moribundi vxoribus pl
que rem totam familiarem, agr
Moreſin. Sc. in lib. de Orig. rel. Pap. hoc idem de Britannis. ſupellectilem, neglectâ prole, leg
ſolent: quòd ſi illæ vitam priores
ceſſerint, tantum inſumunt fun
quantum filię elocandæ inſeruiret.

Sect. 6. *Liſonica gens.*

Terra adulatorum. PRo veſtibulo Felicis Moroniæ
det *gens Liſonica*; omnium q
vidi prodigioſiſſima; bifrons, bil
guis; ex antica parte ſimiam, poſt
canem referens; vt ex homine, ca
ſimiâ tota compoſita videatur: H
fidem mihi faciet grauis author *M*
ſter

rus, qui ex altera ſaltem parte In-
s quoſdam hac formâ deſcripſit:
ata quidem ad ſeruiendum : pars
axima ſe generoſioribus vicinæ gẽ-
volentes vendunt aut emancipant:
i vero tam ſtupidi ſint, vt nihil
i poſſint laude dignum excogi- *O imitatores, ſeruum pecus.*
e, optimè tamen norunt quic-
id vſquam viderint imitari : nec
id aut induunt, aut agunt, aut lo-
untur, cuius exemplar ſibi aliquod
n propoſuerint ; me illic agente
udicabant altero pede omnes, &
er incedendum vſque ſcreabant;
quod præfectus Liſoniæ *Ciniflo-*
us, crus ſibi fregiſſet pridem, & ca-
rho diuturniore laboraſſet. Horum
riq; tonſores, ſartores, pararij, vel
nique lenones ſunt; ſunt quidam, vt
unt, inter hos & aulici, habitu
n contemnendi : nec quis pro-
to Hiſpanorum mimus eſt, præ
is Liſonicis. Alloquere & intuere
empiam; Is incuruato prius ge-
& exoſculatâ dextrâ, vltimam
auſulæ vocem reduplicat, vultúque

renidens, quicquid tibi gratum fe
retur, blandè regerit; non tamen
ne immenſa titulorum congerie:
ſculo dein altero claudens ſibi
bia, pendet ab oculis tuis, anxiu
tibi reſponſum arriſerit. Tu mo
iſtis annue, & perge fari; quicquid
xeris, velut oraculum datum diui
tus in tabellas refert, cœlum ſu
cit, téque pronus veneratur. De
non agnoſcunt iſti præter illum,
ſe addixerint in ſeruitutem; hunc a
geniculationibus, precibus col
ſupplices: Hæc omnia altero c
dem ore fiunt: ſed nullum vnqu
ex hoc ore verbum egreditur, qu
non interea altero (canino ſcilic
clanculum retractetur: Hoc in t
ctu offert ſe prima omnium *Loue*
um, vrbs alta & ſpectabilis, ſed t
parum ſolidè conſtructa, vt ſper
nequeat diuturnitatem: Bugio
mine & ditata plerunq; & aliquan
etiam ſubmerſa: & vicina huic
billarda, villa ſtridula, cuius inc
nunquam tacent: Aſſurgunt h
m

ontes, ſeque ipſi exuperant vſq; ad
atouillam, pagum ſanè inclytum,
ius incolæ nunquam non rident:
niungitur huic amœniſſima *Pia-*
ntiæ planities, quæ demum in *Pipu-*
m deſinit paludem : illa rurſus in
rguenſam infame oppidum; quo
ulant malefici omnes, & quos vo-
nt, *Medroſi*.

Cap. 7.
Moronia Felix.

MOronia verè Felix, ſiue amœ- Terra Thraſonũ; vel, ſtultitiæ glorioſæ.
nitatem ſiue opulentiam ſpe-
es, Auſtraliorum regionum facilè
ncipatum obtinet; quod ſi quan-
n præ ſe fert diuitiarum, tantum
uerâ poſſideret, vereor ne huic A-
ilonari etiam orbi palmam præri-
ret; ſed iſtis mos eſt, & quæ non ha-
nt ſimulare, quæque habent oſten-
re glorioſius: E longâ & latâ mon-
im ſerie, planities continua fit per
illiaria Germanica 60. protenſa,
æ ſitum præbet Felici Moroniæ

longe quidem iucundiſſimum; cui
imis pedibus oberrat *le-Sain* flum
ſpectatiſſimum, & ferè totam cing
In decliui fronte collis tam pulch
continui, facilè concipiet Lecto
quanta cum amœnitate ſpargant
vrbeculę; ex alterâ parte vallem d
picientes florentiſſimam, riuo ce
perquam elegante pererratam; ex
tera ęquabili paſcuorum agrorum
tractu ſatis ædepol ſpatioſo ſep
commodiſſimè: Vrbes hîc non ta
frequentes, quàm altæ nitidæque,
bricâ tamen valde tenui; & quicqu
externo ſplendore pollicentur,
trinſecus nimium ſordidæ: Hîc q
parte Rodomantadij colles inæqu
le dorſum viatoribus calcandũ pr
bent, *Vantarole* vrbs eſt, quę & *Salac*
na dicta eſt; ſuperba ædificiis, ſed
Cic. ep ad M. Fab. Gallum. mendicitatẽ indiga: vicina huic *M*
noſprecia, lutoſa mehercle villa, c
nomen merito cõceſſerit illa Pariſi
The Torre. rum. Ab hac non multũ diſtat rup
altiſſima, & notiſſima *Derrumbiac*
non multum abſimilis Peccanæ i

ap

ud Anglos, cuius pars ſumma ſolo uabili cõtinuatur; deſcenſu tamen eo recto ac præcipiti, vt ſi ab alto ſpicias, læuis ſaxorum ſuperficies rris editiſſimæ, humanâque operâ litæ latus referre videatur: Multis eribus funeſta rupes: vt non plu- crediderim è ſaxo Tarpeio ceci- ſe. Alteram orbiculi huius Moro- ci partem occupat *Antoia* vrbs, in- ndiis ita nimis obnoxia, vt ne vetus ma tam ſępe flagrauerit: quod par- n ex ciuium negligentiâ, partim ex lium oleoſa materia euenire credi- le eſt; & vicina huic *Putaniũ*, quam i *Villam Vitioſam* appellant, è ſilice mentóq; duriſſimo ſtructa: Dein opè ditionis Vcalegonicę fines, of- runt ſe latiſſimi *Sin-obræ campi*, vbi pulus nunquam non feriatur, & in borantes quoſq; ſeuerius animad- rtit: cuius pręcipuę vrbes *Iugaria*, & *iſagliũ*; quarũ ex orientali latere vbi *Sain* cũ Oiſiuio flumine vndas cõ- iſcet, *Saltuares* illas *inſulas* (olim, vti detur, Plinio cognitas) cõſpeximus;

ἀέργοις αἰὲν ἑορτή. *Heſiod.*

 quæ

quæ in ſymphoniæ cantu, ad ic
Plin l.2,95. modulantium pedum moueri perh
bentur.

Sect. 2. *Mores Populi.*

NEmo hîc non ſe nobilem glo
atur; ſtatuas atauorum, & in
gnia nec non immenſam proſap
ſuę ſeriem, etiam ab annis ante or
conditum 10000 (cum illis apud Di
dorum Siculum) deriuatā oſtenta
Vidi iſtic pręlongas quorundam p
ticus, cognationis ſtirpíſq; ſuę rect
obliquis, trāſuerſis lineolis depict
quorum tamē auos vicinia ſartor
carbonarios, equiſones pridē agn
uerit. Nec quis nobilium eſt qu
Vel *Eſcogidos*, Hiſp. *Scogidos* appellant; quin prędia etia
habeat ſuburbana, colonis quibu
dam, *Vellacos* vocant, vulgo elocat
ſeruis vero pleriq; *Liſonicis* vtuntu
Victu & prætenui & viliſſimo cont
ti ſunt ipſi *Sennaladij*, nobilū gener
ſiſſimi: Sunt tamen ex his, qui ſem
in anno ſub finē forte Decemb. co
uiuia quidem agitant ſplendidiſſim
magno cum apparatu, & hoſpitu
numer

umero, & ferculorum ; vt vni huic ſto reditus fere omnes inſumere eceſſe ſit ; deinceps vero , quod ſu- ereſt, ita genium defrudent, vt penè erâ ſe fame enecent. Sed pars maxi- a ventrem contemnens, eique quan- mvis obſtrepenti aurem obturans, uicquid vſpiam ſuccurrit veſtium, recio deterit; ita tamen vt pudeat uriem fateri palam, quam vt hone- è diſsimulent, & ſaturitatem contrà entiantur , quoquò ambulant à randio, mundare ſibi fauces man- li, calamoque dentes exonerare car- is non viſæ pridem reliquiis, aſſolent. lorum cuiuis non arca, non fundus antum valet, quantum gladius & uod gerit, amiculum : Non deſunt x iſtis qui centum pluresve *Mange- uadagnos*(ij ſerui ſunt)alunt veſtiunt- que; quicquid habent tamen, vt Plau- inus ille, cum mutuo non poſſent, umpſerunt fœnore; veſteſque ſuas à arario conduxerunt in diem. Vidi, & qui ſtabulum ſibi ſtruxerit verè regiũ, è longè conquiſitis lapidibus colum-

Sic Itali ſuos ingenioſe: Angl. voce *Eate-gaynes.*

nis

nis marmoreis, multoque ebore con-
cinnatum; ipſe vero interea tugur-
olum humile, anguſtum, ceſpititium
habitarit. Nomina ſibi longiſſim-
fingunt, quibus gentis, loci, ſtirpis
cognationis gaudent aggerere; ſed S
titulos omnes non vno ſpiritu con-
tentos, de compoſitione frequenti cō-
cumulant. Plumæ hîc præſertim lon-
giores, quas *ſtruzzolias* vocant, no
minoris fiunt quam pelles ab hodier-
nis Moſcouitis: Aliqui præterea cam-
panulas argenteas, calcaneis appen-
dunt, quæ ad ſingula veſtigia clar
reſonantes, oculos ad ſe vocant præte-
reuntium, aureſque demulcent.

Pauci illi qui generis ignobilitate
non poſſunt diffiteri, excelſo tamen
animo ſunt, & altiſsima ſapiunt: me-
mini in veſtibulo cuiuſdam inſcriptū
legiſſe:

In aditu montis Feſulani in conclaui quodam ſcriptum Politiani manu.

* *Miſero quello chi di perſona vile,*
Naſce di cor magnanimo & gentile.

Vnum inter reliqua ſtupebam iſtic,
nec immerito; incolarum pleroſq; nō

Tabacc.

pane, non cibo, ſed fumo herbæ non
benè

enè olentis, nec hercle ſalutaris, vi-
itare; quem ore quidẽ excipiunt, na-
bus egerunt; vt ex iſtis tot interim
uminos facere videantur: Morem
unc neſcio hercle num ab Indis Mo-
oni, an Indi ab iſtis didicerint. Fer-
ır enim nobilem quendam ingenio-
m, ſed nequam *Topia Waralladorem*,
mi peſſimi originem ab Indico quo-
am Dæmone petiiſſe; ſunt tamen
ui Indos quoſdam *Torrida-Zonios*
ıthores fuiſſe putant tam clari ſuf-
tus, vt intus etiam nigreſcerent:
erplacuit his ſcilicet ſuus color,
ec æquum videbatur, vt eiuſdem
orporis interior pars ab extimâ,
olore variaret: id ſcio, dum nares
nplentur, exhauriri loculos; & plu-
ima hinc generoſiorum patrimo-
ia in fumos exhalaſſe, & è domini
ui naſo turpiter euolaſſe: dumque
umant altius eleuatæ nares, culinas
laniſſimè refrixiſſe.

In ſingulis vrbib. Antoia præſertim
z Putanio, alternæ domus ſiue pue-
is, ſiue * fœminis meritoriis de-
ſtinantur,

* *Scorta Romæ Iulium nummum ſoluunt Pontifici; exhinc cenſus illius annuus excedit 40000 Ducatos. Paul. 3. in Tabellis ſuis habuit Meretrices 45000.*

ſtinantur, & annuum probatiſsim
artis precium profecto ſoluunt: Cu
his luditur honeſtè; nec quem pud
notiſsimum populo proſtibulum v
in foro, imo ne vxore quidem conſci
ſalutare immodeſtius: ſũt & qui miſe
ras vxorculas officioſiſsimè ſuis ſco
tis famulari cogunt.

Sect. 3.

Moroniæ Fel. Paradiſus.

NIhil habet vlla Moroniæ pars fortaſſe nec noſter orbis tam no bile, tam pulchrum, quam Felici Moroniæ Paradiſum: mirandum herclè opus, & cuius vnius aſpectu tanti itineris & tædium ſatis leuarit & ſumptus abundè compenſarit Perſtringit à longe oculos mons ru tilus, totuſque (ſic enim vel eſt, vel quod tantundem valet, videtur) au reus: Aggeſtus olim opere (vti ferunt) Chymiſtico, Qui tamen ſi lubet fer ro metalli robur experiri, in pulue rem illico euaneſcit; ſi flammâ, in fumum: Cuius in faſtigio, caſtrum ſplendet Cryſtallinum, arte non huma-

umanâ (ſicut exiſtimant accolæ) oncretum : Etenim ferunt Fortuam è cælo quondam, deorumque umero exterminatam, hanc ſibi dem, terrei ad inſtar cœli poſuiſſe: ic bonum numen beare mortales uxilio, preſentiaque; tamque largâ anu profundere inexhauſtas muificentiæ opes, vt quicquid demum redulâ ſaltem mente quis bonus etierit, ſatque diu expectarit, non oſſit non aliquando impetrare. Cōolant huc ex omnibus terræ plagis ullius non ætatis ſexus, conditiois homines, ex pia tamen Moroia frequentiſsimi : nec quis fere eſt n toto hoc orbe adeo vel impotens, el eximius, quin aliquando montem unc & conſpexerit, & vbi licuit, aſenderit. *Madonna Lauretta*, & diuus *Compoſtellius*, & *Parathalaſsia* illa noſtra Deſiderii frigent mehercle præ oc numine : ſtrati iacent in valle nnumeri clientes, non ſecus ac globuli candidiores obducunt ſemitas, bi grandinauerit; Nutum Bonæ Deę reli-

Fortuna ſtultorum dea, vetus illud, Fauet fatuis

Semel inſaniuimus omnes

Eraſm. Do. Walſingamia.

religioſè præſtolati: Nec fas cuiquam
audaci pede ſacrum collem premere
donec albo vexillo à Sacerdotibus
Caſtellanis extenſo, otium ac volun-
tatem ſuam diua ſignificauerit; Tum
clamitant vnà omnes rauco ſtridore
cœlũ implẽtes, MADONNA SCO-
PERTA, ruuntque vniuerſi, viæque ac
portæ anguſtias fruſtra queritantur.
Dumque nimium feſtinant, alter alte-
ri viam obſtruit; nec dici poteſt quan-
tæ hinc rixæ ſæpius oriantur, imo &
pugnæ parum aliquando ſiccæ: nam
præire volunt omnes, nemo cedere
meliori: premunt adſtantes, præce-
dentibus inuident, remotioribus illu-
dunt: Vidi iſtic laterum fortaſsis infi-
miorũ quoſdam, qui in hac valle pen-
ſenuerint; quibus nec adhuc datur in-
gredien di licentia. Quid rei agant h-
omnes rogitas, Lector, & miraris. Ce-
tè conuocauit omnes habendi cupid-
tas, retinuit ſpes: nempe vota factu-
ros quoſque vt Diuæ beneficio exop-
tato tandem bono potiri liceat. Nota-
ui hîc aliũ negatos precaturum amo-
re:

Sonus Italorum, quum D. Mariæ ſtatua retegitur.

es,aliũ pacem modo domeſticã, aliũ onores, diuitias alium: Hîc patrui imis iam longæui funus, ille poſt es olim vices munus vacaturum ogat. Sedebat hîc prope portã ſuperciliofus quidã rerum Dominus,nouiſimę proximã, vti ferunt, monarchiã etiturus: Heîc deformes quædam irgũculæ, formæ gratiam; illic anus igoſæ rediuiuam ſperabant adoleentiam; hîc ſterilis liberos, illic erua libertatem; omnes aliquid, ſinuli aliud meditabantur. Signo iam ato qui poſſunt dant ſeſe in viam, nontem non pedibus ilicet hoc piaulo eſt, ſed manibus genubuſque onſcenſuri; Medium iam montem nagno cnm labore aſſecutos blanius excipit vnus è ſacerdotibus, nonen ſciſcitatus & patriam; quod ſenel acceptum, te interim conſiſtene,voce Stentoreâ pronunciat; partim t ſocios ſuos ipſumq; adeo numẽ prenoneat, quos qualeſque ſint hoſpies habituri, partim vt intelligat priſquã propius acceſſeris,cõſulto prius

numine,

numine, num ſat tecum attuleris fi
dei & puritatis. Nam ſi paulo impu
rior ac depreſſior grauiore mali ſar
cinâ iſtuc conceſſeris, conſcia ſat
diua rubeo te vexillo monet in cœ
nobiolum (loculis purgandis iuxt
poſitum) relegari; heîc aſſeruaber
donec leuiore crumena, mundior
anima fueris ad reliquum itineris con
ficiendum comparatior. Quod
nomen fortè placuerit, plumbeo t
ſigno ſatis inſtructum dimittit au
ſpicatò: Tribus tamen hiſce tibi i
aurem ſolenni more prius obmu
muratis, *Spera, Crede, Expecta*; Pergi
læto, alacrique animo; cumque ip
ſos fere palatii gradus attigeris, li
men ferreum ſe offert: cui inſcrip
tum:

Sannazarii carmen.

Fortunam ſi auidè vorare pergas,
Illam vt malè concoquas neceſſe eſt

Huius anguſtiſſimos aditus to
uus ianitor aliquandiu præcludi
qui tamen mercede facilè miteſci
aperitque tibi non tam portam
quam foramen; cui vbi tu te pronu

inſi

inſinuaueris multo niſu: En tibi æ-
des fere cæleſtium æmulas; auro,
margaritiſque quaqua verſum teni-
dentes, quarum externa facies nihil
infra felicitatem polliceri videtur:
Sacerdotum habitus, officia, ritus,
templíve formam (ne nimius ſim)
prudens omitto. Tandem (vacat e-
nim per aliquod tempus omnia cō-
ueri) accedit alter flaminum, ma-
numque prehendit; & ſimul oculos,
faciemque totam linteo velamine
deuincit; per multas ambages occę-
catum ducens hoſpitem, quoquò
iubet; ſed vti creduli homines opi-
nantur; in templum *Bonæ Deæ*, ſcili-
cet, profanis oculis non licet Numi-
nis maieſtatem conſpicari. Prouolui
hîc iuberis in faciem, ſacrumque pa-
uimentum deoſculari; nec mouere
manum pedémve donec te Diua no-
minatim compellauerit; tum quic-
quid volueris, audacter profari, quic-
quid illa iuſſerit ſatagere abſque vel
morâ vel diffidentia; factumque iri
quantumuis arduum, quod flagitaue-

 ris,

ris. Sed quæ religionis tantæ mer
ces eſt, inquis, aut quis cultus huiuſ
ce exitus? Ridendus hercle, qui qu
ſplenem agitet vel non petulantem
Illuſum eſt ſingulis probè, arte qui
dem multiplici; ſed adhuc tam clan
culariâ, vt licet inopes dimittantu
ſinguli, malint tamen ſuam quiſqu
ſiue inertiam, ſiue incredulitatem
quàm fidem Numinis criminari. Fa
cto ſemel voto (puta honorem po
ſtulari) illa benignè annuit: Et i
primis iubet ſupplicem poſt hora
aliquot *ſacram* vt appellat *potiuncu*
lam ebibere; quâ ſordes animæ vltr
abluantur, ipſéque dignior fiat, qu
exoptatam felicitatem reportet. De
inceps etiam procumbat aliquan
diu, donec ipſa denuo fuerit alloc
ta; tum vocem obſeruet ſedulo, a
iuſſa capeſſat alacer, nec dubite
quin voti compos illico ſit euaſurus
Tantum vbi omnia ex animi ſenten
tiâ ſucceſſerint, credat eodem in ſta
tu ęternum permanſura, gratóq; an
mo numinis beneficētiam record

tu

ur. Acceptũ iam calicē abſorbet ho-
bes lubētiſſimè, ſuauiſſimumq; ſacri
quoris guſtum tacitè ſibi plaudit;
eſciens interea poculum reuerâ ſo-
oriferũ ſibi propinari, mulſo, papa-
ere, opio, lactucis, atq; id genus her-
is medicatũ; cuius hauſtu cõſopitus
lico, non ſecus ac cadauer aliquod
veſpillonib. hac illac in palatium a-
portatur; deniq; intuentiũ cachin-
is exceptus diu, ſiſtitur tandem in
ubiculo, lectóque elegantiſſimo, or-
ato more regio eburneis quidē ta-
ulatis, aurea cõtignatione, ſtragulis
reciociſſimis, vt ne periſtromata æ- *Plautus*
uè ſint Cãpanica, neq; Alexãdrina *pſeud.*
elluata, cõſutaq; tapetia; in limine
iniſtri collocãtur, ędepol cultiſſimi,
rquib. annuliſque, more aulico in-
gniti; expectaturi donec Endymion
e nouus (quod poſt triduũ plerunq;
) euigilauerit: Qui demum exper-
efactus, circumſpicit attonitus: Loci
formã, & precium habituſq; mi-
iſtrorũ nunquã ſatis miratus, dum
rui omnes ordine ſuo flexis genib.

experrectũ ſalutant Regem, fauſtũ[…]
diem apprecantur : quodq; mauel[…]
hodie veſtis genus officioſè percon[…]
tantur ; Tandémque afferunt infini[…]
penè valoris veſtimenta, *Dant digit[…]*
Ouid. Metam. 10. *gemmas, dant longa monilia collo;* [...]
Plaut. Epid. obſitum margaritis diadema capi[…]
imponunt. Induſiato deniq; ac pat[…]
giato vbi prandendi tẽpus inſtiteri[…]
menſam dapalem ac munificã inſtr[…]
unt : ſpectaculis, ludis muſicoq; co[…]
centu reliquũ diei conſumunt. Qu[…]
& cœnatur adhuc apparatu magis [...]
fieri poteſt) regio ; clauditur aute[…]
inſcio cœna eodem ipſo poculo, q[…]
grauiſſimus ille ſopor pridẽ induct[…]
eſt; vnde bonus ille rex Ephemeru[…]
Virgil. Aen. 3. *Iam ſimul expletus dapibus, vinoq́ue ſepult.*[…]
per poſticum effertur foras, habit[…]
que proprio, ſed aliquantulum ſ[…]
datiore in triuio miſer exponitu[…]
vbi cum ad ſe redierit, rurſum ſt[…]
pet, quis & vbi ſit, fueritque priden[…]
ac reuoluens animo nuperam, m[…]
dóque amiſſam beatitudinem, eiu[…]
miſerè, ſemet incuſans ſiue inerti[…]
qu[…]

ód Diuæ tam præſentis vocem
rout in mandatis habuiſſe memi-
) ſecundò non auſcultauerit; vel
gratitudinis, quod tam inopinâ
gnitate nimis elatus, donantis mu-
icentiam neglexerit: Cedit ergo
hrymans, quiritanſque, & id vnum
ore habet animóq;, *Fuimus Troës;*
rtatur reliquos, vt pergant, ſéque
æbeant diuæ morigeros, omnium
mortalium fuiſſe pridem feliciſſi-
um, ſuâ ſolius culpâ excidiſſe: vn-
alii auſpicatiora ſibi omnia polli-
ntes magis adhuc proritantur.

CAP. 8.

Pia Moronia.

Terra ſtult. ſuperſtitioſorum. *Quotquot religioſe inſaniunt, vel ſuperſtitione laborant, vel nouis ac hæreticis opinionibus: Hinc Morpiæ duo comitatus.*

AB Occidente Moroniam Feli-
cem ac Fatuam claudit Pia; re-
o quidem ſuoptè ingenio ſatis fe-
x, ac elegans; maximè tamẽ ſqual-
ns incuriâ dominorum; Nam vbi
uas in partes tribui ſolet, (*Creduli-
m* & *Doxiam*, Priorem longeq; am-

pliorem qui colunt, ita toti rit
quoſdã putidos ac ridiculos ſapiun
vt ſuorum omnium curam abiicer
Deo dignum opus exiſtiment. Vil
hîc & optimæ & frequentiſſimæ ſu
Lipſanium, *Marauilla*, nec diſſi
procul *Crocetta*, *Rodillia*, *Baſcia*; vl
rior pars ferè ſola, quæque vix n
uit colonum: Huius pagi *Ceniz*
D'ayuno, *Gymnopodilla*, *Fouetta* fo
taſſis ob ſitum parum ſalubrem fe
derelicti ſunt: niſi quod ſemel in a
no, ſancta quadã die Veneris, ab o
nibus Moronis Pijs inuiſantur: N
tacendũ hîc eſt in monte *Bagnac*
uallino Ptochæum in tote orbe m
ximum, ac luculentiſſimum, *Hoſpid*
di pazzi incurabili, impenſis regi
nis totius, & extructum, & ſuſte
tatum; cuius præfectus hodie *Ga*
zonius eſt, vir ſane integer, ac ſo
citus, qui in claſſes quaſdam pulch
diſtinxit huius ordinis vniuerſo
Nulla Moroniæ pars eſt, quæ n
colonias huc aliquot impotentio
emiſerit.

Hoſpidale di pazzi incurabili à *Thoma Garzonio de Bagnacauallo ſcriptum parum feliciter.*

Sa

Sanè præter Cœnobiola, quorum
ic numerus eſt; nec plures villas eſſe
rediderim; nil præter ſordidiſſima
uguriola, quale Weſtphalum illud
ipſij hoſpitium, cernes: Nemo hîc
certam terræ poſſidet; omnes enim
Cœnobitis Morolophis mancipa-
unt, agroſque paternos aris fociſq;
uorum cõſecrârunt. verbo dicam,
Quatuor hîc ædium genera cõſpexi,
Templa, Cœnobia, *Proſeuchas* vel
πτωχοδοχεῖα, *Tuguriola*; nam præter re-
igioſos vel mendicant omnes, vel
eruiunt. Religioni cuidam deuo-
iſſimi omnes ſunt; quid tamen, cui-
e Deo credant, neſcire profitentur,
egligunt diſquirere: ſat illis eſt ma-
orum veſtigia ſequi, & ſanctorum
lim ſedes occupare: Etiam inceſſu
gaudent cruciplici; ſic.n. pedes pro-
mouent, vt alter alteri è tranſuerſo
poſitus crucis formam referat; eo-
dẽque more brachia dolentiũ geſtu
implicata gerunt: Tẽpla quidẽ habẽt
cultiſſima, in agris tamẽ cuiuis lapi-
di, ac ligno ſupplices proſternuntur;

globuloſque ligneos & ſuccineos a
gitant. Non tot iſtic capita, quo
diui: paucos præ iſtis annumerau
Varro veteribus Romanis; qui fer
omnes lapidei, lignei, farinacei; no
deſunt tamen qui equos, ſues, cane
in hoc albo reponant: nouos indie
creant ſibi Deos, aliquando etiai
vno die, in vno templo ducento
Quod ab Ægyptijs olim factitatu
legimus, hîc vbique comperimu
ſuperſtitum ædes negligi, honeſta
funus ac monumenta mortuorum
Nouimus 800. libras ceræ vni no
maximo funeri inſumptas. Hîc eg
me ſepultum volo, cauéque teſta
mento iſtuc delatum curent hære
des, comiteſque mihi adiungi cu
pio quotquot peregrinationem hā
meam vel damnant, vel plus æqu
mirantur; vel ſibi poſthac imitar
dam propoſuerint. Nam præter ta
das, incenſationes per circuitum
oſcula, campanularum ſonum, a
ſperſiones, quæ animæ pridem ex
autoratæ non parum prodeſſe pu
tantur

Tot ſolent inſumi ſepulturæ cuiuſq; Cardinalis. lib. ſacr. cæremon. 1.

ntur ; paraſrenariis duobus illud
x lege loci incumbit, vt duobus fla-
ellis ex ſerico nigro, inſignibus mor-
ui depicto, muſcas à cadauere ar-
eant, * etiamſi tempus hyemale ſit;
uando muſcæ omnes non minus
adauere ſeruato mortuæ iacent.
Nihil tractant non exorcizatum pri-
s, aquam, oleum, ſalem, ceram, bal-
amum, gladium militarem : Roſæ
ureæ magna cum ſolennitate be-
edicunt ; Baptizant vexilla, & cam-
panulas. Sed quod quis magis ſtupe-
it, in vrbe *Marauillâ*, certum eſt lapi-
les audire, lachrymari, ridere, pedem
orrigere ac retrahere, ſanare morbos
ſanguinem emittere, ac nihil non cot-
idiè præſtare quod à quoquã vel ho-
minum vel Semonum, vel Dæmonum
ieri poſſit.

* *Ipſa verba ſunt lib. primi ſacr. cærem. in exeq. Cardin.*

Sect. 2.

Doxia : altera Mor. Piæ prouincia.

Terra ſtultorum hæreticorum.

DOxia pars altera, varietatis plurimum oſtentat, elegantię parum:

rum: nulla hîc villa, nulla domus a
alterius formam conſtruitur: ſingu
læ nouam, quamque fieri poteſt a
reliquis diſcrepantem adfectant
Nuſquam plura vidi, minuſque ob
terata vetuſtatis monumenta:[a] Chro
nia hîc villa eſt; ſeptemque Pyrami
des dirutæ aliquantulum à Saturni
anis olim erectæ, in memoriam ſep
tem Angelorum, quos præter D
conſcientiam, mundum credebant fa
bricaſſe. [b] Dein *Abraxia* vrbs, Ba
ſilidianorum quondam ſedes; qu
veterum decreto ex ædibus conſta
bat 365. nec fas eſt vel vnam prior
bus adiicere, aut vero vnam demoli
ri; Nec abhinc multũ Pagus [c] *Borbo
riticus* ſtatuas oſtentat [d] triginta, æu
ſemeſas, dextris quidem coniunctas
octo tamen, reliquis maiores; ſaxi
Hebræis characteribus inſcripta
Quin & hîc deſertum paulò ſyluc

[a] *Saturniani docebant ſeptem Angelos feciſſe cælum, præter Dei conſcientiam.* August.

[b] Baſilidiani *cælos* 365. *eſſe: ſecundum numerum literarum nominis* ἀβραξας.

[c] Gnoſtici *ſic dicti ſunt, quaſi cœnoſi, ob inſignem in ſuis myſteriis turpitudinem: Etiam* Carpocratiani *ſic dicti, Iren. l. 1. c. 24.*

[d] *Valentini Aeones* 30. *Βυθος, νῦν &c. à quibus primogenita octonatio (verbis Irenæi) præcipua erat, & origo reliquarum. Hi voculis Hebræis in ſuis ſacris plerunque vtebantur, ibidem Irenæus.*

ſiu

us eſt, in quo [e] *Elceſaitas* vel *Ebioneos*
iu ferunt vixiſſe: rudera quædam
ræ vetuſtæ adhuc remanent, in
ua coacti ſacra fecerunt diis Eth-
icorum. [f] A ſiniſtra tumuli cernun-
ur Heracleonitici oleo, balſamoque
tiam num madidi. [g] A dextra vallis
phitica, vbi ſacri Colubri ſpelunca,
& altare quod toties incantationibus
euocatus aſcendiſſe fertur: Etiam
ubterraneæ *Caianorum* domunculæ
atent hîc peregrinis, inferno, vt cre-
ditur, proximæ, in quibus Caini
fuſtis, Iudæque capiſtrum ſanctius
aſſeruantur. Ad ripam Hygri lacus,
ferreâ catenâ palo affigitur [h] *Seue-*
rianorum patera, quâ illi homines
quondam abſtemii aquam exci-
pere ſolebant. Ibidemque angu-
ſtiſsima [i] *Tacianorum* cubilia, men-
ſæ minores; ſparſimque iacent [k] *Mon-*

e Iidem Epiphanio; Hi (vt Euſebius) fidem in perſecutione negandam, & in corde ſeruandam docent.

f Nouo modo morientes redimere videbantur oleo, balſamo, aqua, & inuocationibus Hebræis.

g Ophitæ Chriſtum colubrum deceptorem fuiſſe; nutritum colubrum qui incantante ſacerdote egreditur, lambit oblationes, regreditur.

h Seueriani *non bibebant vinum, quod de Satana & terra germinaſſe dicunt. Auguſt. lib. de Hæreſibus.*

i Taciani *nuptias damnabant æque ac fornicationes; ergo lectis non magnis vtebantur, menſis vero minoribus, quod carnibus non veſcebantur. ibid.*

k Illi de ſanguine anniculi infantis punctionum vulneribus extracto conficiunt panem; ſanguinem hunc farinæ miſcentes. ibid.

taniſtarum

taniſtarum funeſtæ placentæ, [l] *Valeſi-orum* pumicei teſtiruli, [m] *Manichæo-rum* agri longè ſpinoſiſsimi, [n] *Pſallia-norum* cellulæ precatoriæ, [o] *Patricia-norum* cruces, [p] vtriculi *Aſcitarum* [q] *Pattalorinchitarũ* ſtatuæ *Harpocra-ticæ*, [r] *Aquariorum* cyathi, & quot quot fuerunt veterum hæreſeon monumenta. Nihil tamen ita ſplen-didum vidit ſeculum illud prius, ac [ſ] *Rhetorianum* palatium ad omnium planè ædium exemplar ita ædifica-tum, vt ſuam interea formam videa-tur ſibi propriam retinere. Manent denique adhuc caſta [t] *Abelianorum* mœnia, quæ prolem adoptatitiam ac alieni patris generoſa inſignia

l Valeſ. *ſe caſtrabant & hoſpites rem ſe Deo gratam feciſſe ſperantes.*

m Manich. *inter alia abſurdiſſ. plantas ſentire & dolere putabant; agrum ergo ſpinis purgare nefas illis videbatur.*

n *Hi* Euchitæ *etiam dicti ſunt, nunquam non orabant, vt his qui hoc de illis audiunt (inq. Aug.) incredibile videatur.*

o Patric. *carnem ſuam non à Deo, ſed Diabolo conditam putarunt; quam ergo ſic oderunt vt quidam ſibi mortem intulerint.* Aſcitæ *vtres ſe nouos vino nouo repletos dicebant: vtrem circumibant bacchantes.*

q *Dicti à* { πάτλαλος / ῥίγχος } *per palum digitum ſignificantes; qui labiis & naribus opponunt digitos, atque ita ſtudent ſilentio. Auguſtinus* δακτυλοριγχίτας *appellare ma vult.* r *Aquam offerebant in poculo ſacramenti.* ſ Rhetorius (*vt notat Philaſtr.*) *quod tamen Auguſtino incredibile videtur, affirmabat omnes hæreticos rectè ambulare & vera dicere.*

t Abeliani *non miſcebantur vxoribus, nec tamen ſine vxoribus viuere illis licebat; adoptarunt ergo filios aliorum; generantibus circumquaque vicinis, & filios ſuos inopes ad ſpem hæreditatis alienæ dantibus libenter. Auguſt. loc. citato.*

ſanctaſ-

ńctaſque reliquias palam oſten-
nt.

Hîc non ita pridem fundamenta
uæ vrbis iecerunt parum auſpi-
to fanatici errones, quos **Erriconi-
laitas*, & *Georgo-Dauidicos* vocant.
Quin & exules quidam ∴ *Virginen-
s* duraturam hîc rempublicam per-
eram meditantur. Liceat mihi
onere orbis vniuerſi dominos, re-
es, imperatores, modo ſuæ paci ac
pſorum ſaluti probè conſultum ve-
int, hæreticos omnes pacis publicæ
uratos hoſtes, ac perturbatores huc
elegent.

*Henricus Nicolaus & Georgius Dauid *fundatores turpiſsimæ illius Anabaptiſtarum ſectæ, quam alij* Libertinam, *nos* The Family of loue, *indigetamus.*

∴ Bruniſtæ *quidem Angli in Virginiam relegati.*

CAP. 9.

Status Politiæ Moronicæ.

VVrbium quidem ſingularum regimen medium eſt inter Ariſtocraticum, & Democraticum. Eligit ſibi populus, quem mauult ſenatorum numerum, qui neque annu-
um

um gerunt, neque perpetuum Magiſtratum, ſed pro eligentis plebeculæ arbitrio præſunt, præſidentque: quem habeant nimiæ fortaſſis prudentiæ ſuſpectum, hunc ſtatim oſtraciſmo ſeueriore è ſuis finibus eiiciunt. Prouinciæ aũt omnes, nomine ſaltem tenus, vnum agnoſcunt Principē tũ temporis *Il Buffonio Ottimo Maſsimo*. Palatiũ illi in Felici Moronia, prope Piam, *Papagalliũ*: Is medius inter Imperatorē, & ſacerdotē, mitrâ ſimul & diademate ſedet inſignis; Pro ſceptro clauis illi præfertur, cũ gladio: clarum emblema Diuitiarũ, & poteſtatis. Clauis.n. docet omnes Moroniæ theſauros illi pateſcere: Gladius pro libito ſe aliena diripere, ſua defenſare poſſe. Aduentãti cuiq; pollicem dextri pedis exoſculandum porrigit, quem morē diu ferunt inualuiſſe; natum inde primitus, quod quidam ex antiquis regibus chiragrâ laborauerint: Non naſcitur ille quidē, ſed eligitur, nec tamē ante decrepitam ætatē, ne nimis diuturno imperio

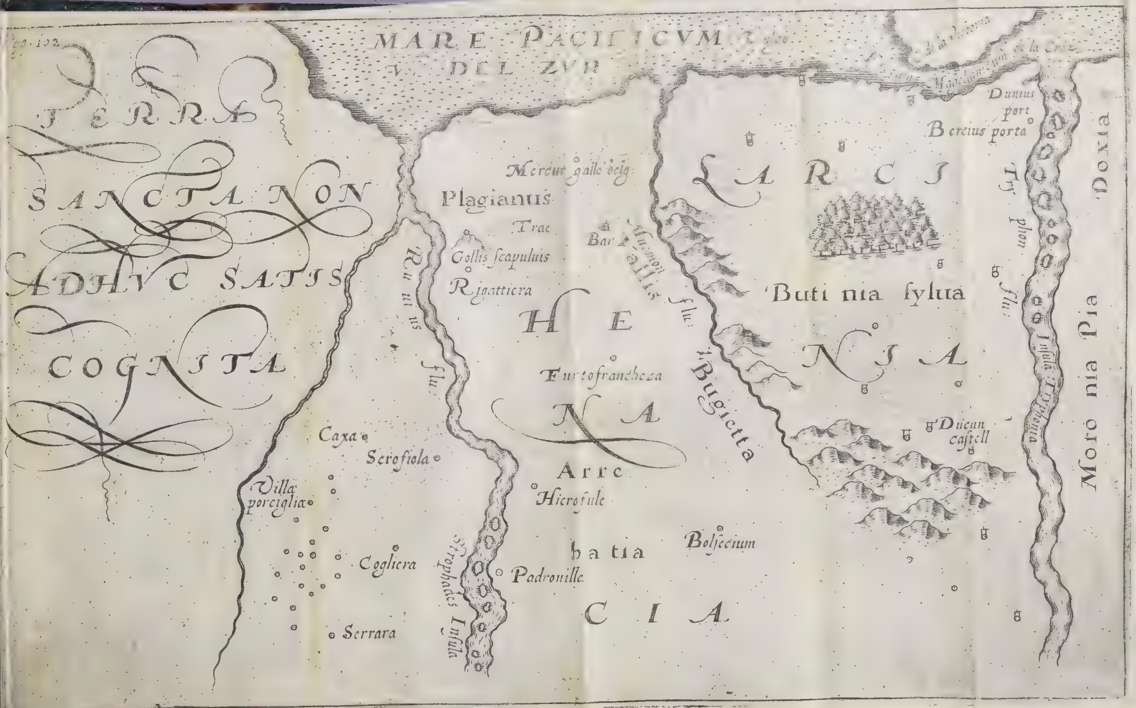
Camera Papagalli, *locus in quo Pontifex eligitur. lib. Caremon.*

populum nouitatis ſtudioſiſſimũ,
erraret: Sed & ante capellã S. Sapæ.
es ſunt duæ porphyreticæ, quibus
ideat oportet eligendus, vt in ſter-
raria examen ſuæ virilitatis ſubitu-
s. Humeris ſuorum effertur vulgò,
n equo, aut mulo; vt ſignificet ſe
tum aliis regibus præſtare, quantũ
mines iumentis; ſemperque ſub
ldachino proficiſcitur: ſed eiuſ-
odi ſunt iſta quæ poſſunt ab alio
ırpari; quædam vendicat ſibi pro-
ia, nec cui principum totius orbis,
mmunicanda: Nulla enim vectiga-
vnquam exigit à ſuis, ſed quicquid
ſi ſponte obtulerint, gratâ manu
ccipit, largâ depromit. Nihil vn-
uam decernit, cui vel vnus aliquis
rocerum refragetur; Leges mul-
s condit, nullas exequitur; nec
uid ſancit diu duraturum; ſi qua
x duas ſenſerit hyemes obſoleſcit.
el ſuos vernas familiarius ſalutat
enſâque ipsâ dignatur; etiam, vbi
bet, & ipſis magnatibus anteponit.
araſit.s ſuis quidlibet poteſtatem
facit

Ipſiſſima verba authoris [illegible] cærem. in conſecratione Pontif.

facit audendi, vel legem quamli
violandi, vel cudendi moneta
ſuâque effigie, & nomine ſuo inſ
bendi. Plura hîc æque facile
ſeruaſſem, ni ab aulica vita na
tura mihi ſemper ab-
horruiſſet.

LIBE

MARE PACIFICUM
V. DEL ZVR
TERRA SANCTA NON ADHVC SATIS COGNITA
Plagianus
Trac
Collis ſcapulius
Rigotticra
Mercur gallo belg
Bar
Ru ui us flu
HENA
Eurtofranchcza
NA
Arrc
Hieroſule
batia
CIA
Bolſecium
Padrouille
Caxa
Scroſiola
Villa porciglia
Cogliera
Serrara
Strophades Inſula
Bugietta
LARCI
Buti nia ſylua
NIA
Dunius port
Bercius porta
Try phon flu
Ducun caſtell
Inſula Tryphonia
Moro nia Pia
Doxia

IBER QVARTVS.

LAVERNIA.

Cap. I.

Situs Lauerniæ.

LAuernia ab Occidente Magellanico quidem Oceano; ab Oriente Pia Moronia, & Crapuliæ rte aliquâ terminatur; Terra tam orſus effœta, & ſterilis (ſi vnicam ouinciam exceperis) vt ex hac potius quam Trinacriâ illâ, veteri, filia ereris à Plutone rapta videretur; ec paſtori hîc locus nec agricolæ; colæ tamen ita rerum omnium coa diſfluunt, vt nulla mihi in orbe to ditior, & (quantum feritas illa aturæ fert) gens delicatior viſa fuer; quicquid enim vllibi terrarum lendidum habetur, ac rariuſculum; ue dolo, ſeu vi rapiunt ad ſe, raptum-

Terra Furum, *quorũ dea Lauerna.* Da mihi fallere falſaque dicere pulchra Lauerna. *Horat.*

que pari violentiâ tuentur: Maxin
tamen Piæ Feliciſque Moroniæ ſp
lijs Orientalior pars; maritima ve
partim Indorum gazis, partim co
muni quam exercent pyraticâ, ſe
tare ſolent. Lauernię partes duę ſun
Larcinia & *Phenacia*. Hęc Moronia
& Crapuliæ angulum attingit; il
magis Occidentem ſpectat, & cont
vagæ gentis Larcinæ morem, ſuis
finibus contineri ſinit: vtraque val
immanis & inhoſpita.

Prout artis huiuſce duæ ſpecies ſunt; Latrocinium, Impoſtura.

CAP. 2.

Larcinorum mores.

LArciniam ab vtraque Moron
ſeparat flumen * *Tryphonium*; c
ius vndæ flexuoſiſſimæ non pauci
res inſulas, quam *Raleana Guianoru*
faciunt: Tota regio ita ſyluoſa
montana eſt, vt deſerti potius nome
mereatur, & quod de vrbe quada
Strabo ad rebellandum quàm ad ha
bitandum aptior videatur: In iſtoru
ſermone quædam Wallica vocabul
notau

Terra Latronum.

* *Tryphon inſignis latro apud Ægyptios.*

taui, quod ego ex ignotis no-
tium peregrinationibus factum
licarim. Larcinenſium populus
idem ſatis numeroſus eſt, reſpubli-
nulla; ſibi quiſque ſe natum putat,
i ſoli viuit, ſibi obtemperat; tan-
nque poſſidet, quantum diripere
ouis modo poſſit raptumque cu-
odire: quôque potentior quis factus
, eo magis timetur; eóque pluribus
on tam ſubditis quam ἀνδραπόδοις do-
inatur. In certas familias diſtin-
untur incolæ; quæ ſingulæ ſtirpis
æ potentiſſimo volentes obaudiũt;
ontribulibus ſuis parcit quiſq; & ad-
eret, reliquos omnes liberrimè ſpo-
at. Abhinc diu exhauſta fuiſſet ho-
am incurſionibus vtraq; Moronia,
i ſagaciores præfecti cũ libertate ſa-
item ab omnibus familiarũ ducibus
nagnâ auri vi quotãnis redemiſſent.
Formâ corporis nihil fere à noſtris iſcrepant, niſi quod omnes (exceptis nſularib.) aduncis vnguibus ſint, & uaſi accipitrinis; id quod Lauerniis omnib. commune eſt. Montanã par-

οὗτος ὀξύχειρ ἐστὶ, d. Mercurio Luciano

tem occupat *gens Sbanditica*, cui vm
bram quidem commodam ac ſal
tarem largitur *Butinia* ſylua, præ qu
illa Germanorum Hircynia, decec
latronum millibus ſtipata, pomar
olum anguſtius, aut mera quaſi ſo
pes videtur. Caſtra hîc paſſim ce
nes, non herclè nimium ſplendida
ſed & multa & munitiſſima; in qu
bus tuto ſedent familiæ cuiuſque du
ces, prædamque à vicinorum per
culo ſartam tectam conſeruant; dum
plebecula nouum ſibi quotidie ſu
quauis arbore lectum ſternit, mo
Tartarorum, & aſſiduas viatoribu
inſidias ſtruit: quos illico boni
omnibus expoliatos non letho de
dunt, quod Itali & Germani inſidia
tores ſolent (nec enim quicquam ve
rentur, ne cui pœnas dent commiſ
latrocinii) ſed vinctum ad ſui Duci
aulam deducunt, obſtringuntq; iu
ramento ſe illi in perpetuum fideli
ter ſeruiturum: qui vbi vel fidem vi
olauerit, vel per menſes aliquot ni
hil cuiquam ſurripuerit, vel non va
cuun

am viatorem lubens prætererit
alutatum, laqueo damnatur: Ita
ſcit indies iſtorum poteſtas, & ex
o lata Phænacibus lex eſt de filiis
u minoribus prorſus exhæredan-
,euehendiſque primigeniis, auxit
n parum ſpontaneâ pubis etiam
bilioris acceſſione. Pii Moronii
n tam cruces colunt, quam iſti
erunt; quanquam ergo illi ex initi
m Lauerniis fœderis tenore inco-
nes ſe domi continere poſſint; ſi
men huc fuerint euagati hoc vno
mine ſuſpendio plerique pereunt,
od hoc ſigno iſtud ſupplicii genus
ſis exprobrare videantur. Nunquam
on inteſtina bella, inter Tribuum
pita oriuntur, dum peculium quiſ-
ue ſuum repetit, detinetq; alienum;
uod commode quidem cedit orbi
niuerſo; verendum enim foret, ne
ot tamque perditorum hominum
oniuncta vis, aucta quotidie, in
erniciem reliquarum gentium con-
piraret: quam ob cauſam prudenti-
res Phænacii & ferunt inter illos,

& alunt lites. Non minima laus
etiam paruulis (quod olim Cæſar
Caſſ. de Bello Gall. lib. 6. veterib. Germanis) artificioſè fura
quos à tenerrimis, & præceptis q
vocant *Hermeticis* imbuunt, & exe
plis: Videbis infantulos etiam du
ab vberibus matrum pendent, acic
lam ſubducere vel nummum; qu
ſi hallucinati fuerint tantillum, &
non ſatis audaci, vel ſat lentâ ma
rem aggreſſi fuerint, ita vt ἐπ' αὐτῷ
facilè deprehendantur, vapulant
lico: tandem vbi adoleuerint, aut a
tem, aut anſerem, aut quid grandi
indies oportet ſuffurentur; nec i
punè diem tranſigunt, in quo re
domeſticam nihilo auxerint. Qu
ſi ſatis conſtiterit operam ab ip
nauatam ſtrenuè, non æquè ſucc
ſiſſe, aut glebam ex agro vicino, a
ramuſculum ſurripiant neceſſe eſ
ne fortè deſueſcendo fierent inep
ores: ſed hæc in ipſis Phenaciæ fi
bus præcipuè cernuntur, inter qu
& Larcinos latiſſima vallis *Bugiet*
ſe diffundit; de qua ſuo loco pluribu

po

ſteaquam Larcinos litorales or-
ne deſcripſerimus.

CAP. 3.

Litorales & Inſulares Larcini.

HI, ſiue in litore Magellanico, ſiue
in ripâ & inſulis Tryphonicis
tè ſparſi, Amphibii ſunt; eo ditio-
s reliquis, quo ſunt reliquis occupa-
ores; quibus etiam non parum fa-
ent notiſſimi freti anguſtiæ. Cog-
ito enim ſemel propter præcipi-
em maris decurſum nullã dari nau-
s retrocedendi viam, ſcaphis cate-
iſque obſtipant iter, & ita nauim
poliant & vectores: ex quo factum
utem, quod fretum iſtud regreſſum
planè nullum patiatur, non tam vn-
larum impetu, quam numero ac fe-
ocitate pyratarum. Nemo nautarũ
Europęorũ magis callet iſtis fluxuum
tempeſtates, & ſitus opportunitateſ-
que portuum, ventos, ſyrtes, ſcopu-
los; neque piſces ipſi, aut melius na-
tant, aut facilius. Primas hîc obtinet

Regio py-
tarum.

Portus Dunius, villa non ſane magn
nec adeo munita, ſed audax admo
dum, & omnium fere regionu
ſpolijs ad miraculum vſque diues: ſi
in ipſo angulo Larciniæ, quo terr
hæc interuentu Tryphonii flum
nis, à Crapulia dirimitur. Huius li
tus magnetibus ac puluere magne
tico ſtratum ferunt; quorum virtu
nauem ad ſe quamlibet remotiorem
allicit, retinetque: Sed neque minu
proficiunt illi Duniorum, qui ma
ria quæq; pererrant, ac naues long
ſuis munitiores adoriuntur. Mirum
eſt herclè, quoties iſtos vel poſt im
parem ſæpe congreſſum audacia vi
ctores reduxerit; quod tamen ali
baptizatis, incantatíſque vexillis Mo
ronicis acceptum referre malunt
Inſigne vrbis vultur eſt, vel inter vo
landum paſcens, cum verbo *Fruo*
nec quieſco: ſtatim à Tryphonis fluui
veſtibulo, portus *Bercius* eſt; inſula
rum iſtarum omnium, & vndarum
dominus; nam à prætereuntibus qui
buſque etiam ſuis non minimum

Papa baptizabat vexillum Italorũ & Hiſpanorum in Flandria, vocauitque Margaretam, *quæ poſtea vicit* Diabolum. *Moreſin de Orig. rel. Pap.*

vecti-

ectigal exigit; precium viæ; & ha-
nis quibuſdam maioribus magnete
inctis, non aliter nauibus alienis,
quam nos piſcibus, inſidiatur, tactaſ-
que ſemel impactis ad ſe vncis quan-
umuis contranitentes, ducit: In
totidem paludinoſiſſimis inſulis, &
tam lato flumine, vix domunculam
cernes, aut cymbam, partim quòd
in mediis arundinetis (nempe creſ-
cunt hîc arundines Indicis illis quas
ſæpe vidimus altiores, nec minus
robuſtæ) nidum quiſque ſibi ac ſuis
malit concinnare; partim quod ob
proximitatem loci, gens iſta cum
Moronis plerunq; miſceatur; quo-
rum ſanè nemo non natare mauult,
quàm nauigare; vnde fit, vt brachi-
orum remigia tam Dædalè tractare
norint, dimidiam vt vitæ partem
(quod de Crocodilo dici ſolet) in a-
quis degant, motuſque velocitate
cum celerrimis quidem remis auſint
contendere. Hi nautis formidabilio-
res ſunt, quam nautici quiuis pyratæ;
improuiſo enim nauim aſſequuntur,
remo-

Vt pyratæ Aegyptii apud Heliodorum l. 1.

remorâque firmius adhærentes retinent,& vel retentæ dorſum perferant vt aquâ ſubmergatur, vel impetu ſubuertunt,vel denique ſcopulis allidunt

---

CAP. .4

Quis mihi aditus; Harpyiæ.

SEd quis mihi huc aditus patuerit, aut quæ tandem commorandi licentia fuerit conceſſa, mirabitur Lector; nec credet, aut quenquam ſanæ mentis committere ſemet auſum tam immani populo, aut incolumem demum rediiſſe. Intelligat ergo Lector communem iſtis cum Piis Moronis Iubilæum de more ſolenni anno quoque quinquageſimo celebrari; in quo cum omnibus orbis totius nationibus, ac populis induciæ pactæ ſunt; quo durante religio eſt furaciſſimo ganeoni, pacem vel publicam vel priuatam violare: Iam tum conuolant huc hoſpites; qui tamen quic-

quicquid ſecum attulerint, incolis gratis largiuntur; vt pacem hanc vel vnius anni liberam, quadrienni lite lucroſiorem exiſtimem; incidi ego in ſacrum hunc annum peropportunè: & cum quibuſdam aliis itineris noſtri ſociis regionem luſtraui: Inter eundum maximum nobis ab Harpyis imminebat periculum; quibuſcum profectò fœdus pacis nullũ nobis ferire licuit. Hæ (nec ſcio volucres ne dicerem, an dæmones) ex quo à Boreæ filiis pulſæ fuerunt, hîc (vt fama eſt) ſedem ſibi poſuerunt; Ex transuerſis trabibus in medio quercus robuſtiſsimæ nidos ſibi ſternunt; Ore bubonem referunt, dorſo & corporis mole ſtruthiocamelum, pennis hyſtricem, roſtro ac vnguibus, aquilam: Recurrebat mihi in mentem iſtas cernenti quod de ἀνωνύμοις alitibus ſcripſerat olim ſuppoſititius Ariſtoteles, qui in Diomedeâ inſulâ circulatim ſemper volitantes Græcis tantum adulabantur, alios omnes in-

Lib. de mirabilibus.

Contra quam canis ille, cuius Epitapium videre eſt in villa ſuburbana Bononiæ: Latrai, à ladri, & à gli amanti tac, qui. *&c.*

infeſtabant; pariter nobiſcum ac peregrinis omnibus egerunt rapaciſſimæ Harpyiæ; incolas ipſos quaſi probè cognitos familiariter exceperunt, ſemperque dimiſerunt illæſos, in nos magno impetu inuolarunt; Quiſquis per ſyluæ iſtius *Butiniæ* deſerta ſolus ambulat, harum vnguibus rapitur illico, ac dilaniatur; Imo vix tutum ab his iter eſt decuriæ peregrinorum, abſque conductitio Larcinorum præſidio.

CAP. 5.

Terra Impoſtorum.

Vallis Bugietta. Phænacum mores. vrbs Furtofrancheça: Bolſecium.

REdeo iam ad vallem *Bugiettam*, vltimam Larciniæ metam; communem tamen vtrique prouinciæ terram; ſuam cuique partem ex æquo tribuit *Mnemon* fluuius per mediam planitiem decurrens; qui & oppidis Phænacum præſidiariis ſitum præbet commodiſſimum. Fallor niſi hic viderim Herodoti ac Plinii hiſtorici quædam, ſed vix iam percipi-

ipienda oculis menumenta: ſtrux- ſibi hîc ædes profecto elegantes *Mercurius Gallo-Belgicus*; nec abhinc rocul Cardinalis quidam hiſtori- us, ampliſsima iecit Caſtelli augu- iiſsimi fundamenta. Nam ex quo Hiſpanus vicinam huic Indiam oc- cupauit, licuit etiam Ieſuitis bonâ cum Phœnacum veniâ oras haſce (vt πολυπραγματικώτατοι ſunt mortalium) nuiſere, & ab aliis relictam, propter creberrimos Larcinorum incurſus, terram incolere: Aſtrologorum gymnaſiola hîc multa ſunt; quibus hercle (poetas excipe, & Iuridicos) præ aliis omnibus fauere ſolent Phænaces: Quin & in hac ipſa val- le (nam quid diſsimulem?) ego qui- dem conduxi domum, vbi præſcius rerum hariolus audacter ſcripſi ve- riſsimum huius temporis vaticini- um. Longè humaniores ſunt Lar- ciniis Phænaces, aut ſaltem crude- litatem exercent magis ſecretam: nam quod illi palam & ſub dio, hi ſine teſtibus agunt domi: Hi &

legibus

legibus ſeſe, & *Aurei Principis* (nam ſic ſuũ regem appellant) imperio ſubiiciunt: *Furtofrancheça*, pars Bugiettæ proximior, ex omnibus Lauerniæ partibus aut optima eſt, aut minimè profecto mala; Hîc interdiu quieſcunt, noctu vero ſemper negotiantur: ſolem ergo velut mortalibus noxium lumen abominantur; Lunam colunt vt cælicolarum omnium benigniſsimam. Arbores ſic ſuâ naturâ viſcidæ ſunt, vt volucrum quotquot ramulis inſident, illico adhæreant, prædæque ſint viatoribus: Maximum huius prouinciæ Emporium & longe frequentiſsimum *Bolſecium* dicitur; cuius tamen vici duo, *Palatium*, & *Fripperia*, omnes quas vidi vrbium plateas numero excedunt. *Palatium* quidem cauſidicorum litibus, *Fripperia*, parariorum nundinationibus deſtinatur. Et ſanè cauſidicorum nulla ſub cælo tam ferax regio eſt; qui (vt Plautinus ille) ſi nihil eſt litium, lites ſerunt: horum non minor

Vrbs crumeniſecarum.

Plaut. Pœnulo.

minor hic numerus eſt, quàm in Weſtmonaſteriolo noſtro capitum: quanquam vero indies creentur noui, fieri tamen non poteſt (vt illi putant qui in rebus politicis Lyncei ſibi videntur:) quin iſtorum numerus in poſterum decreſcat; nam vbi litigando totam inter ſe prouinciam (quod iam ferè fit) partiti fuerint, clientibus deinceps indigeant neceſſe eſt; quo fiet vt in ſe inuolent mutuo, & alter alteri commiſsus malè parta diſsipet in vulgus, futuriſque alterius æui nepotibus, locum exercendæ huic arti magis lucroſum paret. Horum ſeruis vſitata ſemper eſt veſtis δίχροος; vt hinc innuant inſeruire ſe dominis ad vtramvis cauſæ partem ſuſcipiendam paratiſsimis: Lites iſtis ſuppeditat, & Fœneratorum copia, & *Ruzius* impetuoſiſsimus fluuiorum; qui dum præcipiti curſu inter inſulas, Strophadas labitur, nunc magnam ſolutioris terræ partem

tem ab vnâ deuoluit in alteram,tan
dem & in tertiam impellit ; nun
vero priore ſede faſtidita nouum ſ
bi quærit canalem, auidiſſimis do
minis nunc patrios fundos adimens
nunc largiens nouos ; Incolarun
Morbus Demoſthenis; Latinis argentangina.
plerique Alpinorum more ſtrum
laborant, *Argyranchen* vocant me
dici ; qui morbus ita vulgaris eſt, v
nemo locum affectum vel ſanatun
velit, vel occultatum. Nec ſcio qua
ſecreta virtus iſtorum cuti indita ſit
vt non minus argentum attrahat a
ſe, quàm magnes ferrum, nec minu
attractum retineat. Fripperia om
nibus & artificum generibus in
ſtruitur, & mercium officina tame
hîc nulla; quiſque continuis clamo
ribus artem ſuam & merces expon
tranſeunti populo ; & emptoren
nactus ſecedit laudatam prius ſupel
** Clauius lib. 1. Chryſopœia, &c.*
lectilem oſtenſurus. * Hic cuprium
producit torquem aureis lamini
obductum, iuratque, nec Tagum
nec Indorum fodinas, quid magi
aureum protuliſſe : Alter teſticulun
oſten

ſtendit muſcatum ſuauiſſimis odoribus plenum; alius vniones profert impidiſſimos, quos quidem neque andore, nec læuore, nec magnitujine, nec orbe, nec pondere (in his nim Plinio dos omnis vnionum) à eris ac natiuis dignoſcere; cōchaſue ipſas exhibet, in quibus ſolidioes illæ guttæ pridem concreuerint: Nec deſunt è Scarpellinis; qui lapiles propinent ſpecie tenus ex omni enere precioſiſſimos, Adamantem Cyprium, Hepheſtitem Corinthim, Siculum Achaten, Niliacum Galactiten, Abeſton Arabicum, Pæniten Macedonium, Aſiaticam Abandinam, Beryllum Indicum, Gaaten Britannicum, Perſicum Æëiten, Chalcedonium Africanum, maragdum Scythicum, Corneolũ Germanicum, Chryſolithum Æthipicum, Carbunculum Libycum; ed pharmacopolarum profectò hîc lus ſatis eſt; quorum fraus omnis, in nutandis miſcendíſque pyxidicuis, vix iuſto volumine poſſet com-

prehen di: Id vero vnum adhuc nequeo ſatis mirari, illíſque inuidere; quod cum falſas fucatáſque merces obtrudant omnes, nullo tamen id ſenſu poſſit deprehendi; nec quod examen iſtorum quis præter igneum reformidet. Dolus malus ſicubi occurrat palam, ſatis quidem ſeuerè plectitur; id vero ne fiat cauet quiſque ſedulo; nam & faciem & veſtem, & vocem, & artem mutat indies, vt fruſtra ſit, qui hodie heſternam queratur impoſturã. Schola hîc publica in ſuburbijs aperitur, non herclè incelebris; in qua ſua ars, hoc eſt Spagyrica (ignoſcant mihi Chymici, aut ſuccenſeant ſibi, qui artis inhoneſtæ nomen laudatiſſimæ indiderint) iuuentuti quotidie prælegitur: His ſcilicet Alcorani locum obtinet antiquiſſima Mercurij Hiſtoria, orbi noſtro penitus ignota; quæ docet quam feliciter Cyllenius adhuc infans à Neptuno Tridentem, à Marte gladium, ab Apolline arcum pharetramque

que, à Vulcano forcipem, à Venere cingulum ſuffuratus ſit; quamque ferè καθάπερ ἐν τῇ γαστρὶ ἐκμελετήσας τὴν κλεπτικὴν, *Lucian.* ab Ioue fulmen ſurripuiſſet: ac deinde ſubdit omnigena defraudandi furandique documenta; tyronem plurimis docens excutere ſeram, peſſulum reſerare, lentè mouere pedem; arcæ iam clauſæ filũ viſcoſum immittere, intactâ crumenâ nummum elicere, quod feceris ſtrenuè peierare, nec interim erubeſcere, ac mille iſtiuſmodi technas; quarum ego arcana Caballiſtica diſquirere contempſi. Caupones ad vnum omnes ita malè fidi ſunt, vt non auſint hoſpites, vel ſuis dormientium puluillis aurum ſubmittere, vel ſacculis arcíſve confidere quamlibet ferratis; ſed (quod obſeſſos olim Iudæos feciſſe comperimus) in ſuis ipſorum ilib. dormituri recondunt craſtino manè repetendum: In villis vix quenquam videbis præter molitores, ſartores, & paucos fortaſſe vates Chiromanticos. *Ioſ. Bello Iudaico.*

CAP. 6. *Plagiana prouincia.*

A Stephano Lexicon ſuũ furatus Scapula carit: Aſt ego contendo Lexicon eſſe nouum.

PLagianus dein tractus ab Occidente cernitur ſpatioſiſſimus, in qua Rigattieræ vrbi non noue quidẽ, ſed renouatæ collis *Scapulius* imminet. Non pauca hîc cane antiquitatis monumenta reperiet ſolicitus quis Criticorum; preſertim vero poëtica: Ego certè ſaxũ vidi verſibus inſcriptum Homericis, alieno tamen authori (quod indignius nihil videbatur) adſcriptis; Inter hæc:

Homer. immutat hoc Orphei carmen vt Iuſtin. Martyr in Protreptico ad Gentes. Hom. Ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός.

Μῆνιν ἄειδε θεὰ Δημήτερος ἀγλαοκάρπου. Ορφ.
& ſtatim:
Ὡς οὐ κύντερον ἦν καὶ ῥίγιον ἄλλο γυναικός Ορφ.
Ὡς ἀνδρῶν γενεή, ἡ μὲν φύει ἡ δ' ἀπολήγει Μούσαιος.
Οἷον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνὴρ ἐριθηλὲς ἐλαίης. (Ορφ.)
Χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ. &c. Hom. Il. ρ.

De interitu Dionyſii. Hæc inter Homeri furta numerat Theod. Canterus var. lect. P. 2. c. 3 Iniuſte. imitatur Homerus Orph. & Muſæum, non ſpoliat.

Maronis autem plurimos inueni verſiculos pari modo Homero ac Heſiodo ſuppoſitos: & neſcio quot paginas vernaculi cuiuſdam poëtæ Toſcano Petrarchæ adſcitos: Hanc dein ab Auſtro, excipit Arrebatia, deformata planities, & ruderibus plena: ibi olim fuiſſe Troiam, diruta ſaxorum mole docens: quæ ideo ferunt

runt auos ipſorum demolitos, vt ex multis vrbeculis (quarum veſtigia pyramidéſque remanent) vrbes duas pol magnificas, Patronillam, & Hierosulen ædificarent; vbi ergo quondam Templa, plateæque, iam campos videas, & ſtabula; nec ipſi quidē fundo parcit Ruzii violentus æſtus, ſed iniquis vndis auellens, aut Plaginis impertit, aut Codicienſibus.

CAP. 7. *Codicia.*

Codiciēſem prouinciā prodigioſi homines incolūt, quos porcinâ facie *Mūſterus*, ac *Mādeuillanus* depinxerunt. Quadrupedum more prona ſemper facie incedūt, ne quid inter eundum ſurreptione dignum prætermittant; neque cælum vnquā ſuſpiciunt: quod ad vocē, grunniunt illi quidē, non loquuntur; Nemini hîc præterquàm ſenib. cōmorandi locus eſt; Florē ætatis cuiq;, vel *ſylua Butinia* (ſi fortiore animo ſit) vel ſi ſtudioſo, *Gymnaſium Bolſecianum* deterit: Soli hîc Metallurgi, Agricolæ, Mer-

Terra Auaritiæ.

Mercatores: Hi ferè ſemper (quod de lupo dicitur pugnaturo, ac vulpe famelica) terra veſcuntur: quanquã ſunt inter hos, qui ſolo metalli intuitu viuunt, valentq; : Nunquam penè dormiunt; illud vnum iſtis leoninum eſt.

χρύσιος θεός. Superſtitiosè admodum numini ſuo, hoc eſt, Chryſio deo addicuntur: nec vnquam aut quieſcunt, aut diſcumbunt, donec ipſum viderint, & adorarint: Vrbes hic vidi *Scrofiolam*, villam ſanè fœdam, & Catonis verbo, *cloacalem*, *Coglieram*, *Serraram*, *Caxam*, quam tamen luſtrare volenti mihi non licuit; vnuſquiſque ciuium clauem ſecum geſtat; ne quis peregrinus ingrederetur: Reliqui omnes per villas *Porciglias* diſperſi, non tam caſis, quam cubilibus contenti ſunt.

Feſtus.

Hos ego homines, hos mores, has vrbes vidi, ſtupui, riſi; annoque demum triceſimo, itineris tanti laboribus fractus in patriam redij.

PEREGRINVS *quondam Academicus.*

INDEX

INDEX NOMINVM PROPRIORVM.

ACtęonius ſaltus. *ab Actæone magno venatore, quem (vti ſolent) exedebant canes.*

Amazonia; *notū nomē, olim regio Americana, nunc ob viriles incolarum animos noſtra.*

Antoia villa. *Hiſpan.* Libido; *vrbs ſemper ardens. vrit amor:* Virg.

Anylos, ſylua. *Gr. Anglice* Wood-leſſe.

Aphrodiſia, *Gr. ab* Ἀφροδίτη. *Venus. illa vero à ſpuma. Orta ſalo: Hic Amātina vrbs: cuius nomē nos à tractu Danub. petimus.*

Arrebatia, prouinc. *Hiſp. ab* Arrebatar, *vi rapere.*

Artopolis, Artocreopolis, *Græc. decomp.* ἄρτος, κρέας, πόλις, *panis, caro, vrbs.*

Aſſadora, vrbs. *Hiſp. veru, ab aſſando dicta*

Aſſagion. fl. *vide marg.*

Auffzeichner. *Germ. Regiſtrarius.*

B

BEachera vrbs. *Germ. Poculum. vnde nos Angl.* a Beaker.

Baldachinum. *ſic Itali vocāt* vmbellam, *ſub qua Papa equitat (vt barbaris vtar verbis ſacrarum cærē.) verbum ſacrarū cærem.* octo haſtis ſuſtentatam. *Lib. ſacr. cerem. primo.*

Baſcia *vrbs, oſculatoria. Ital. à* baiſer, *Gal.*

Batillum, *v. à Batillo Latin.*

Baueria. *prou. Gall. nugas ſignificat.*

Bercius port. Flandris notũ nomẽ, &c.

בת־לחם, *Domus panis: nomen carceris noſtratis celeberrimi.*

Bolſeciũ *vr. compoſita à* Bolſa *Hiſp.* crumena, *vel* Burſa, r *mutato in* l. *&* ſeco. *Latino: Gratuletur mihi nunc Bolſecus mẽdax ille nebulo, nominis ſui originem.*

Bubonia, *ſyl. Latin. à Bubonũ frequentia.*

Bugius. fl. *Ital.* Mẽdax. Bugietta vallis. *Hæc vallis Mnemone fluuio rigatur. Oportet mendacem eſſe memorem.*

Buſcadores, *Hiſp.* Inquiſitores, *à* Buſcar, *inquirere.*

Butina, ſyl. *Gall.* butin, *prædam ſignif. hinc Angl.* Booty.

C

CAdilla, *v. Latin. diminut. à* Cado.

Calauerinus *mons à* Calauerna *Hiſp. cranio, à caluo dict.*

Candoſoccia. *Columel. l. 5. c 4. palmites prolixos in vineis, quos* Megros *appellamus. Galli,* Candoſoccos.

S. Carniceria. *Hiſp.* Laniena; *nec aliud domus Inquiſitor.*

Caxa *v. Hiſp.* arca. *Hinc Angl.* Cask.

Ceniza *v. Hiſp.* cinis.

Chagrin, Gall. *mœſtus, melanchol.*

Char-

Charbona. *v. à Gall,* Charbon. *villa ſubterranea.*

Chatouilla. *v. Gallic.* chatouiller, *titillare.*

Cheminea, tur. *Gall. quær. Marg.*

Chitræa, *v.* χύτρα, *Græc. poculum.*

Cibiniũ, *v. in tractu Danubii:* Lat. *à cibo.*

Cinifloniu s, *Lat.* Horat. *cinifl ones* Hayrcurlers.

Cogliera, *v. Ital.* cogliere, *colligere. quaſi* Gatherington.

Coledochia *pal. à* χολὴν δέχεσθαι. *Gr. quære Marg.*

Kotzunga. *v. Germ.* koken, *vomere. hinc vomitio,* kotzunga.

D. de Courroux. *Gall. iratus, furibundus.*

Crapulia, *vide Marg.* Latin.

Creatium, *v. Græc.* κρέας, *caro.*

Crocetta. *v. Ital.* crux.

Krugtopolis, *à German.* krugt A*mphora.*

Cubæa *v. Græca,* A*lea.*

Cucina, *v. Ital. vide Marg.*

Cuillera, *v. Gall.* cochlear, *inde petita vox.*

D

DAyuno. *Hiſp. vrbs, Ieiuna.*

Derrumbiada, *Hiſp. præcipitium.*

Deſuergona. *v. ab. Ital. voce, quæ impudentiam ſig.*

Deuoracum. *v. Lat. à deuorando.*

Di-Marza, Ital. *ſanguinis corrupti, ſaniei.*

Dienta. *ab Hiſp. Dens.*

Doxia,

Doxia, *Græc. à* δόξη, opinio.
Dudoſa.Acad.*Hiſp.Dubia* b,*mutat. in d.*
Dunius port. Dunkerk.
Duricoria.*v. Lat.Ficus duricoriæ.* Plin.*l.* 15.*c.* 18.*q.durum habent corticem.*

E

ERotium,*v. Græc.quæ &* Amantina.
Eugynia.*reg. Græc.* Terra bonarum Fœminarum.

F

FArfellia.*v. Ital.*Farfello,*papilionē ſig.*
Faeſſera.*v.Germ.* Doliaris vrbs.
Fauillia.*Lat.à fauilla.*
T.del fogo.c. *Latin.mutato in* g.
Fourmagiũ.*v. à Gallic.* fourmage. *caſeo.*
Fouetta.*v. Gall.* Flagellatoria.
Fripperia *vicus quidã Lutet. Pariſiorum.*
Friuianda.*pr.vid. Marg.p.*2.
Frugiona.*Lat. Margin. ibid.*
Furto-Francheça,*v.compoſ. à Latino,* Furto,*& Gall.*Franchiſe,*libertas.*

G

GArilla.*v. Lat.à garriendo.*
Geſundheits.*Germ.quod nos Angl.* Healths.
Gola.*v.Ital. Gula.*
Goloſin.*tract.Hiſp. q.marg.p.*3.
Gorga.*Ital.guttur.*
Gorganta.*v.Hiſp.Fauces.*

Gutiges *aues, Germ. Benignæ; inde* **Good**, *Angl.*

Gruesſa *foſſa. Hiſp. pinguis. nam à Craſſo. Lat.* Graſſo *Ital. hinc Hiſp. Geſſo.*

Gynæcopolis. *Græc.* γυναικῶν πόλις.

Gymnopodilla. *v. Græc.* γυμνοὶ παῖδες.

H

HAmbria *inſul. Hiſp. Famelica, q. marg.*

Hieroſule, *v. Gr.* ἱερῶν σύλη *ſacrorum depeculatio.*

Houbelonia *pr. à Gallico* Houbelon, *lupulus.*

I

IVgaria. *v. ab. Hiſpan.* Iugar. *iocari.*

L

LAbriana. *v. Lat. à Labris.*

Lardana. *v. Lat. à Larido.*

Larcinia. *pr. Gall.* Larrecin, *latronem ſig.*

Larmium. *fl. Gall.* Larme, *Lachryma, abbreu.*

Lauernia *ter. Latin. vid. marg.*

Lecanica. *Planit. Græc. vid. marg.*

Lecho. *v. Hiſp. Lectus.*

Licoris. *fl. Hiſp.* Licor, *pro liquor, Lat.*

Linguadocia. *pr. Lat. à lingua: quòd fœminæ ſint plerunque linguaciores: ad imitationem prou. Gall. Languedoc.*

Lingaſtrum.*v.Lat, à lingendo.*
Lipſanium.*v. Græc.* λείψανα, *reliquiæ.*
Lirona. *v. Hiſpan.Glirem ſig.*
Liſonia.*pr. Hiſp.Adulatio.*
Liuenza *fl. liquor.*
Liuiana *vall.Hiſp. Leuis.*
*Loçania.pr.Hiſp.Luxuria.*Loçania,*Hiſp*
Louerium. *v.Gallic. Laudatoria.*
Lupulania,*pr.Lat. à Lupulis.*
Lyperia *pr. Græc.* λυπηρὸς, *triſtis,triſtitia.*

M

MAnge-guadagnos. *Ital.ſeruos ioc* *appellant.* *Marg.vide.*
Maninconica terra *Ital.* n. *poſito pro* l *melancholica.*
Antrum Maninconicum.
Manteca.*v.Hiſp.Butyrum.*
Marrauilla. *v. Hiſp. miraculũ ab* Eſmer-ueiller.*Gall.Hinc Ang.*maruell.
Marmitta.*v.Hiſpan.Lebes.*
Marza-pane.*v.Ital.* March-pane.
Menturnea, *olim vrbs Samnitum; nos à Mento vocem petitam volumus.*
Medroſi.*Hiſp.Timidi.*
Meionium *fl. Lat.à* meiendo.*Cyprus hoc olim nomine gaudebat.*Stephan.
Menoſprecia. *v. Hiſp.Contemptus.*
Methius Lacus. *Græ. à* μεθύειν.
Milana.*v. Gall.quaſi miluina; vrbs miluorum & accipitrum.*

Mne-

Mnemon. *fl. Græc. memor.*
Μωρία, ἀ μῶρος ſtultus:
Mortadella. *v. Ital.* Sauçages.
Muerius ager. *à* Muer *Gall. mutare.*

N

NOuizza. *v. Ital.* nouitia.
Nuchtermagen: *Germ. ſtomachus ieiunus.*

O

OChietto mons *Ital. diminutiu. ab* Ochio, *oculus.*
Oenotria. *pr. Gr. ab* οἶνος.
Offulia. *v. Lat. ab Offula.*
Oglium. *fl. Ital. Oleum: nos* g. *reſoluimus in* y. Oyle,
Olmii *Colles, Ital. Hiſp. vlmei. Frondoſâ vitis in vlmo.* Virg.
Omaſius gigas. *Lat. ab Omaſo inteſtino.*
Orgilia. *pr. Gall. ab* orgueil. *ſig. ſuperbiam.*
Oyſiuium. *fl. Gall. otioſum.*

P.

PAdronilla. *v. Ital.* At *nos pro villa patronorum.*
Pampinola *Lat.* Ampelona Græc. *eadem vrbs. ad imitationem nominis Hiſpanicæ vrbis Pampelonæ.*
Pazziuilla, *Ital. vrbs ſtultorum.*
Phenacia. *pr. Græc.* φένακες, *impoſtores.*

Piacen-

Piacentia. *Ital.* Placentia.

Pipulia *Palus: Lat. Plaut. pro conuitio, Pi-pulo te differam ante ædes.*

Pythonoſ-come. *Gr. quær. marg.*

Plorauia. *pr. Lat. à plorando.*

Ponſinia. *pr. vide textum. cap.*

Porceſtria. *v. à Lat. porcis.*

Porciglia *vill. à vocab. qd Harã ſig. Hiſp.*

Putanium v. ſcortorum vrbs. *Ital.*

Pyrænia *pr. Græc. à πυρὸς & οἴνου.*

R

RIſia maior, minor. *pr. Latin. à Riſu: ab Ital.*

Riſaglium. *v. ab. Ital.* riſaglia. *riſu.*

Rodomantadii *coll. diſcurſus (ſi bene memini) nugatorios,* Rotomantades *appellant Galli citeriores, forſan à* Romãce *Hiſp.*

Rodillia. *v. à voce Hiſp.* genu. *ſignif.*

Roncara. *v. vid. Marg. à ῥέγχειν.*

Ruzius *fl. à Gall.* ruſe, *fraus, aſtutia.*

S

le SAin. *fl. Gallic.* ſanus.

Sbſanditica gens, *Italis nimiũ nota. exleges.*

Sans-eau. *fl. Gallic.* Water-leſſe.

Sarcoboſcũ. *v. Gr. à σαρκὸς βόσκειν & carne veſci.*

Scrofiola. *v. Lat. à ſcrofa. ſus animal eſt auaro ſimillimũ. terrã ſẽper intuetur, nihil quicquam prodeſt ante extremũ diem.*

Scar-

Scarpellino.*Ital.*Lapicida,l, *Lat.mutat. in r.*
Scioccia *pr.ab Ital.*Sciocco,*fatuus.*
Schlauchberga. *v.à Germ.* Schlauch,*vtre.dempto* e.
Scogido.Hiſp. *nobilis.*Eſcogido,*electus.*
Schaum *fl. Germ.ſpuma.*
Sennaladii, *Hiſp.Generoſi.*
Seplaſiũ,*v.Lat.à Seplaſia foro Capuæ vnguẽtario; cuius deliciis Pœni fracti ſũt.*
Serrara.*v.à Latin.ſerrando.*
Sialos.*fl. Græc.*Saliua.
Speſius tract.*ab Ital.*ſpeſa.*q.Impẽſas ſignif.Hinc.Ang.*ſpend.
Spagyrica *ars. Græc.à trahendo dicta.*
Strophades *inſ. Gr. à* στρέφειν.*Eædem etiam &* Plotæ *dictæ.*
Struzzoliæ *pluuiæ,Ital.à* ſtruzzolo *ſtruthiocamelo.*

T

TArochium *v.vide marg.*
Tenaille, *Gall. Forceps.*
Topia-Waralla dor. *Hiſp.& Indic.* Hallador *Hiſp.inuentor.*
Topia-Wari,*rex olim Guianæ.*
Torcolia *val.ab Ital.Torcolo Latin.Torculari.*
Traubena,*à Germ.* Trauben,*vua, racemus.*
Traurigi montes,*a Germ.*Trawrig.
Trouerẽſe.*coll.à Gall.*Trouuer,*inuenire.*

Try-

Tryphonia pal. *à Tryphone latrone. vid. marg.*

V

VAle-dolium. *Lat. ad imitationem nominis Hiſp.* valedolio.
Vautarole. *à* Vautar *Ital. &* vauter, *Gal.*
Vcalegonium. *Græc. vrbs otioſa.*
Vellacos, *Hiſp. ſeruos vocant.*
Verguença. *Hiſp. opprobrium, pudor.*
Viraginia *Lat.* Verulanium *Lat.*
Vinicella. *Latin.*
Vortunius. *Lat. à vertendo.*
Vſcebatius, *tract. à Potu Hybernico.*

Z

ZOrnus *fl. Germ. Iratus, furioſus.*
Zouffenberga, *à Germ.* Zauffen. *quod ſig. Gall.* carouſer.
Zuckerii *coll. Germ. pro ſaccharo,* zucker.

FINIS.

DA104

DG05^c
H177m